

Elektronik Haberleşme Sektörü

3 Aylık Veriler Raporu 2018 –3. Çeyrek

ARALIK 2018

Elektronik Haberleşme Sektörü 3 Aylık Veriler Raporu

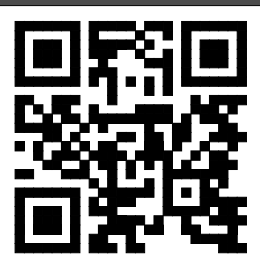
2018 -3. Çeyrek

Sektörel Rekabet Bölümü

06/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası uyarınca, Kurumumuzun görev ve yetkileri arasında 'Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri takip etmek, sektörün gelişimini teşvik etmek amacıyla gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde çalışmak' yer almaktadır.

İlgili görev ve yetkilerden yola çıkarak, Kurumumuz işbu raporu hazırlayarak kamuoyuna sunmuştur. Burada paylaşılan bilgiler genel bilgi amaçlıdır. Yayımlanan tüm raporlarda bulunabilecek farklılıklardan ötürü, Kurum, değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Bu rapor, Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu'nun resmi yayını olup, barındırdığı bilgilerin kısmı ve/veya tümü kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

<http://www.bthk.org>

info@bthk.org

İÇİNDEKİLER

Terimler Sözlüğü	3
Giriş	4
Detaylı Veriler	13
<hr/>	
SEKTÖR BAZINDA GELİRLER	13
Mobil Haberleşme Sektörü	15
<hr/>	
ABONE SAYISI VE PENETRASYON	15
MOBİL TRAFİK HACMİ	21
MOBİL GELİRLER	23
ABONE BAŞINA VE ÇAĞRI BAŞINA AYLIK GELİR	26
AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)	28
EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER	31
KISA NUMARALAR	32
SMS - SHORT MESSAGING SERVICE	33
AKILLI TELEFON VE DATA KULLANIMI	34
İSTASYON DAĞILIMI	39
Sabit Haberleşme Sektörü	40
<hr/>	
SABİT PAZARDA TRAFİK HACMİ	42
SABİT PAZARDA GELİRLER	44
ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)	46
AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)	47
EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER	48

Sabit İnternet ve Genişbant Sektörü	50
SABİT İNTERNET HİZMET TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIM	51
SABİT İNTERNET GENİŞBANT BAĞLANTI HIZLARI	53
SABİT GENİŞBANT İNTERNET PAZARINDA GELİRLER	54
ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)	56
Çağrı Taşıma Sektörü	60
TAŞINAN DAKİKA	60
ÇAĞI TAŞIMA PAZARINDA GELİRLER	61
Detaylı Tablolar	62
Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar	67

Terimler Sözlüğü

ARPM	Average revenue per minute - dakika başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün ses görüşmelerinden elde edilen gelirin, aktif kullanıcıların görüşme süresi toplamına bölünmesi ile elde edilen rakam.
ARPU	Average revenue per user - abone başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün seçilmiş gelir kalemlerinin, o gelir grubuna ait toplam aktif kullanıcı sayısına bölünmesi ile elde edilen rakam.
Genişbant	Her zaman açık ve çevrimiçi olan, aynı zamanda da hızı 128 KBit/s üzeri olan internet bağlantılarına verilen genel isim.
Cepten İnternet	Akıllı telefonlar aracılığı ile 3G teknolojisi üzerinden internete ulaşım.
Dial-Up	Özel bir telefon numarası aranarak modem aracılığı ile internete ulaşan, hızı 128 KBit/s altında olan bağlantılarına verilen isim.
xDSL	Digital subscriber line - sayısal abone hattı. Bakır telefon kabloları üzerinden evlere ve ofislere yüksek bant genişliği sağlayan bir internet teknolojisi.
Hotspot	Halka açık yerlerde kablosuz internet ya da ağ hizmetlerinin sağlandığı yerel alanlardır. Abonelik sözleşmesi gerektirmeden internete ulaşmak için kullanılmaktadır.
MBit/s	Megabits per second. Sayısal bilginin aktarım hızının ölçülmesinde kullanılan bir hız birimi.
MOU	Minutes of usage - abone başına aylık ortalama kullanım. Bir kullanıcının aylık ortalama konuşma süresini ölçen bir hesaplama yöntemidir.
Mobil İnternet	Ses kullanımına kapalı olan data GSM hatları kullanılarak 3G modem üzerinden internete ulaşım.
M2M	Cihazların kablosuz olarak birbirleri ile iletişim kurmasını sağlayan platform ve teknolojilere verilen genel tanımdır.
SMS	Short Message Service - Kısa Mesaj Hizmeti. Cep telefonu aracılığı ile yazılan azami 160 karakterlik mesajın bir cep telefonundan diğer bir cep telefonuna gönderilmesi, mesajlaşma hizmetidir.
Telemetri	Bir sistem ya da tesisin uzaktan izlenmesi veya kontrol edilmesine olanak sağlayan mobil teknolojidir.
Wireless	Radyo dalgaları ile çalışan ve kullanıcının hanesine monte edilen bir antenin, internet servis sağlayıcısının istasyonu ile bağlantı kurarak aldığı genişbant internet hizmetidir.

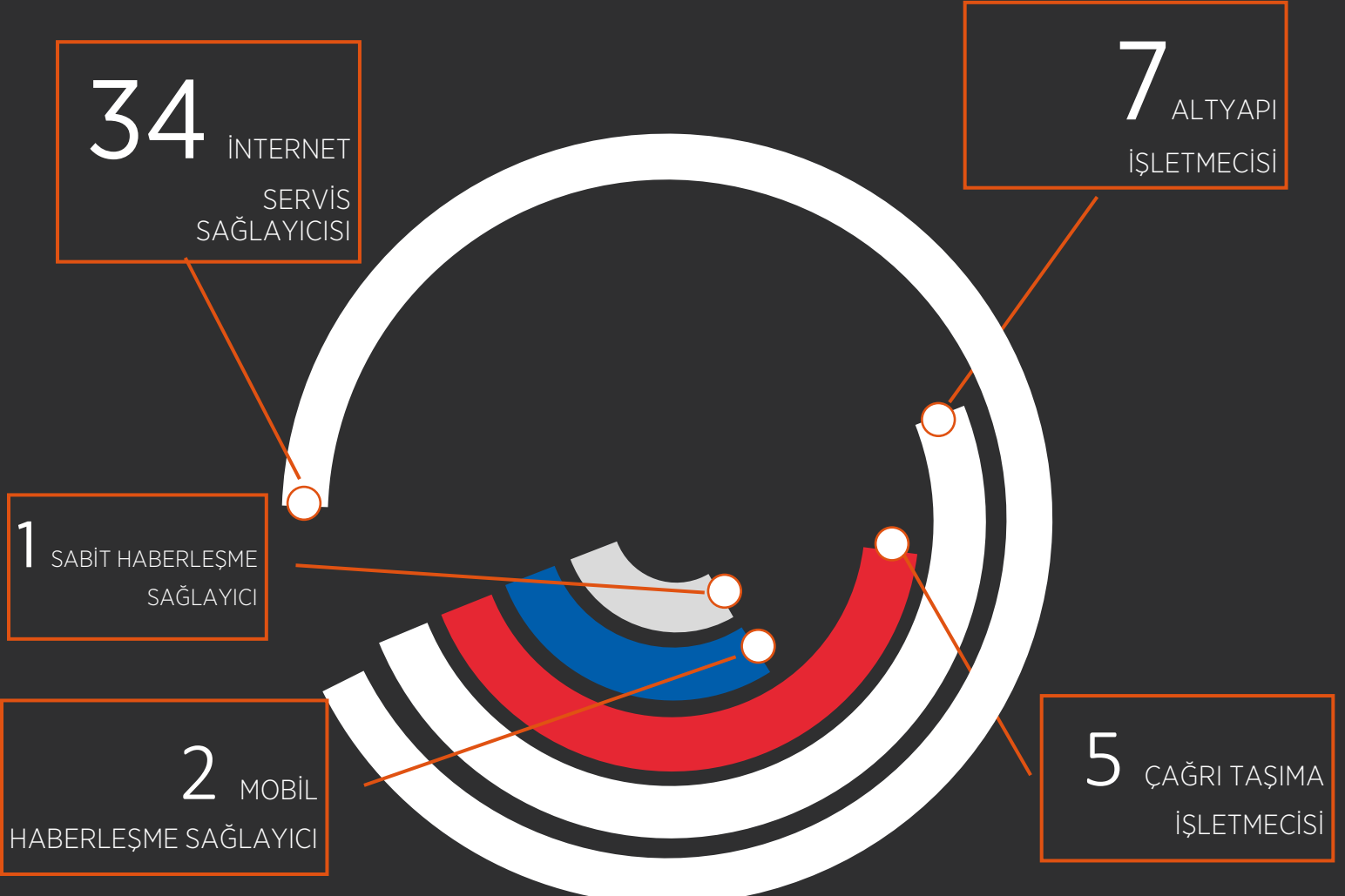
Giriş

Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri, haberleşme sağlayıcılar tarafından tarafımıza bildirilen veriler ışığında derlerken, 2011-2018 yıllarına ait veriler uygun olduğu ölçüde kullanılmıştır. Bunu takiben, ilgili veriler Kuzey Kıbrıs'taki elektronik haberleşme sektörüne ilişkin performans göstergeleri olarak kullanılmak üzere raporda işlenmektedir.

2018 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla Kuzey Kıbrıs elektronik haberleşme sektörünün durumu, yaşanan gelişmeler ve geçmiş yıllar ile yapılan kıyaslama takip eden sayfalardaki özet şekiller aracılığı ile görselleştirilmiştir. 2018 yılı üçüncü çeyreğini kapsayan döneme dair (Temmuz-Ağustos-Eylül) sektörel detaylar ve dağılımlar ise raporun ileriki bölümlerinde işlenmektedir.

Bu raporda kullanılan veriler aşağıdaki haberleşme sağlayıcıların BTHK'ya yapmış olduğu resmi bildirimlerden derlenerek hazırlanmıştır.

Çeyrek Veri Sağlayan Haberleşme Sağlayıcılar

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ

2018 Yılı 3. Çeyrek Gelişmeleri

Yetkilendirme Sayıları*

2017 - 3

2018 - 2

2018 - 3

* Haberleşme saylayıcılar, sundukları hizmet türüne göre birden fazla yetkilendirmeye sahip olabilmektedir.

Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları

2018-2

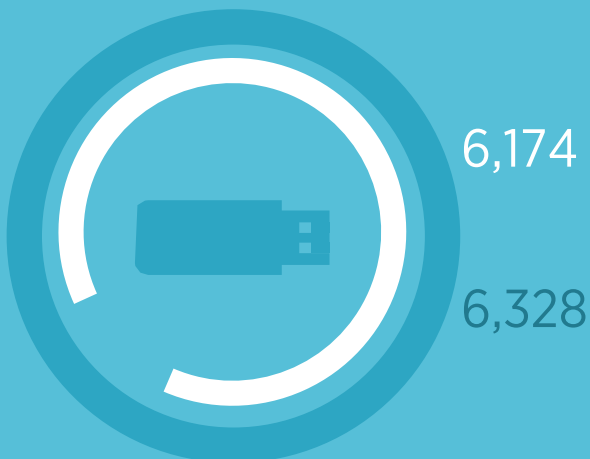
2018-3

Mobil Ses (Kayıtlı ve Aktif abone bazında)

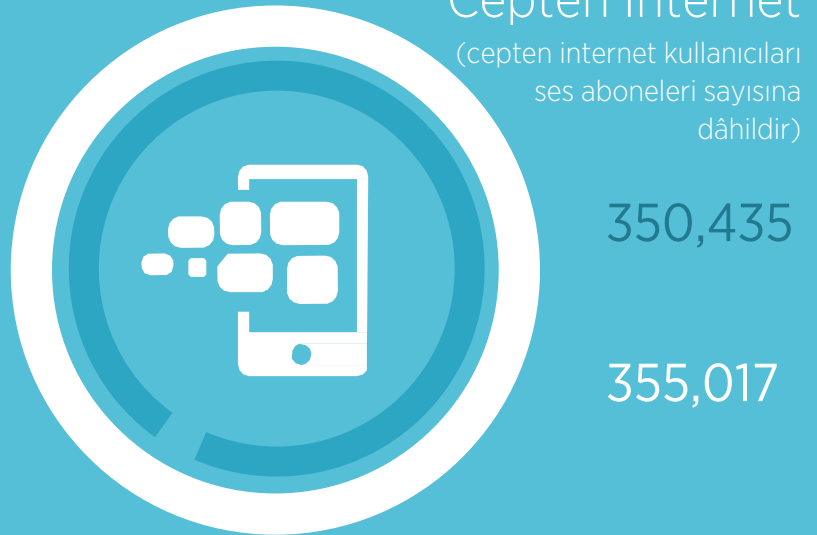
Bilgisayardan İnternet

(3N mobil)

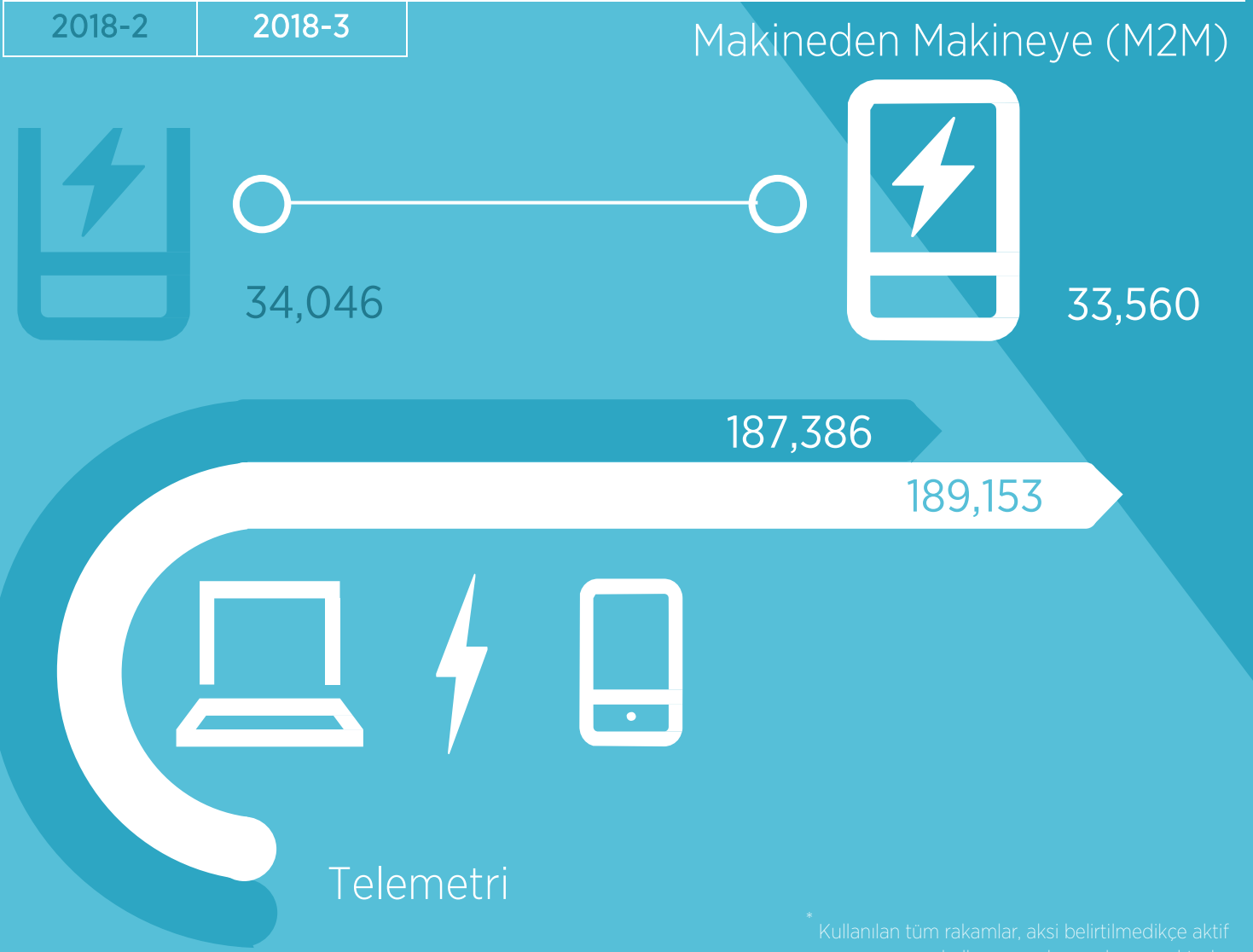

Cepten İnternet

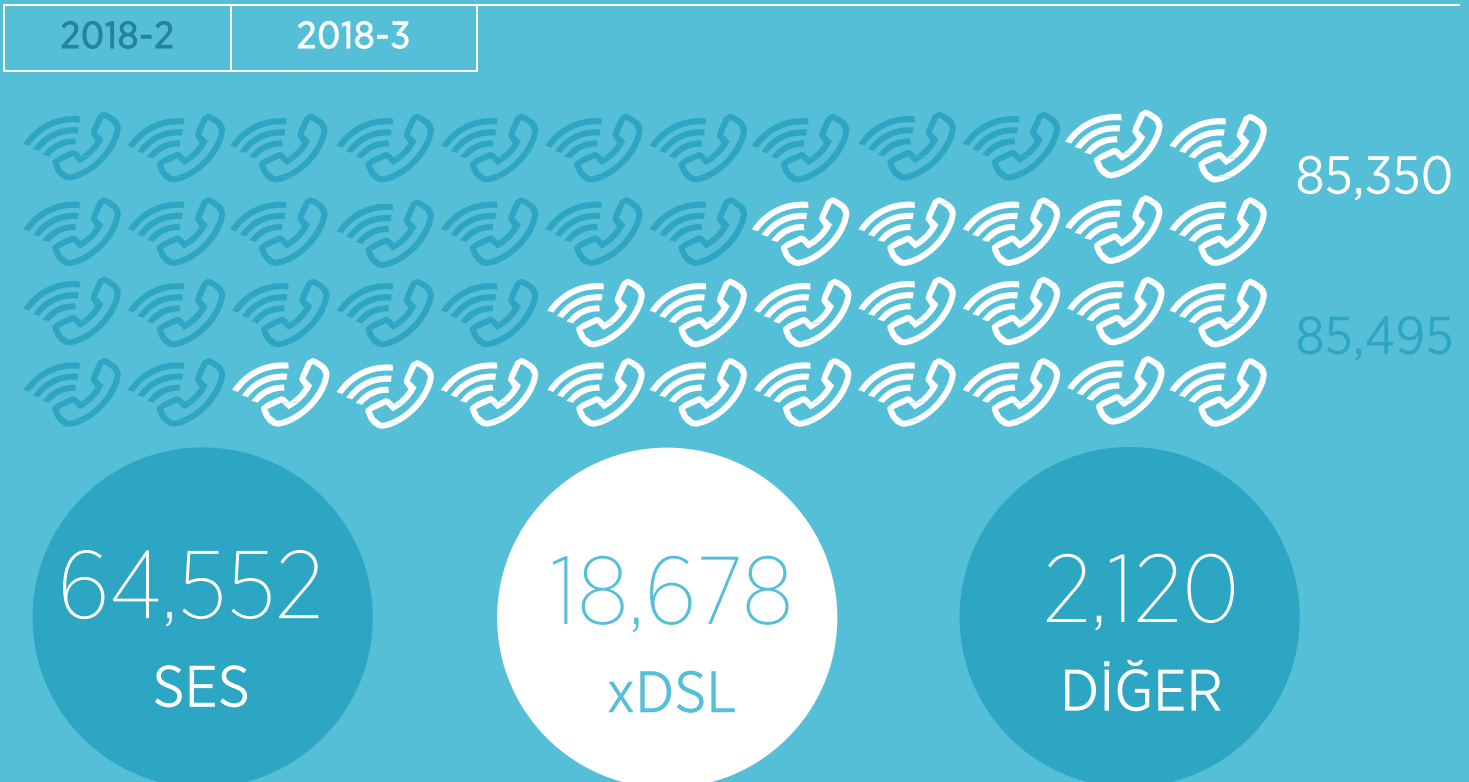
(cepten internet kullanıcıları ses aboneleri sayısına dâhildir)

Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları*

Sabit Haberleşme Kullanıcı Sayıları

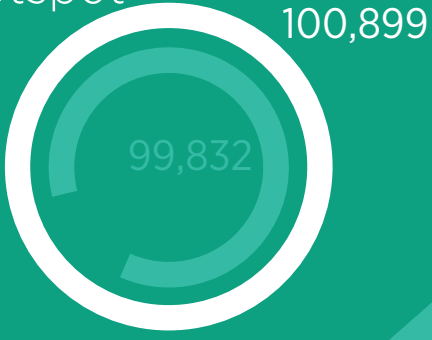
* Yukarıda belirtilen ses ifadesi, xDSL hizmetinden yararlanmayan abonelerdir. xDSL aboneleri ise ses ve sabit internet hizmeti alan aboneleri ifade etmektedir.

Sabit Genişbant Kullanıcı Sayıları

2018-2

2018-3

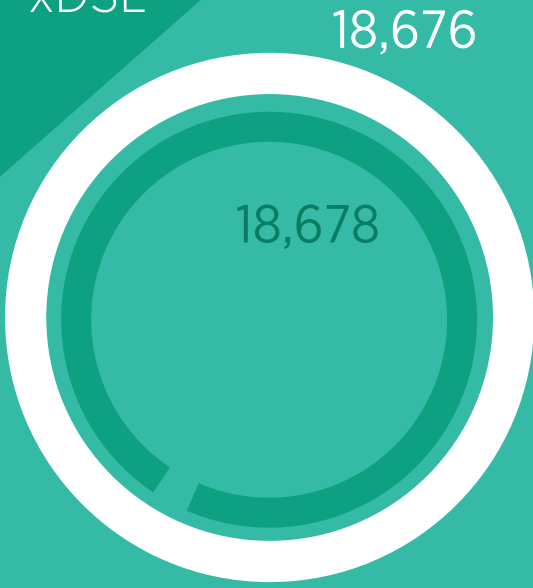
Hotspot

Wireless

xDSL

Aylık Genişbant İnternet Data Trafiki

(Terabyte)

Abone Başına Aylık Data Trafiki

(Gigabyte)

2018-2

2018-3

2,012

2,008

8,159

8,793

14.5

YÜKLEME

72.9

İNDİRME

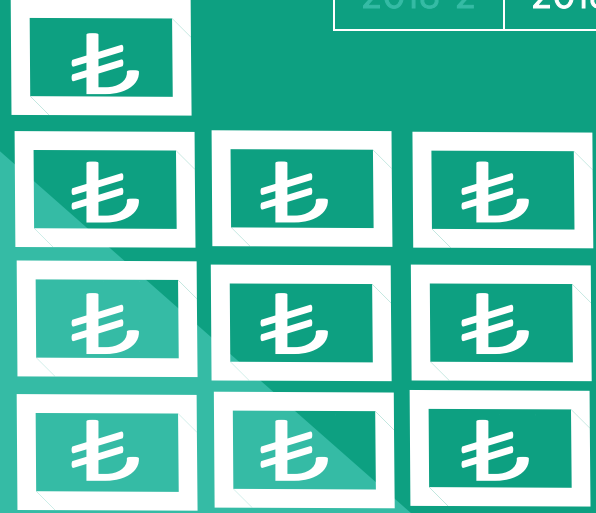
Elektronik Haberleşme Sektör Gelirleri

2018-2

2018-3

101.3 MİLYON

104.2 MİLYON

72.2M₂₀₁₈₋₃

Mobil Haberleşme

%3 artış

70.1M₂₀₁₈₋₂

Sabit Haberleşme

%3.3 düşüş

12.9M₂₀₁₈₋₃

13.0M₂₀₁₈₋₂

17.7M₂₀₁₈₋₃

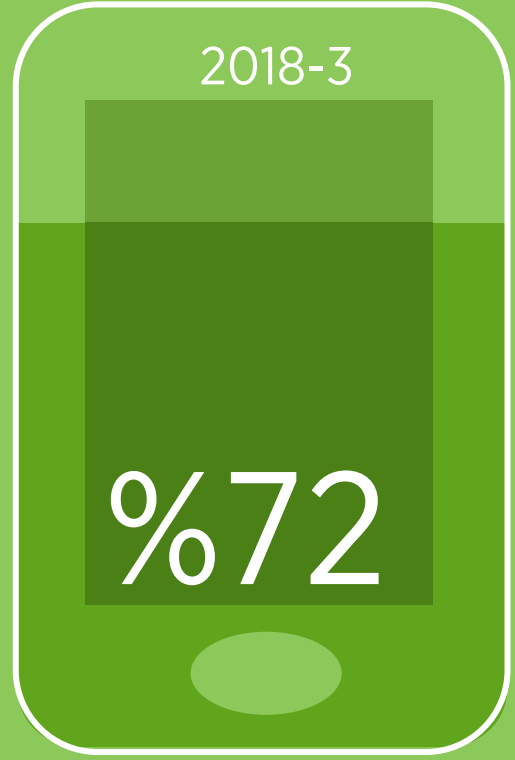
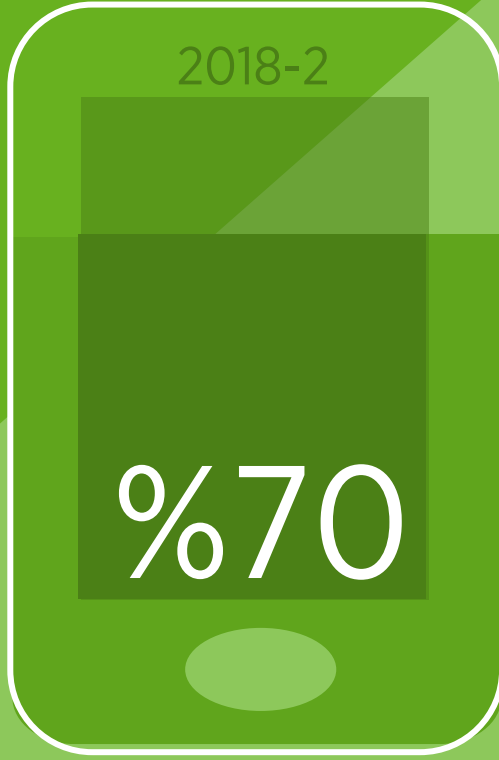
Sabit Genişbant İnternet

%7 artış

16.5M₂₀₁₈₋₂

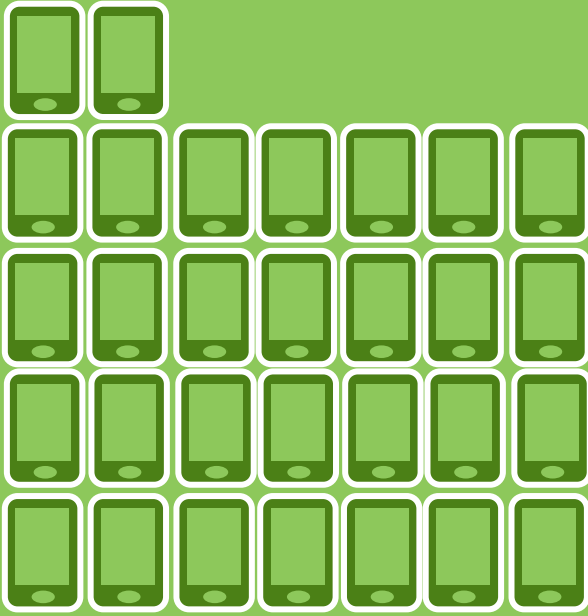

Abonelerin
Akıllı Cihaz
Kullanım
Oranı

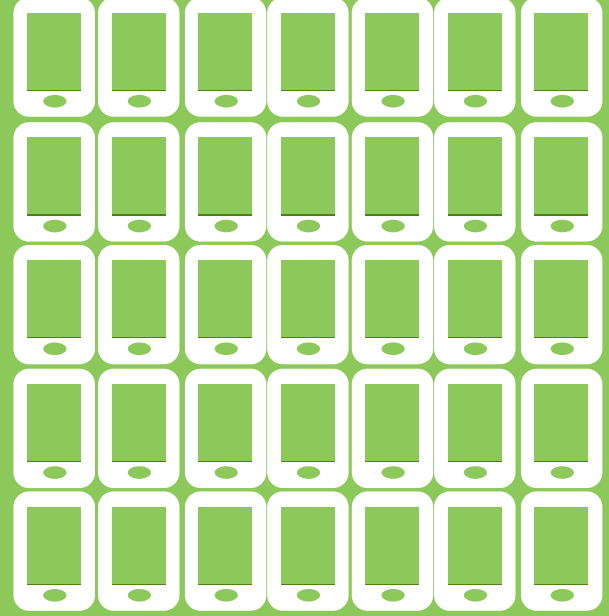

2018-2

2018-3

328,912

346,872

Platform Bazında Akıllı Cihazlar

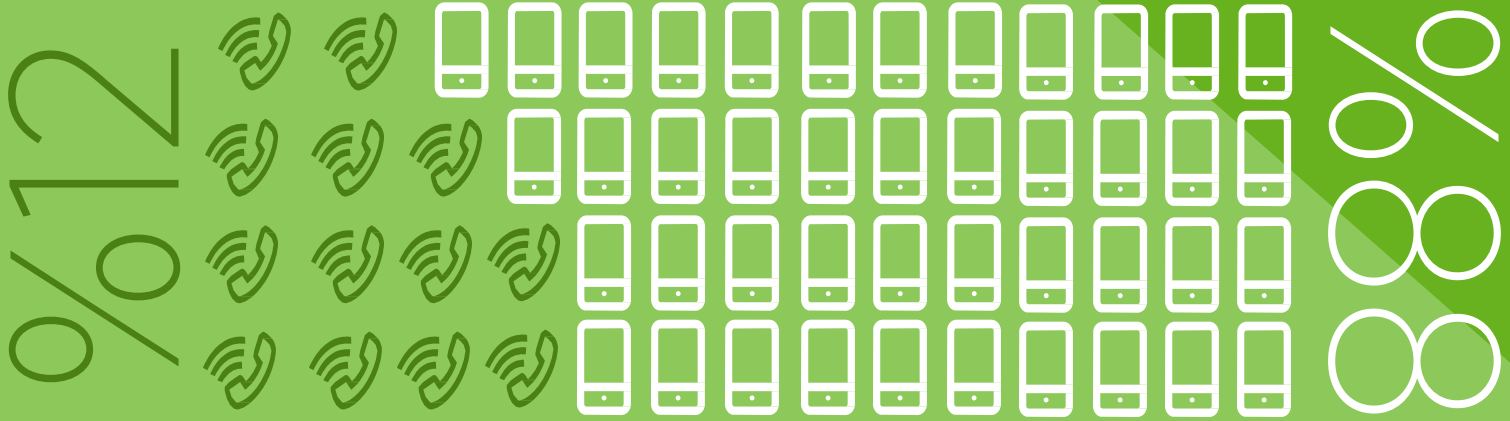
Trafik

Sabit

Mobil

353,519,844

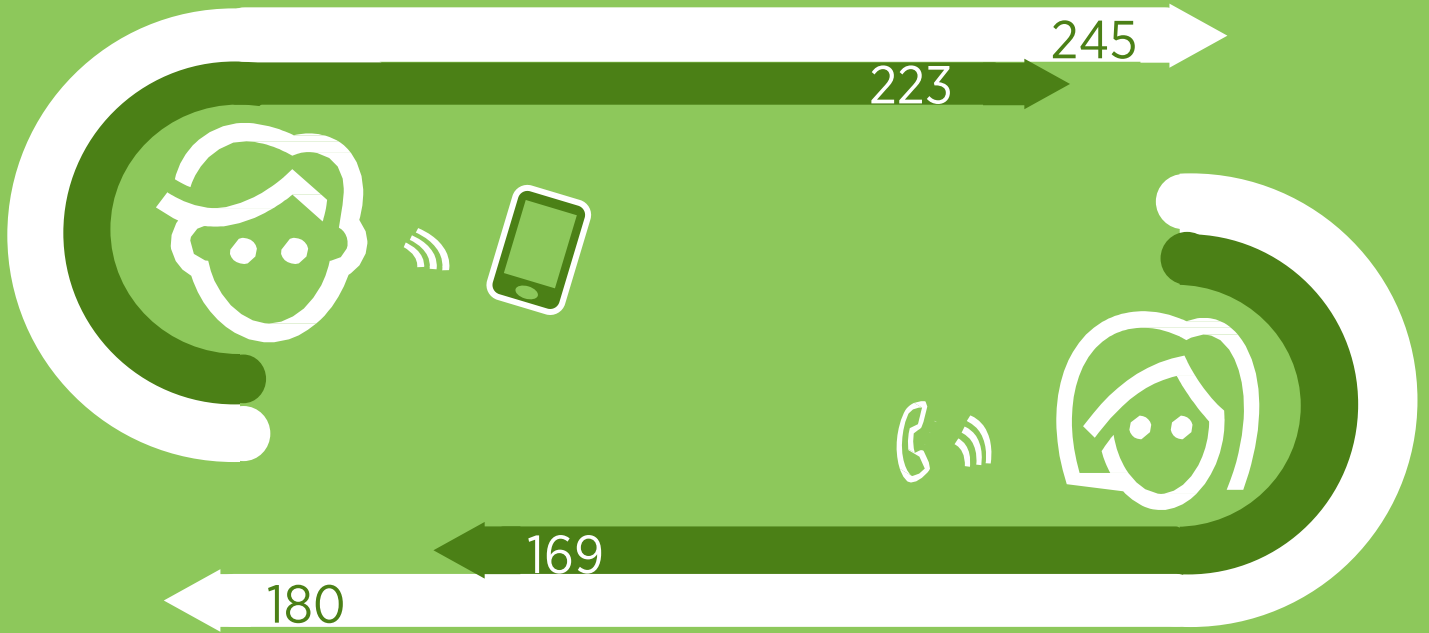
2018 3. ÇEYREK TOPLAM GİDEN + GELEN DAKİKA

Abone Başına Ortalama Aylık Dakika (MoU)

2018-2

2018-3

Abone Başına Aylık Ortalama Çağrı Başlatma

Sabit

Mobil

164 dk.

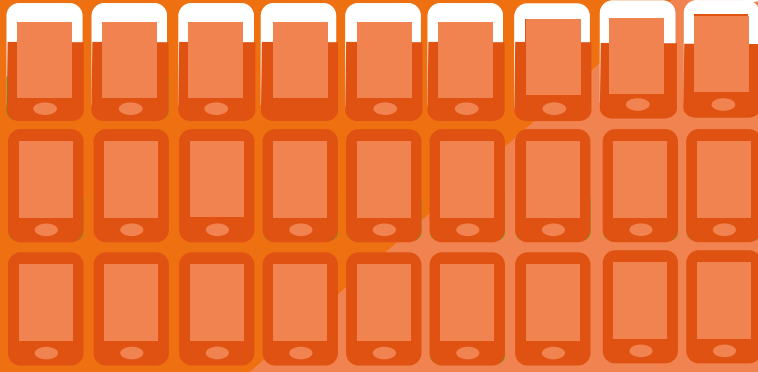

116 dk.

2018-2

2018-3

Mobil ARPU

28.43₺ 2018-3

27.80₺ 2018-2

Sabit ARPU

50.69₺ 2018-2

49.07₺ 2018-3

Genişbant İnternet ARPU

30.26₺ 2018-3

28.89₺ 2018-2

Elektronik Haberleşme Sektörü İstihdam Rakamları

2018-2

2018-3

934 İSTİHDAM

932 İSTİHDAM

Kim, Nerede Çalışıyor?

%31

Mobil Haberleşme

%36

Sabit Haberleşme

%33

İnternet
Servis Sağlayıcılar

Detaylı Veriler

2018 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla ülkemizdeki elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren 49 yetkilendirilmiş elektronik haberleşme sağlayıcısı bulunmaktadır. İlgili dönemde mobil şebeke elektronik haberleşme sağlayıcıları (Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. & Vodafone Mobile Operations Ltd.) ve sabit şebekede elektronik haberleşme sağlayıcısı (KKTC Telekomünikasyon Dairesi) net satış gelirleri yaklaşık 84.76 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir. Diğer haberleşme sağlayıcılar olarak adlandırılabilir olan internet servis sağlayıcılarının net satış gelirleri 2018 yılı üçüncü çeyrekte yaklaşık 17.74 Milyon ₺, çağrı taşıma işletmecilerinin gelirleri 409 Bin ₺ ve altyapı işletmeciliği geliri 1.26 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

SEKTÖR BAZINDA GELİRLER

Mobil haberleşme sağlayıcıların, sabit haberleşme sağlayıcısının ve internet servis sağlayıcılarının 2011 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine Tablo 1'de yer verilmektedir. 2017 yılında toplam net satış gelirleri bir önceki yıla göre %16'lık artışla 355 Milyon ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Sektörlerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺

NET SATIŞ (₺)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
MOBİL HABERLEŞME SAĞLAYICILAR	169,103,924	176,352,726	185,811,762	209,871,001	214,444,127	227,252,264	247,993,391
SABİT HABERLEŞME SAĞLAYICI	33,976,399	37,496,778	37,496,778	50,700,520 ¹	47,798,951	51,604,636	51,019,248
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARI	8,407,215	8,669,816	11,466,346	16,090,333	18,409,085	25,524,593	50,042,982
ÇAĞRI TAŞIMA İŞLETMECİLERİ	-	-	-	-	2,928,440	2,505,813	1,809,257
ALTYAPI İŞLETMECİLERİ	-	-	-	-	-	-	4,541,260
TOPLAM	211,487,538	222,519,321	234,058,450	276,661,854	283,580,603	306,887,306	355,406,138

Tablo 1

¹ KKTC Telekomünikasyon Dairesi tarafından Kurumumuza sunulmuş olan 2014 gelirleri güncellendiğinden, söz konusu veri bu dönemde değişmiştir.

Şekil I'de 2014, 2015, 2016 ve 2017 yılında elde edilen toplam gelirin sektörler arasında yüzdesel dağılımına yer verilmektedir. Buna göre mobil şebekede faaliyet gösteren haberleşme sağlayıcılar, 2017 yılında 248 Milyon ₺, sabit haberleşme sağlayıcı yaklaşık 51 Milyon ₺, sabit genişbant haberleşme sağlayıcıları yaklaşık 50 Milyon ₺, çağrı taşıma işletmecileri 1.8 Milyon ₺ ve altyapı işletmecileri 4.5 Milyon ₺ gelir elde etmişlerdir.

2017 yılında elde edilen toplam gelirlerin yaklaşık %70'ini mobil haberleşme sağlayıcılar, %14'ünü sabit haberleşme sağlayıcı, %14'ünü internet servis sağlayıcıları, %1'ini altyapı işletmecileri ve %0.5'ini çağrı taşıma işletmecileri elde etmiştir. Bir önceki yıla (2016) bakıldığında ise, elde edilen toplam gelirlerin %74'ünü mobil haberleşme sağlayıcılar, %17'sini sabit haberleşme sağlayıcı ve %8'ini internet servis sağlayıcıları ve %1'ini çağrı taşıma işletmecileri elde etmiştir.

Kaynak: BTHK

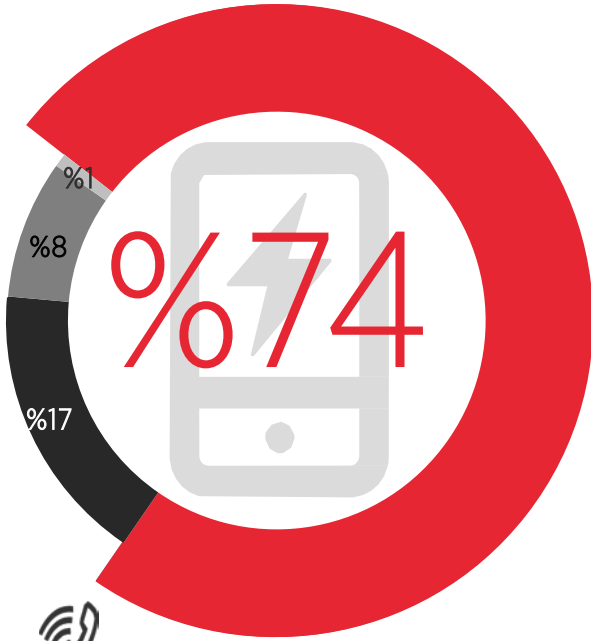
2011 → 2017

SON ALTI YIL İÇERİSİNDE ELEKTRONİK
HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE 144 MİLYON
₺ BÜYÜME GERÇEKLEŞTİ

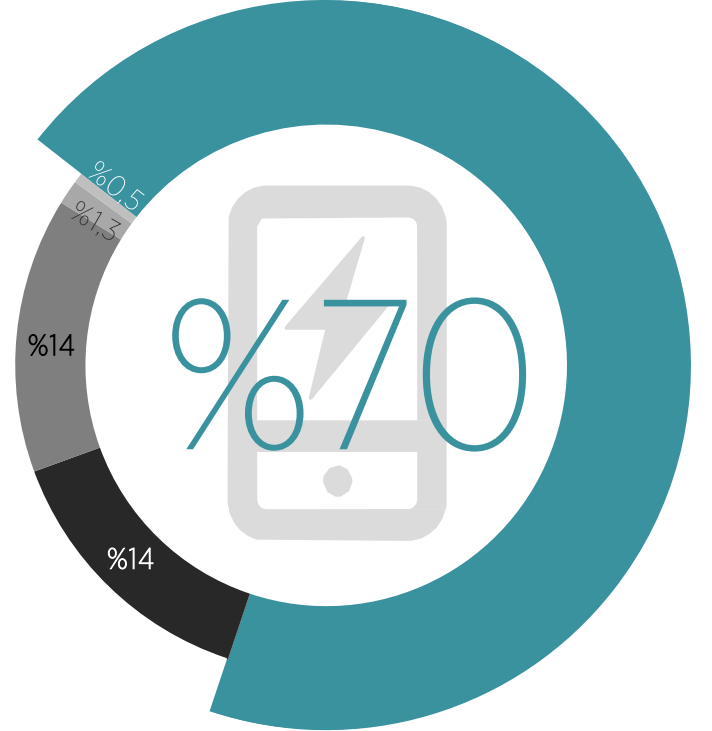
355 Milyon ₺

Sektörlerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, %

2016

2017

KKTC TELEFON DAİRESİ

İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARI

ÇAĞRI TAŞIMA İŞLETMELERİ

Şekil I

Mobil Haberleşme Sektörü

2018 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %243 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 854,360 kayıtlı mobil abone bulunmaktadır. Mobil haberleşme sektöründe yetkili olan iki haberleşme sağlayıcı bulunmakta olup, bunlar Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. (K.K. Turkcell -) ve Vodafone Mobile Operations Ltd. (Telsim -) şirketleridir. 2018 yılı üçüncü çeyrek dönemi itibarıyla kayıtlı abone sayısına göre K.K. Turkcell'in %62 Telsim'in ise %38 pazar paylarına sahip oldukları görülmektedir.

ABONE SAYISI VE PENETRASYON

2018 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla ülkemizde yaklaşık %243² penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 854,360 kayıtlı mobil abone ve 706,327 aktif abone bulunmaktadır. (Şekil A)

Kaynak: BTHK & Devlet Planlama Örgütü

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında Abone Sayıları³

Şekil A

² KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus DPÖ tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 DPÖ Projeksiyonu: 306,368 & 2014 DPÖ Projeksiyonu: 320,884 & 2015 Projeksiyonu: 338,537 & 2017 Projeksiyonu: 351,965)

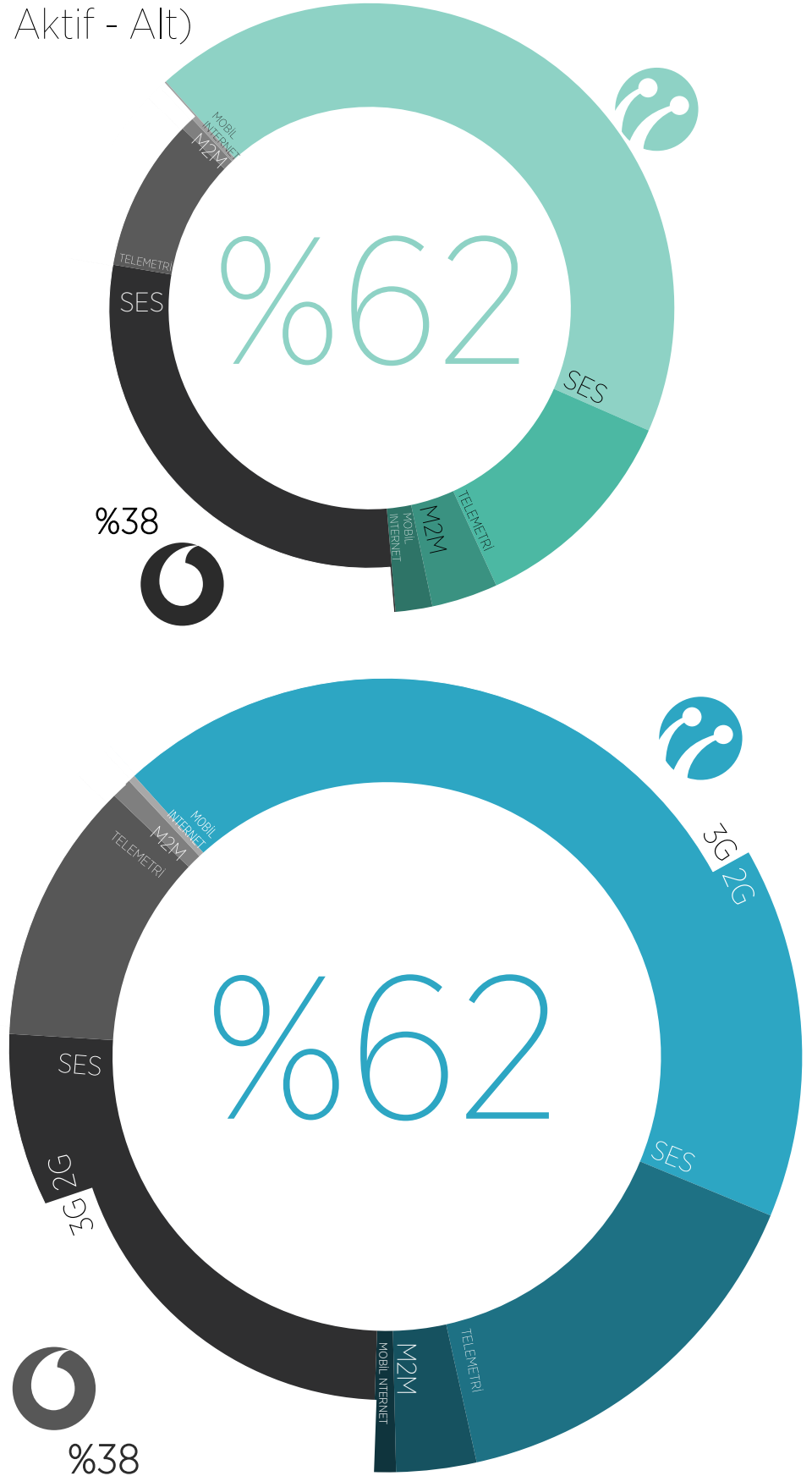
³ Raporda kullanılan logolar Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd. ve Vodafone Mobile Operations Ltd.'nin tescilli markalarıdır.

Mobil haberleşme sağlayıcı bazında, haberleşme sağlayıcıların üçer aylık dönemler itibarıyla toplam kayıtlı abone sayıları önceki sayfada yer alan şekilde verilmektedir. 2018 yılının üçüncü çeyreğinde, önceki üç aylık döneme kıyasla kayıtlı abone sayıları bakımından K.K. Turkcell'de %5,4 artış, Telsim'de ise %1 artış yaşanmıştır.

Şekil B'da, mobil kayıtlı abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 854,360 kayıtlı abonenin 529,968 tanesi K.K. Turkcell şebekesinde kayıtlı bulunmakta olup, buna göre ilgili haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık olarak %62'e denk gelmektedir. Kayıtlı abonelerin 324,392 tanesi ise Telsim şebekesinde olup, haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık %38 olarak izlenmektedir.

Yine aynı şekilde, aktif mobil abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Şekilde de görülebileceği üzere, 706,327 aktif abonenin 439,927 tanesi K.K. Turkcell şebekesinde kayıtlı bulunmaktadır. Aktif abonelerin 266,400 tanesi ise Telsim şebekesinde kayıtlı oldukları izlenmektedir.

Mobil Abone Dağılımı (Kayıtlı - Üst & Aktif - Alt)

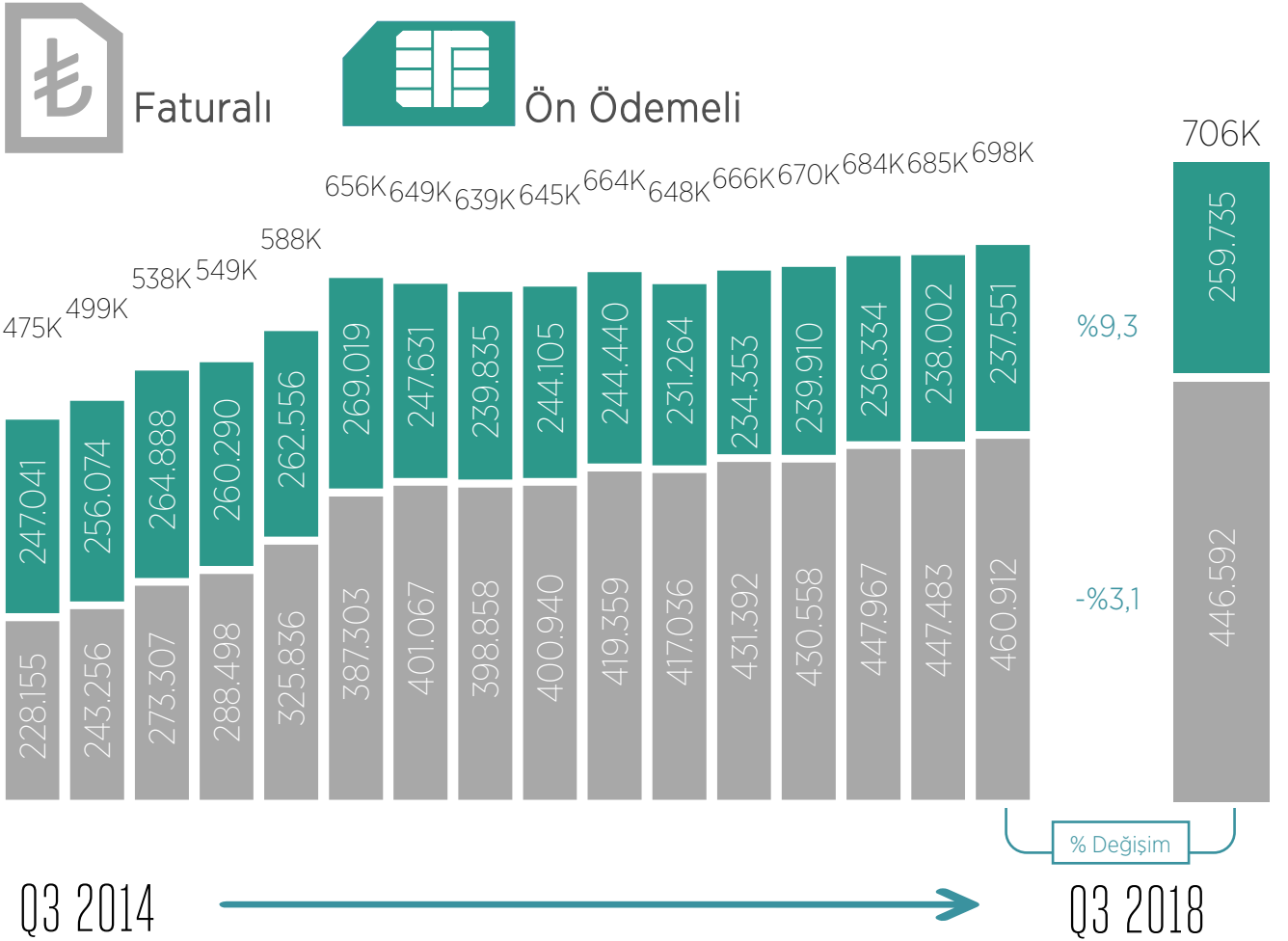
Şekil B

Şekil C'de ülkemizdeki faturalı-ön ödemeli ayrımında mobil abone sayılarına yer verilmektedir. 2018 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla ön ödemeli mobil abone sayısı 259,735, faturalı mobil abone sayısı ise 446,592 olarak gerçekleşmiştir. Ön ödemeli kullanıcıların sayısı, 2018 yılının üçüncü çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %9,3 oranında artarken, faturalı abonelerin sayısı ise %3,1 oranında düşüş göstermiştir.

Toplam mobil kullanıcı sayılarına bakıldığında, mobil abonelerin yaklaşık %36.8'ini ön abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %64.2'den %63.2'e gerilediği görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Ön Ödemeli Ve Faturalı Mobil Aboneler, Bin (K)⁴

Şekil C

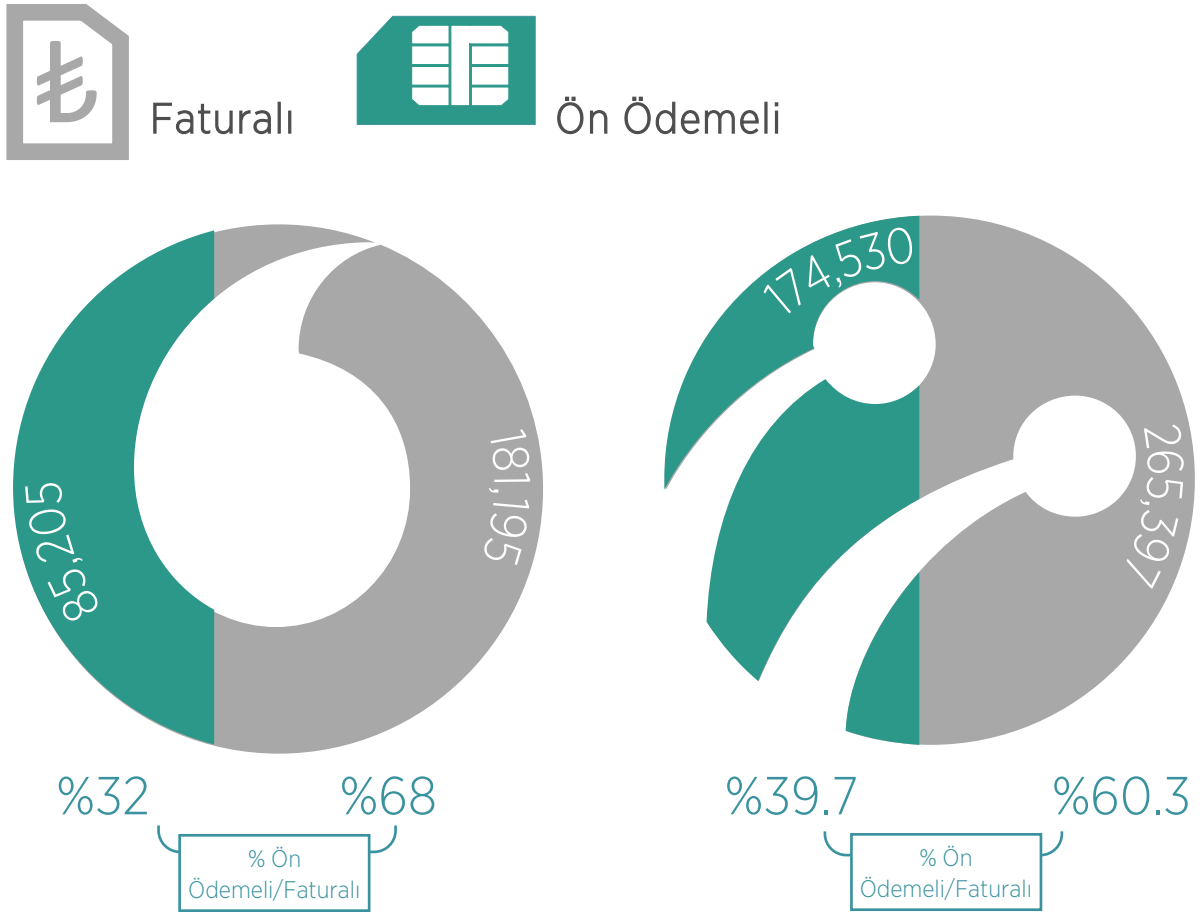
⁴ Telsim tarafından sunulan ön ödemeli abone rakamları 2015-4. çeyrekte değişmiştir, buna bağlı olarak haberleşme sağlayıcı verilerini geriye dönük olarak güncellemiştir.

Alt görselde ise, (Şekil D) ülkemizdeki mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli/faturalı dağılımları görülmektedir⁵. Oransal olarak en fazla faturalı aboneye Telsim'in sahip olduğu ve abonelerinin %68'inin faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. Telsim'i %60.3 ile K.K. Turkcell takip etmektedir.

Ön ödemeli abonelere bakıldığında ise, Telsim şebekesine kayıtlı ön ödemeli abonelerin %32 oranında olduğu, K.K. Turkcell şebekesine kayıtlı ön ödemeli abone oranının ise %39.7 olduğu görülmektedir. Önceki döneme bakıldığında, K.K. Turkcell faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %6 oranında azaldığı, Telsim faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %1.5 oranında arttığı görülmektedir. Aynı dönemde, K.K. Turkcell ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %14.5 oranında arttığı, Telsim ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %4.3 oranında azaldığı görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Ön Ödemeli Ve Faturalı Oranları, 2018 - 3. Çeyrek

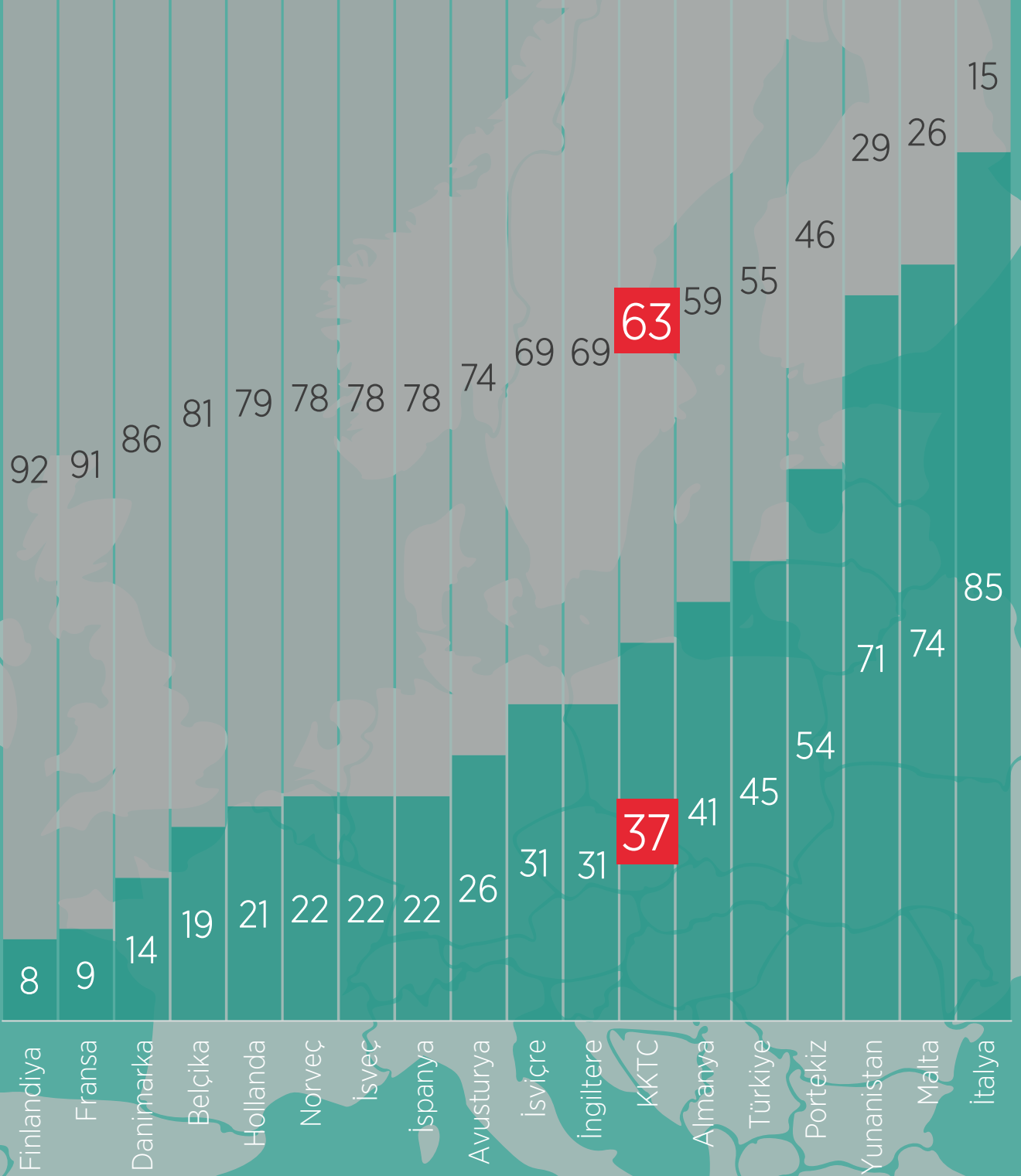
Şekil D

⁵ Mobil haberleşme sağlayıcıların, faturalı/faturasız abone oranları, aktif abone sayıları temel alınarak hesaplanmaktadır.

Şekil E'de bazı Avrupa ülkeleri ve ülkemizdeki ön ödemeli ve faturalı mobil abone oranları karşılaştırılmaktadır. Avrupa ülkelerinde ortalama ön ödemeli/faturalı abone oranı %32/%68 civarında iken ülkemizdeki ön ödemeli/faturalı oran da %37/%63 seviyesindedir.

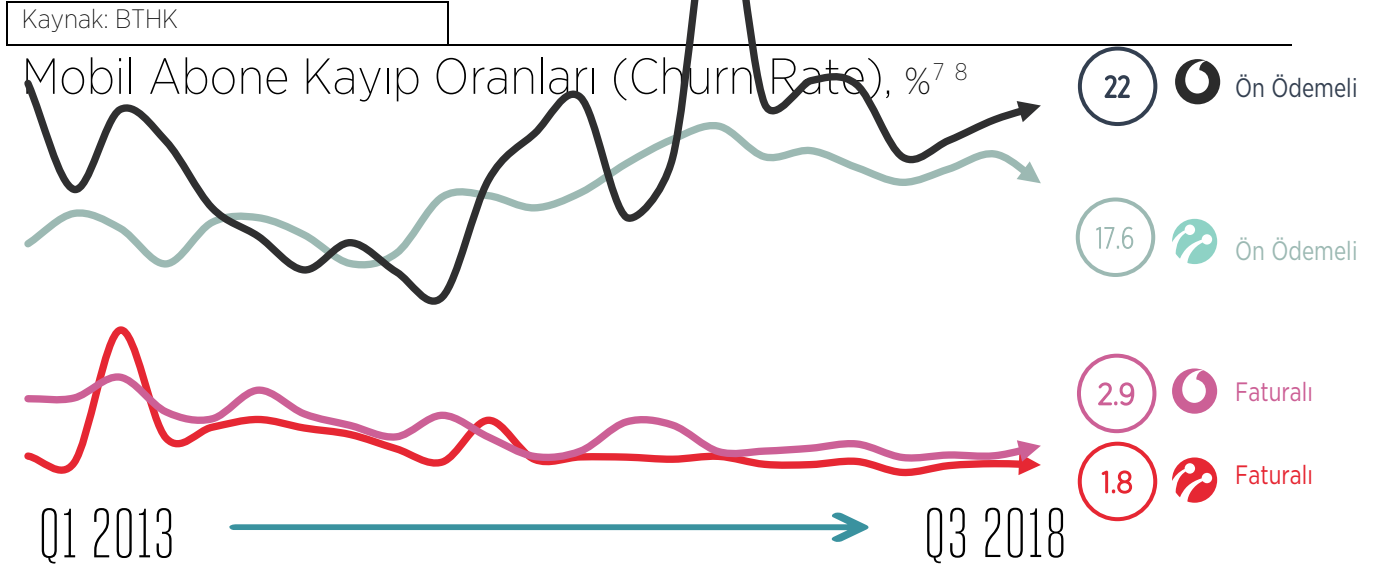
Kaynak: GSMA Wireless Intelligence

Bazı Avrupa Ülkeleri Ve Ülkemizdeki Ön Ödemeli/ Faturalı Abone Oranları, %

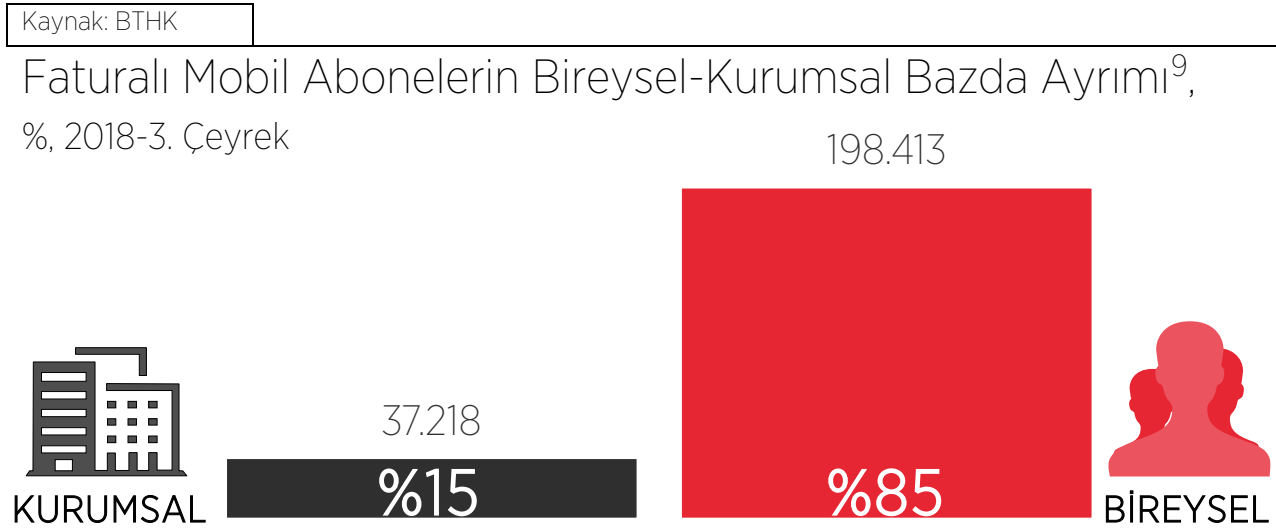
Şekil E

Şekil F'de 2018 yılının üçüncü çeyreğini de kapsayacak şekilde 2013 yılının başından günümüze kadar gerçekleşen mobil haberleşme sağlayıcıların abone kayıp oranlarına⁶ yer verilmektedir. Abone kayıp oranı farklı tarifeler, hizmet çeşitliliği ve hizmet kalitesi açısından yoğun rekabet yaşanan mobil telekomünikasyon hizmetleri sektöründe yaygın olarak kullanılan bir göstergedir. İlgili dönem itibarıyla K.K. Turkcell ve Telsim'in abone kayıp oranları faturalı hatlarda sırasıyla %1,8 ve %2,9, ön ödemeli hatlarda ise sırasıyla %17,6 ve %22 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil F

Şekil G'de mobil haberleşme sağlayıcıların abone portföyü içerisinde yer alan faturalı abonelerin bireysel /kurumsal (kurumsal abonelik sözleşme imzalayan) ayrımı incelenmektedir. Toplam faturalı aktif mobil abonelerin yaklaşık %85'i bireysel, %15'i ise kurumsaldır.

Şekil G

⁶ Abone kayıp oranı haberleşme sağlayıcılar tarafından kaybedilen müşterilerin miktarını ölçmek için kullanılan bir orandır. Abone kayıp oranı belli bir dönemde haberleşme sağlayıcıdan aldığı hizmeti sona erdiren abonelerin sayısının o dönemdeki mevcut ortalama abone sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Özellikle abone kitlesine sahip sektörler için kullanılan bir ölçüttür. Genellikle yıllık, çeyrek ve aylık olarak hesaplanmaktadır. Abone kayıp oranı haberleşme sağlayıcıların tüm abone kitlesi için bilgi veren bir ölçüttür.

⁷ Telsim tarafından kullanılan hesaplama yöntemi 2014 3. Çeyrekte değişmiştir, buna bağlı olarak haberleşme sağlayıcı verilerini geriye dönük olarak güncelleştirilmiştir.

⁸ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

⁹ Kurumsal abonelerin kapsamına, Araç Takip, Telemetri, POS cihazları ve EI Terminalleri dâhil edilmemiştir.

MOBİL TRAFİK HACMI

2018 yılının üçüncü çeyreğinde toplam mobil trafik hacmi 311 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılının üçüncü dönemine ait trafik bilgileri, bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %8,8 oranında düştüğü, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %1,7 oranında arttığı görülmektedir. Elektronik haberleşme sağlayıcı bazında

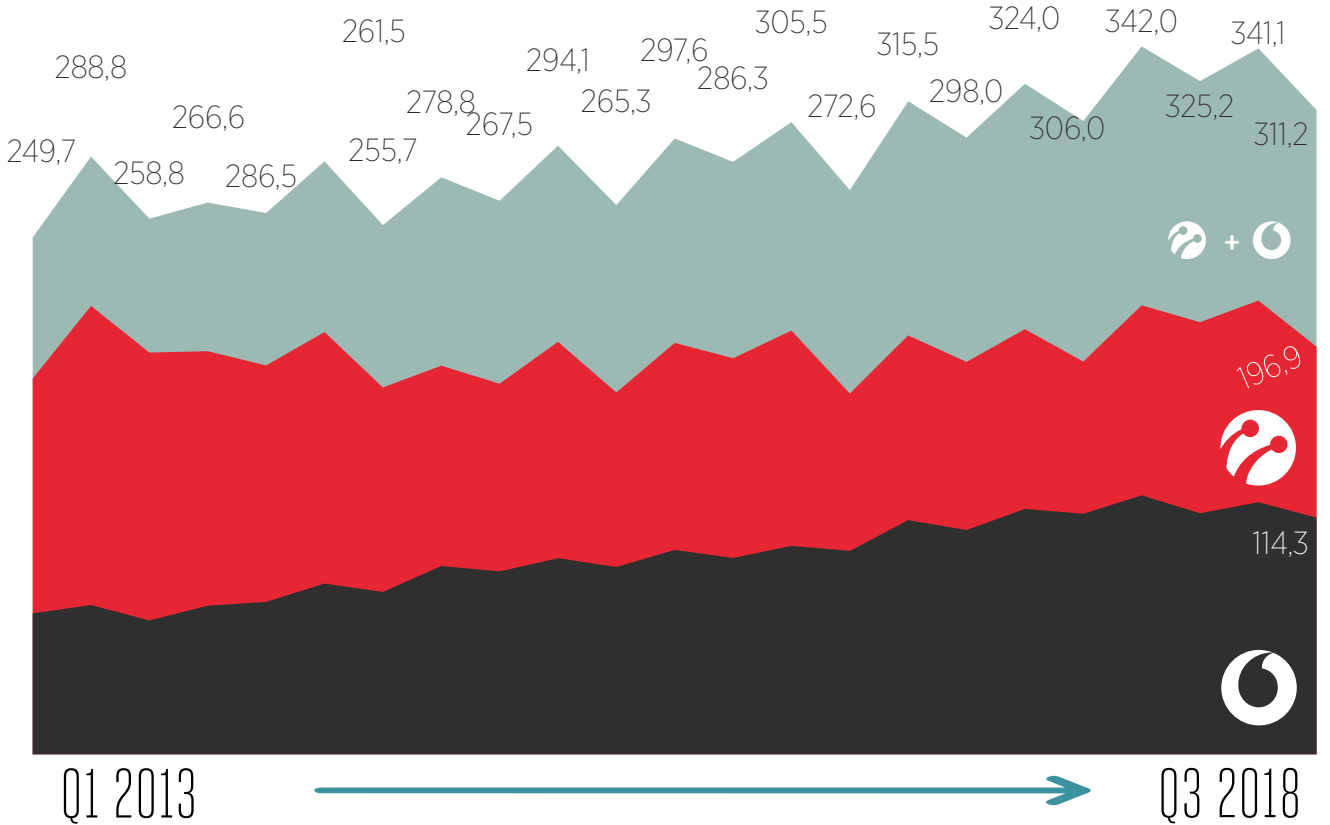

2018 yılının üçüncü dönemine ait trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %8,8 oranında düştüğü, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %1,7 oranında artış olduğu görülmektedir.

incelendiğinde ise bir önceki döneme göre K.K. Turkcell'in trafiğinin %10,2 oranında düştüğü, Telsim'in trafiğinin ise %6,1 oranında azaldığı görülmektedir. Geçen senenin aynı dönemine göre kıyaslandığında K.K. Turkcell'in trafik hacminde %3,8 artış, Telsim'in trafik hacminde ise %1,6 düşüş olduğu görülmektedir. Mobil trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil H'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcıların Dönemlere Göre Toplam (Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafikleri, Milyon Dakika

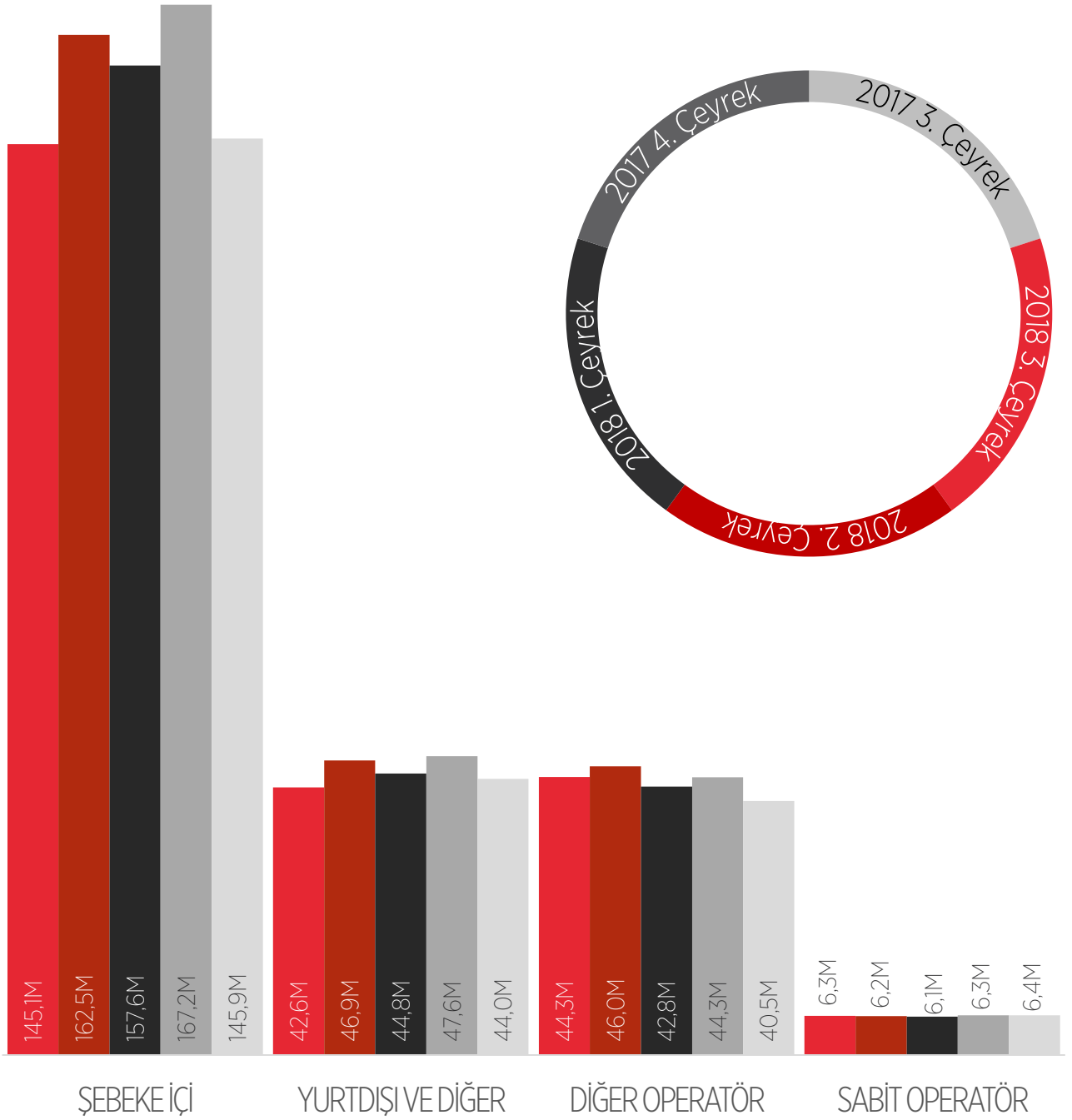

Şekil H

Şekil J'de mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından üretilen toplam trafiğin dağılımına yer verilmektedir. Raporlama döneminde, şekilde de görüleceği üzere, söz konusu trafiğin büyük bir kısmını (%57,4) mobil haberleşme sağlayıcıların kendi aboneleri arasındaki trafiği ifade eden şebeke içi trafik oluşturmaktadır. Mobil haberleşme sağlayıcılardan diğer operatöre doğru giden trafik ise toplam trafiğin %17,5'ini oluşturmaktadır. Toplam mobil şebeke içi trafik miktarı, 2018 yılının üçüncü çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %10,7 oranında azalarak 145.1 Milyon dakika, karşı mobil operatöre doğru trafik miktarı ise %3.7 oranında azalarak yaklaşık 44,3 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Trafik Dağılımı, Giden/Originating Milyon Dakika (M)

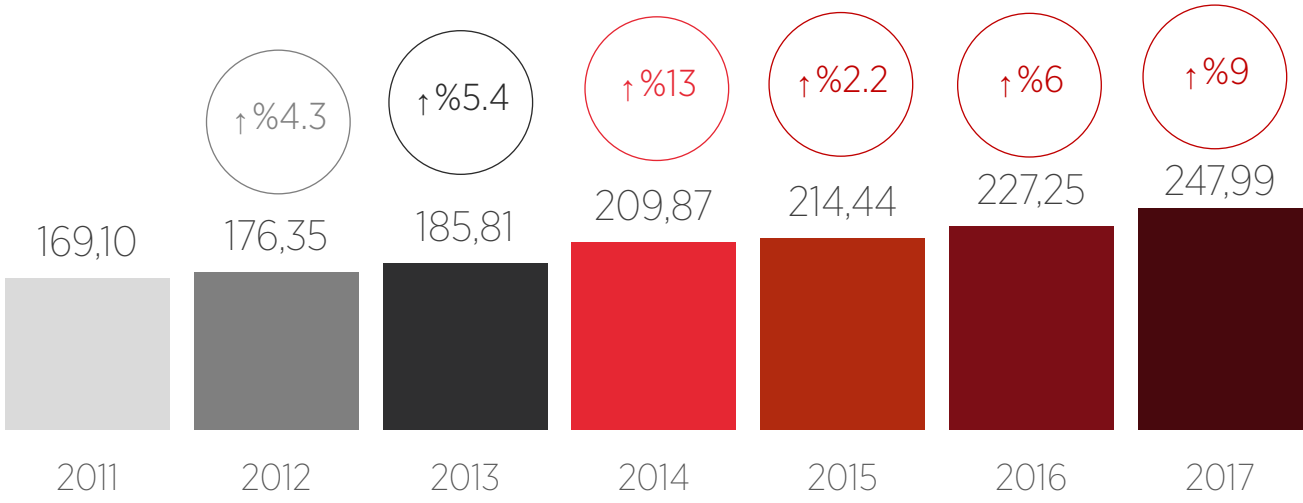
Şekil J

MOBİL GELİRLER

Aşağıdaki şekilde (Şekil K) 2011 yılından bu yana mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen net satış gelirlerine yıllık olarak yer verilmektedir. Yıllar itibarıyla artış eğiliminde olan mobil gelirler 2012 yılında 176.35 Milyon ₺ olarak gerçekleşirken 2013 yılında bir önceki yıla göre %5.4 oranında artış göstererek 185.81 Milyon ₺'ye yükselmiştir. 2014 yılına bakıldığında mobil gelirler 209.87 Milyon ₺'ye ulaşmış ve bir önceki yıla kıyasla %13 oranında artış göstermiştir. 2015 yılında mobil gelirler 214.44 Milyon ₺'ye ulaşırken, bir önceki yıla kıyasla artış %2.2 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında mobil gelirler bir önceki yıla kıyasla %6 artarak 227.3 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. Son olarak 2017 yılında mobil gelirler bir önceki yıla kıyasla %9 artarak 248 Milyon ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyon ₺

Şekil K

Çeyrek verilerine bakılacak olursa (Tablo 2), ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcıların dönemsel net satış gelirleri aşağıdaki tablolarda verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Geçen Döneme Ve Geçen Yılın Aynı Dönemine Kıyasla Net Gelirler, ₺

	2018 - 3	2018 - 2	2017 - 3
ABONELİK	694.788	501.908,35	433.238
SES	22.181.110	23.077.383,85	22.796.925
İNTERNET	18.102.170	18.285.215,35	16.003.913
DATA (M2M)	555.516	550.529,78	518.194
ARABAĞLANTI	4.315.862	4.922.466,81	4.027.356
ROAMING	9.714.060	5.797.050,97	6.130.600
KATMA DEĞERLİ SERVİSLER	2.103.962	2.076.243,48	1.593.589
SMS/MMS	2.500.505	2.505.117,49	2.460.889
DİĞER GELİRLER	12.011.349	12.400.040,62	8.860.749
TOPLAM GELİR	72.179.322	70.115.957	62.825.452

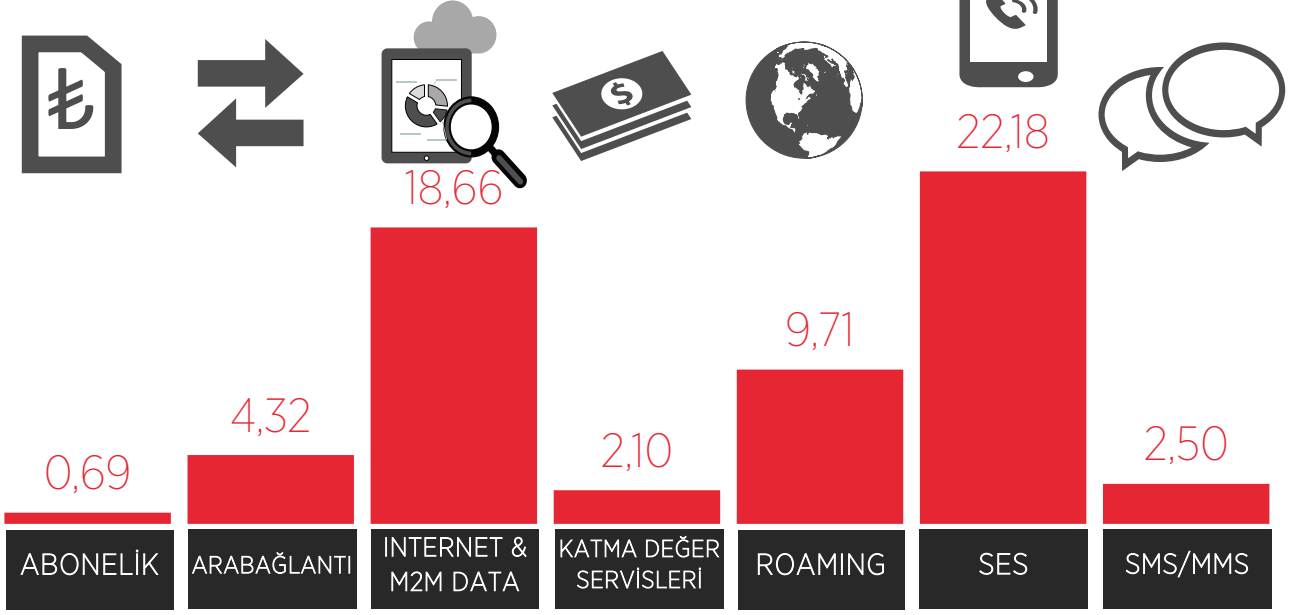
Tablo 2

Buna göre, mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2018 üçüncü çeyrek) net satış gelirleri bir önceki çeyreğe (2018 ikinci çeyrek) göre %2.9 artarak 72,179,322 ₺ olarak gerçekleşmiştir. Mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2018 üçüncü çeyrek) net satış gelirleri bir önceki yılın aynı çeyreğiyle 62,825,452 ₺ - 2017 üçüncü çeyrek) kıyaslandığında ise %14.9 artış gerçekleştiği görülmektedir. Aşağıdaki Şekil L'de 2018 yılı ikinci ve 2018 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla mobil haberleşme sağlayıcıların gelir dağılımı gösterilmektedir.

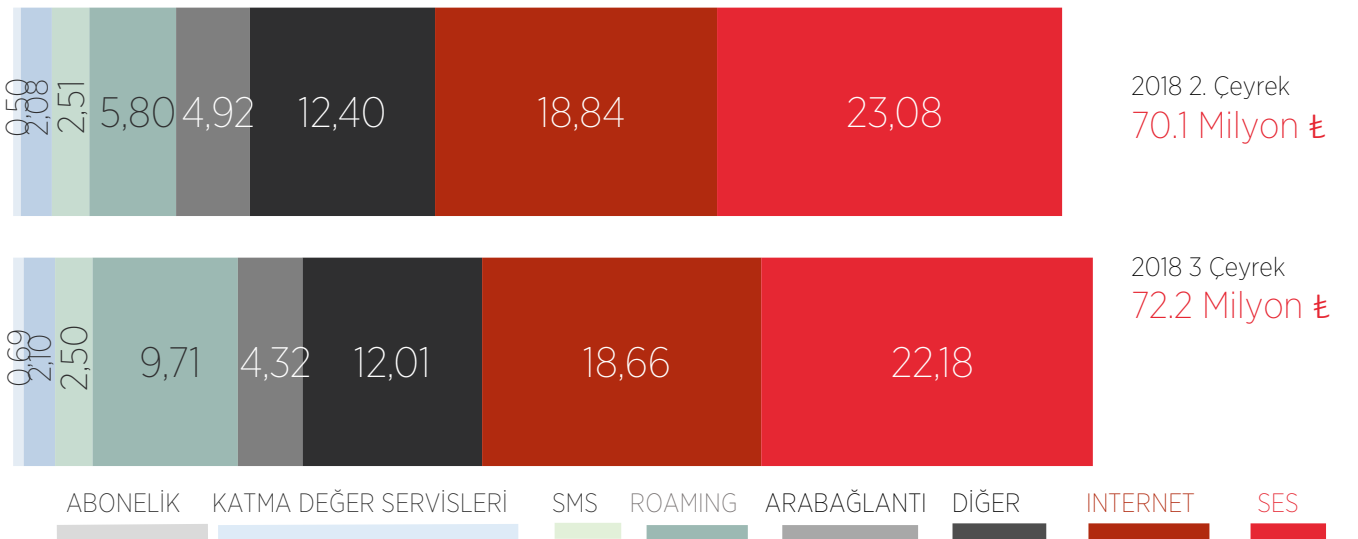
Kaynak: BTHK

Gelir Dağılımı,

2018 - 3. Çeyrek, Milyon ₺

2018 - 3. Çeyrek & 2018 - 2. Çeyrek, Milyon ₺

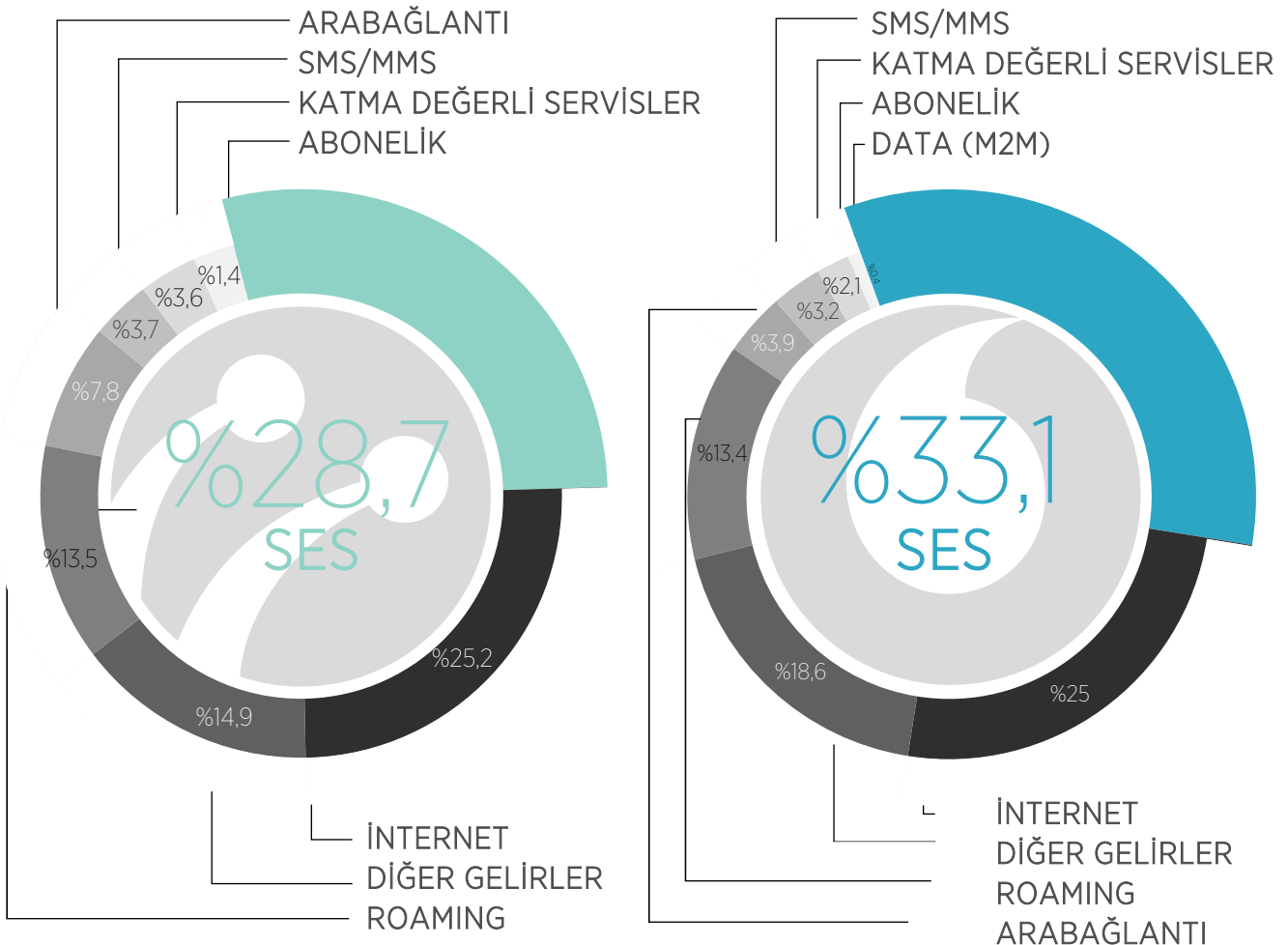
Şekil L

Şekil M'de her bir mobil haberleşme sağlayıcısının 2018 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam gelirlerine ait dağılıma karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. Konuşma gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %28.7'sini ve Telsim'in gelirlerinin %33.1'ini oluşturmaktadır. İnternet ve M2M Data gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %26.3'ünü ve Telsim'in gelirlerinin %25.3'ünü oluşturmaktadır. Ara bağlantı gelirleri ise K.K. Turkcell ve Telsim'de sırası ile %7.8 ve %3.9 paya sahiptir.

Konuşma gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %28.7'sini ve Telsim'in gelirlerinin %33.1'ini oluşturmaktadır. SMS+MMS gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %3.7'sini ve Telsim'in gelirlerinin %3.2'sini oluşturmaktadır. İnternet ve Data gelirleri ise K.K. Turkcell'de %26.3 ve Telsim'de %25.3 paya sahiptir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Gelir Dağılımı, 2018 - 3. Çeyrek

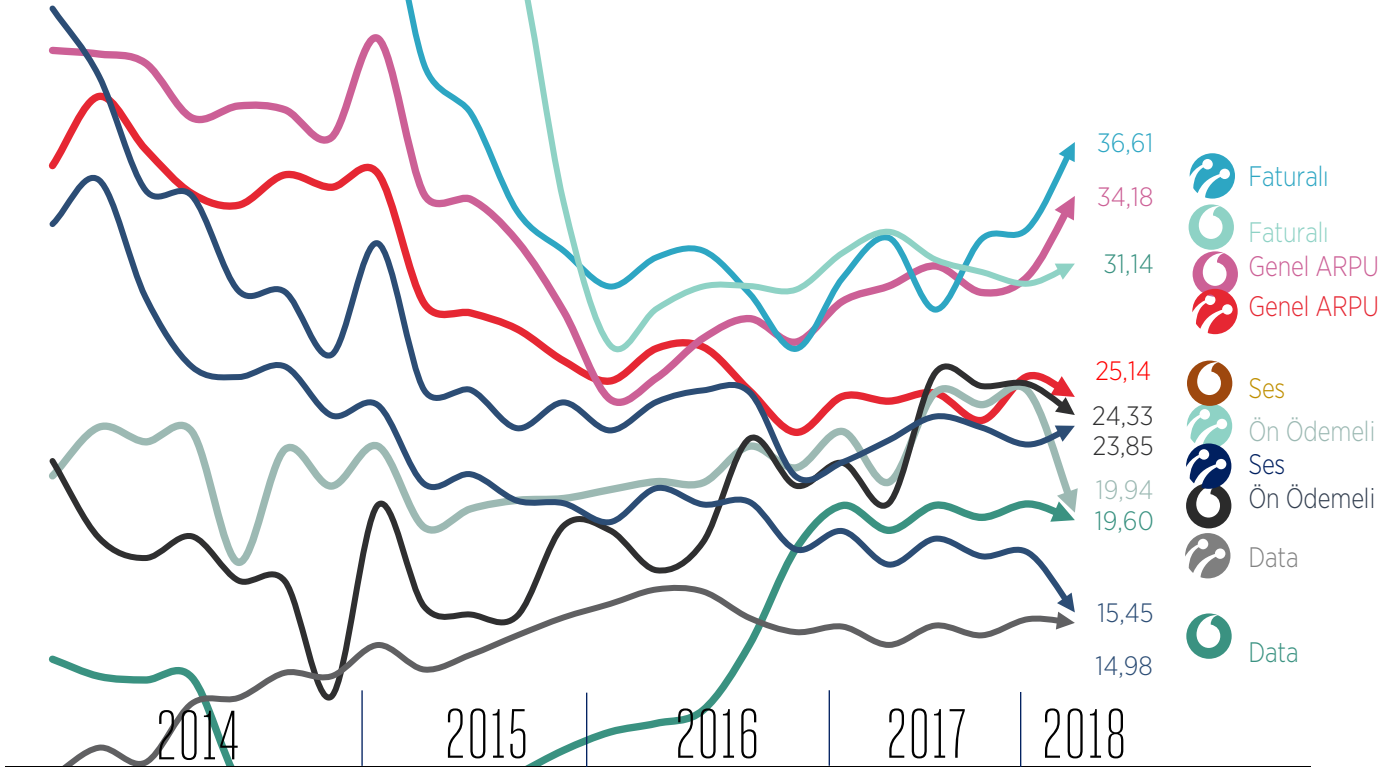
Şekil M

ABONE BAŞINA VE ÇAĞRI BAŞINA AYLIK GELİR

Şekil N'de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılından itibaren üç aylık ortalama ARPU rakamlarına yer verilmektedir. 2018 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla K.K. Turkcell için aylık kullanıcı başına ortalama gelir 25.14 ₺ ve Telsim için 34.18 ₺'dir¹⁰.

Kaynak: BTHK

Mobil ARPU, (₺/ay)¹¹

Şekil N

Aynı şekilde 2018 yılı üçüncü çeyrek dönemi için mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli, faturalı ARPU ve ses & Data ARPU rakamlarına yer verilmektedir. Ön ödemeli ARPU rakamları incelendiğinde, 2018 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla K.K. Turkcell'in ön ödemeli ARPU'sunun 19,94 ₺ ve Telsim'in 24,33 ₺ olduğu görülmektedir. Faturalı ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell'in faturalı ARPU'sunun 36,61 ₺ ve Telsim'in 31,14 ₺ olduğu görülmektedir. Ses ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell'in ses¹² ARPU'sunun 15,45 ₺ ve Telsim'in 23,85 ₺ olduğu görülmektedir. Son olarak, Data ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell'in Data ARPU'sunun 14,98 ₺ ve Telsim'in 19,60 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

¹⁰ Toplam ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Dönem Ortalama Aktif Abone Sayısı (Toplam gelire, taahhüt karşılığı satılan cihazlardan elde edilen gelirler dâhil edilmemiştir.)

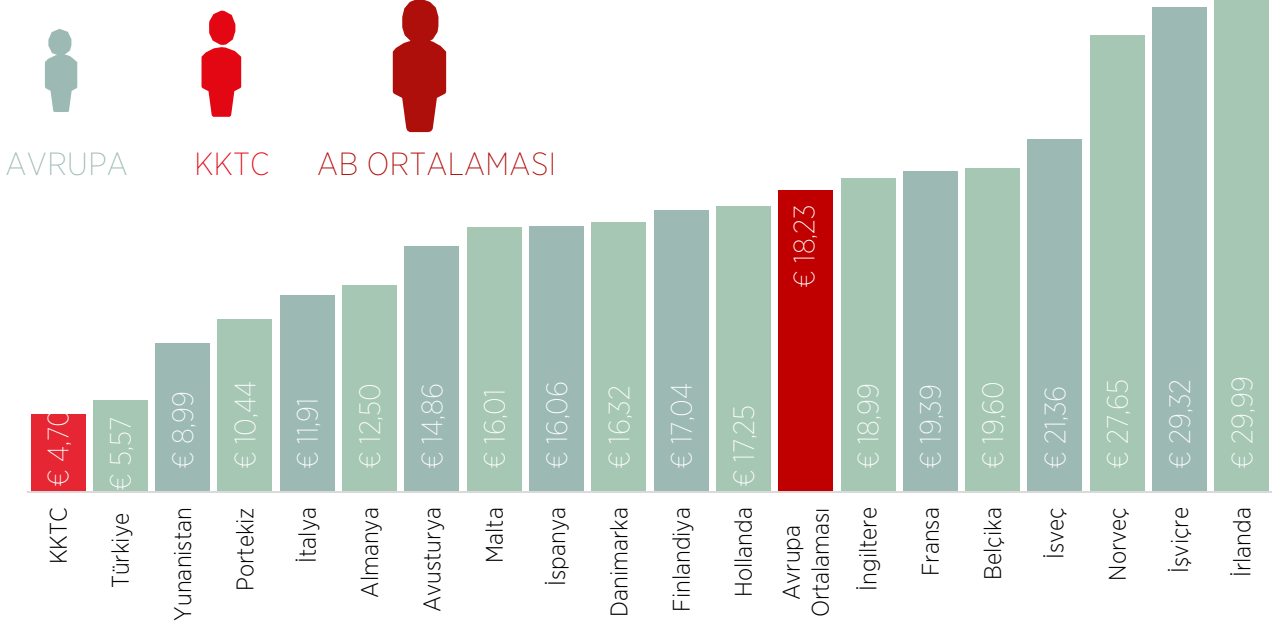
¹¹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

¹² Ses ARPU: Toplam Ses Geliri/Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam İnternet Geliri/Ortalama İnternet Kullanıcı Sayısı

Şekil O'da Avrupa ülkeleri ile ülkemizin mobil ARPU rakamları kıyaslanmaktadır. Şekilde incelenen Avrupa ülkelerinde ortalama ARPU¹³ €18.23 (Haziran 2018) seviyelerinde iken ülkemizde 2018 yılı üçüncü çeyrek için ise €4.70¹⁴ seviyelerindedir.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

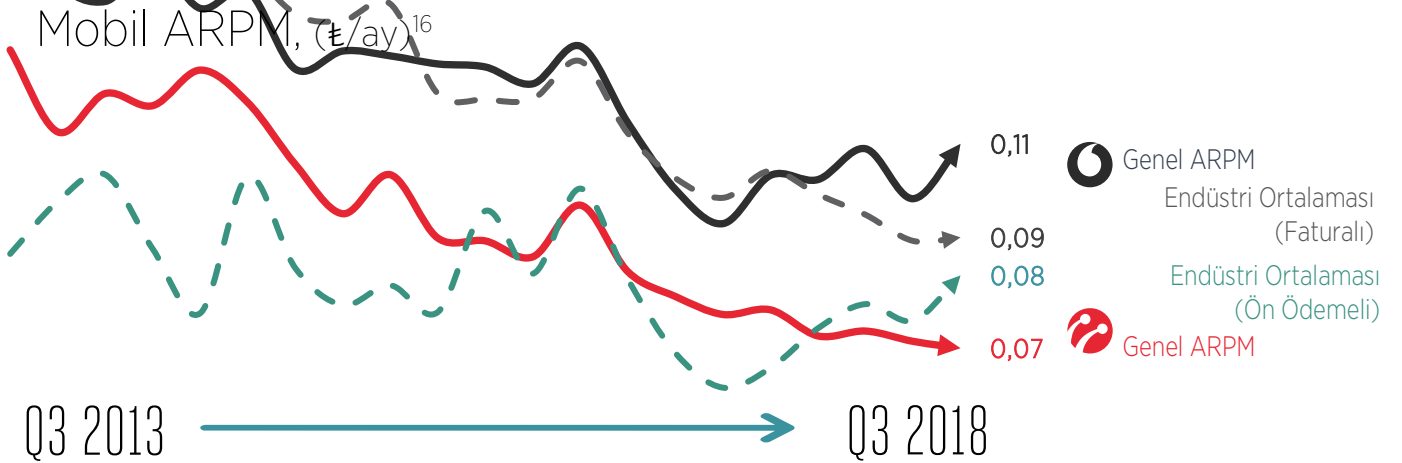
KKTC Ve AB'de Mobil ARPU, Ortalama, 2018 3. Çeyrek €

Şekil O

Şekil P'de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı dördüncü çeyreğinden itibaren üç aylık ortalama ARPM rakamlarına yer verilmektedir. 2018 yılının üçüncü çeyreğinde K.K. Turkcell için dakika başına aylık gelir 0.07 ₺ ve Telsim için 0.11 ₺'dir.¹⁵ Aynı şekilde, faturalı ve ön ödemeli ARPM endüstri ortalamaları da verilmektedir.

Kaynak: BTK

Şekil P

ARPM AVERAGE REVENUE PER MINUTE
ARPM DAKİKA BAŞINA ORTALAMA GELİR

¹³ Avrupa ülkeleri için Wireless Intelligence 2018-2. Çeyrek verileri, Türkiye için 2018-2. Çeyrek BTK verisi kullanılmıştır.

¹⁴ Türk Lirası-Euro kuru olarak KKTC Merkez Bankası döviz kuru kullanılmıştır (1 Euro = 6,07 ₺ - 19 Aralık 2018)

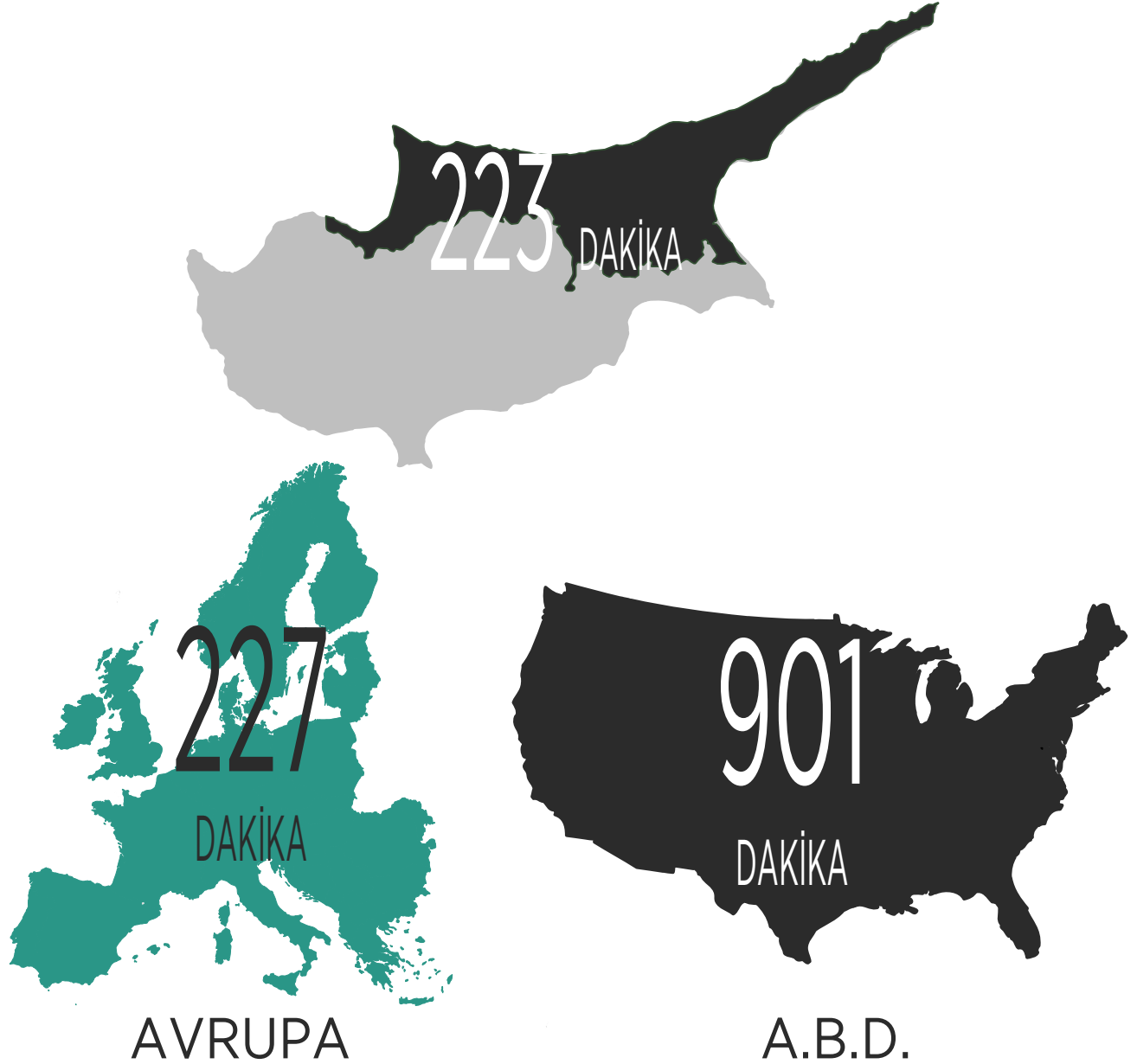
¹⁵ Genel ARPM Hesaplama Yöntemi: Toplam Ses Geliri / Abonelerin Oluşturduğu Toplam Trafik

¹⁶ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)

MoU¹⁷ terimi 'Minutes of Usage' yani abone başına aylık ortalama dakika kullanımı, mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir gösterge olup bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi olarak tanımlanmaktadır. Aşağıdaki şekilde ülkemiz, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletlerinde gerçekleşen ortalama aylık MoU rakamları paylaşılmaktadır. (Şekil R)

Kaynak: GSMA Mobile Economy 2014 & Wireless Intelligence

Şekil R

MOU MINUTES OF USAGE

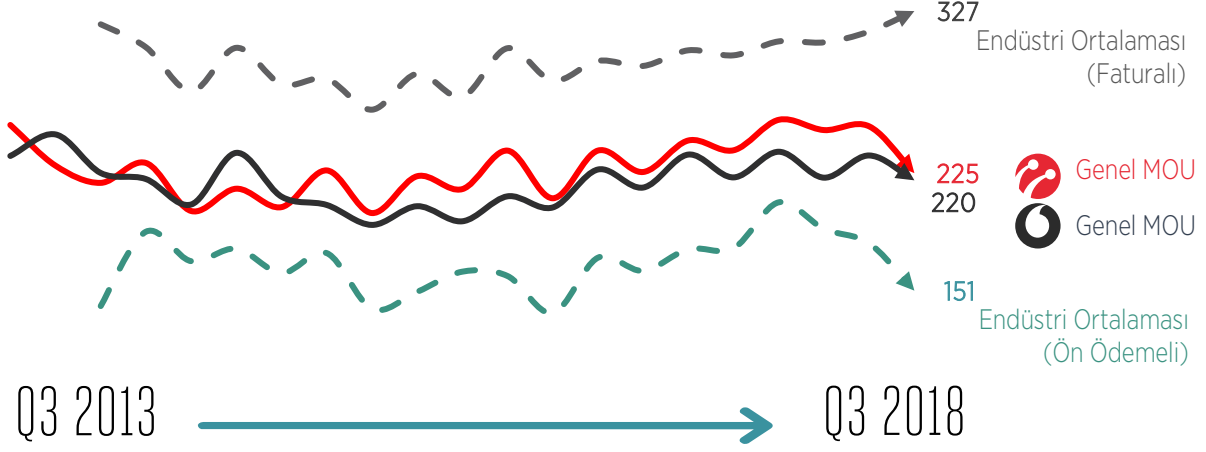
MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

¹⁷ MoU değerleri aktif kullanıcıların görüşme süresi ortalamasını dakika olarak veren bir değer olduğu için değerler toplam hat sayısından ses hizmetine açık olmayan mobil hatlar (M2M hatları ve mobil bilgisayardan internet hatları gibi yalnızca veri iletmek amaçlı kullanılan hatlar) düşülerek hesaplanmaktadır.

Şekil S'de mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren gerçekleşen çeyreklik MoU değerleri aylık bazda verilmektedir. 2018 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla K.K. Turkcell'in MoU değeri 225 dakika ve Telsim'in ise 220 dakika olarak gerçekleşmiştir¹⁸.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay¹⁹

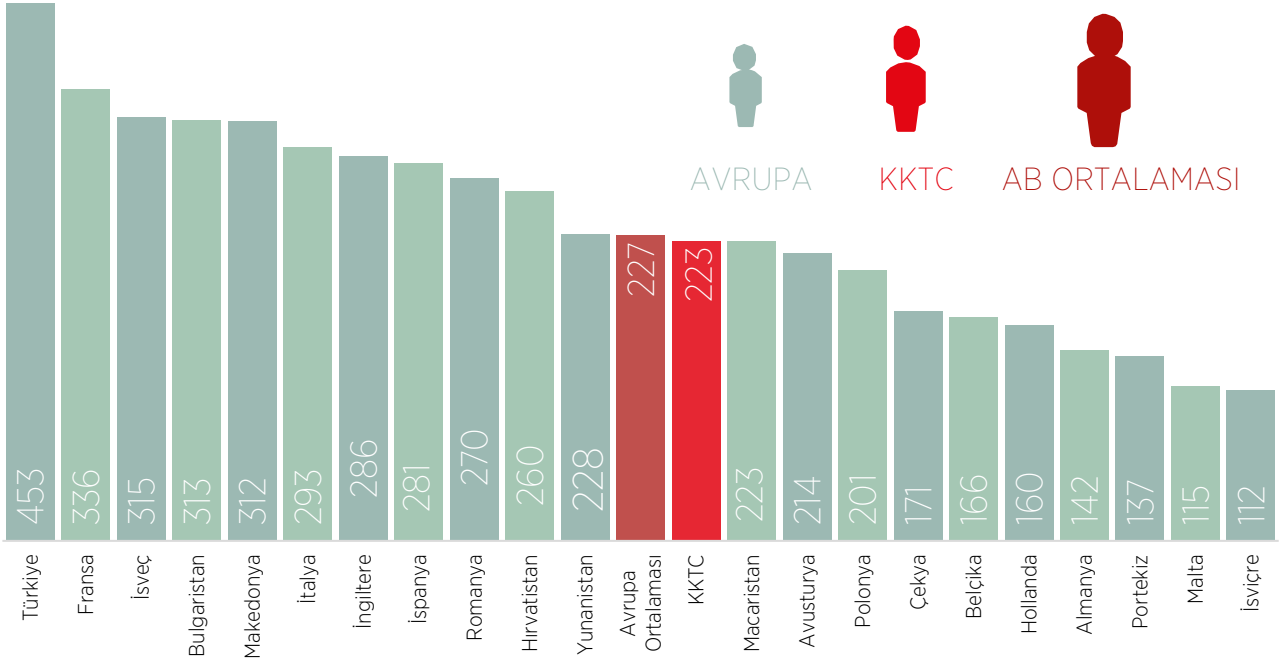

Şekil S

Şekil Ş'de bazı Avrupa ülkeleri ile ülkemizdeki ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. 2018'in üçüncü çeyreğinde 223 dakika olan ortalama aylık mobil dakika kullanımı diğer Avrupa ülkelerinde gerçekleşen (2018 2. Çeyrek verileri) ile aşağıda kıyaslanmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, 2018 3. Çeyrek, Dk./Ay

Şekil Ş

¹⁸ Genel MOU Hesaplama Yöntemi: Toplam Dönem Trafığı/ Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı

¹⁹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aşağıdaki şekilde (Şekil T), 2009 yılının birinci çeyreğinden günümüze kadar çeyrek dönemler itibarıyla gerçekleşen Avrupa ve Türkiye aylık ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. Ülkemize ait aylık ortalama mobil telefon kullanım süreleri ise Kurumumuzun kuruluş tarihi dolayısı ile 2012 yılı dördüncü döneminden itibaren elimizde bulunmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye

KKTC, Türkiye ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, Dk./Ay

Şekil T

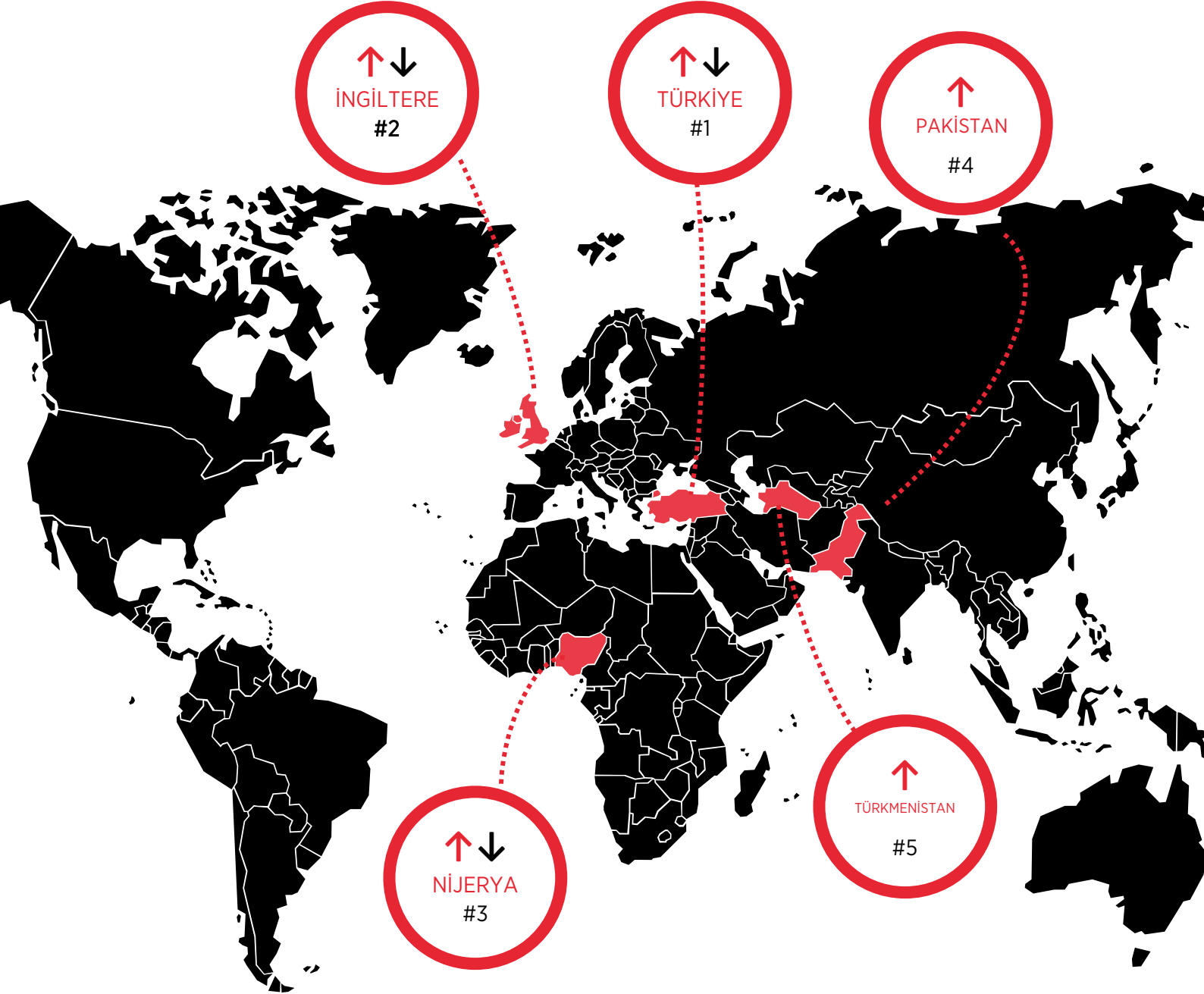
Üstteki şekilde görülebileceği üzere, Türkiye ortalama görüşme süresi 2009 yılı üçüncü döneminde Avrupa ortalamasının üzerine geçerek, günümüze dek Avrupa ortalamasından yüksek seyretmiştir. Öte yandan ülkemiz MoU değerleri (endüstri ortalaması), Türkiye MoU değerlerinin (endüstri ortalaması) altında seyretmektedir.

EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER

Aşağıda 2018 yılı üçüncü çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülkelere yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye, İngiltere, Nijerya, Pakistan ve Türkmenistan olmuştur. Mobil şebekelere en fazla çağrı gönderen ülkeler ise Türkiye, İngiltere ve Nijerya şeklinde sıralanmaktadır.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER ↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

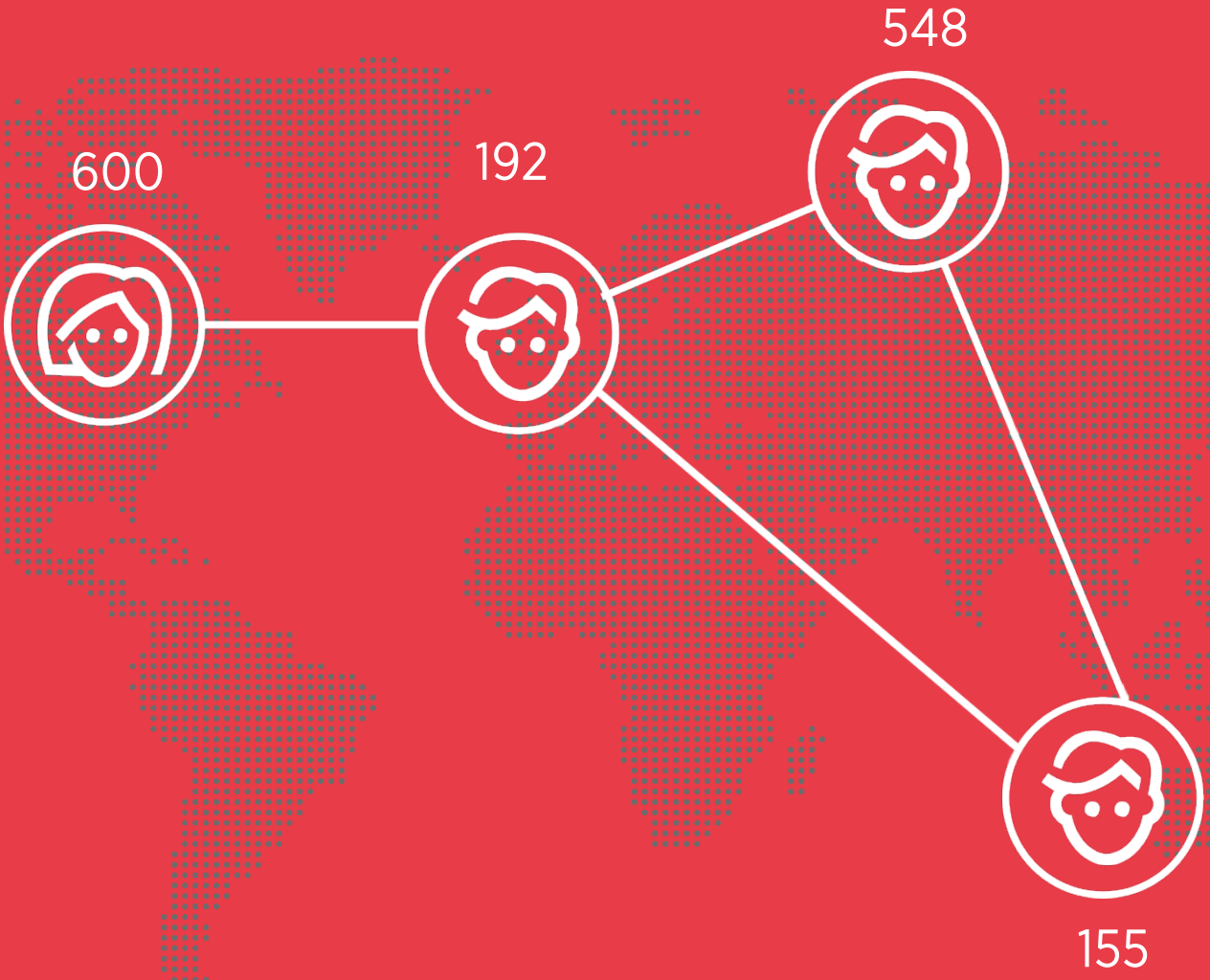
Türkiye ve İngiltere dışında kalan ülkeler incelendiğinde, Nijerya yönüne gönderilen ve alınan trafiğin ülkede bulunan öğrencilerden, Pakistan ve Türkmenistan yönüne gönderilen trafiğin ise ülkede bulunan yabancı iş gücünden kaynaklandığı görülmektedir.

KISA NUMARALAR

Şekil U'da 2018 yılı üçüncü çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla aranan (arama sayısına göre) kısa numaralar görülmektedir. Buna göre, 2018 yılının üçüncü çeyreğinde en fazla aranan kısa numaralar arasında 600 (K.K. Turkcell müşteri hizmetleri), 155 (Polis İmdat), 192 (Bilinmeyen numaralar) ve 548 (Telsim müşteri hizmetleri) yer almaktadır.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2018 3. Çeyrek

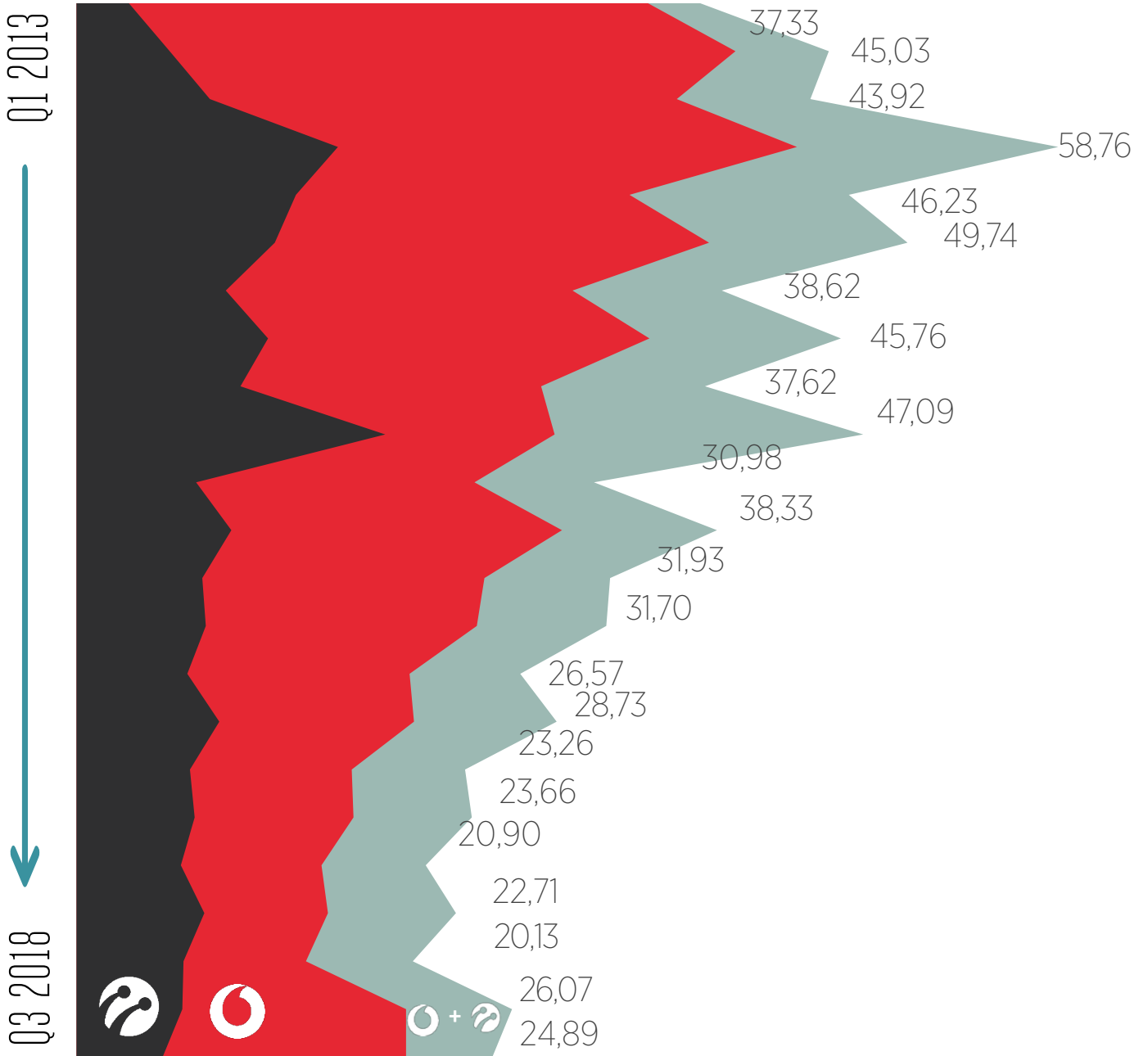
Şekil U

SMS – SHORT MESSAGING SERVICE

2013 yılı ilk çeyreğinden itibaren gönderilen aylık ortalama SMS sayısına Şekil Ü'de yer verilmektedir. Buna göre aylık SMS ortalaması sayısı 2013'ün ilk çeyreğinde 37,33 Milyon adet iken, 2018 yılının üçüncü çeyreğine kadar geçen 4 yıllık süre zarfında artışlar ve düşüşler yaşamış, sonuç olarak yaklaşık %33'lük düşüşle 24,89 Milyon adet seviyesine gerilemiştir. SMS sayıları çeyrekler itibariyle incelendiğinde; bir önceki dönem olan 2018 yılı ikinci çeyreğinde SMS sayısı yaklaşık 26,1 Milyon adet civarında gerçekleşirken, bu dönemde %4,5'lik düşüşle 24,9 Milyona gerilemiştir.

Kaynak: BTHK

Çeyreklere Göre Gönderilen Mobil SMS Miktarı, Milyon Adet

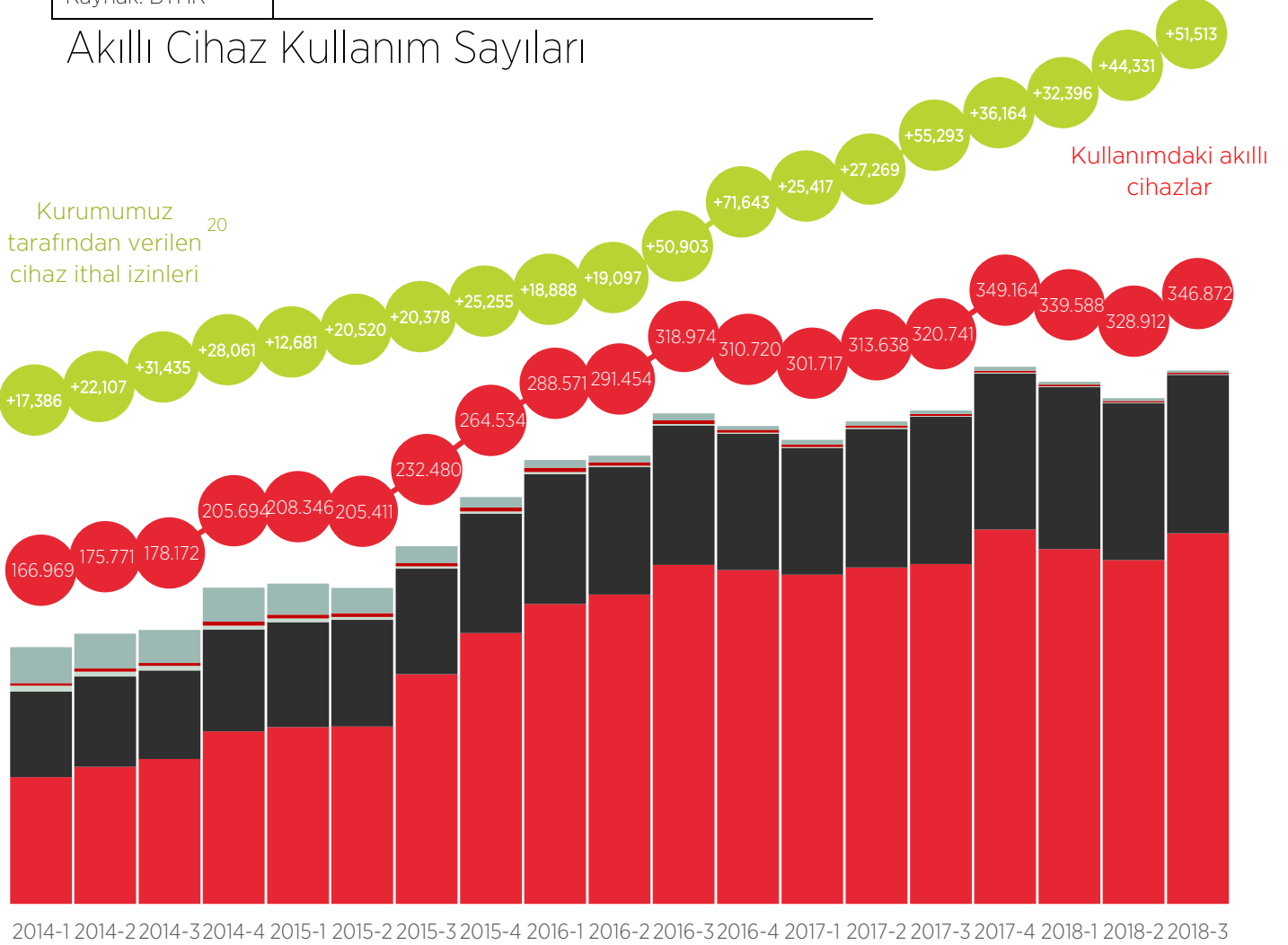
Şekil Ü

AKILLI TELEFON VE DATA KULLANIMI

Akıllı telefonların kullanımının yaygınlaşması ve bununla birlikte Data kullanımında gerçekleşen artış, Dünyada olduğu gibi ülkemizde de gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda, aşağıdaki şekilde, ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından bildirilmiş olan, 2013 yılı ikinci çeyreğinden 2018 yılı üçüncü çeyreğine kadar geçen dönemde, abonelerin akıllı cihaz kullanım oranları ve cihazlarında kurulu olan işletim sistemine yer verilmektedir. (Şekil V)

Kaynak: BTHK

Akıllı Cihaz Kullanım Sayıları

iOS (APPLE)

ANDROID

BLACKBERRY OS

WINDOWS PHONE

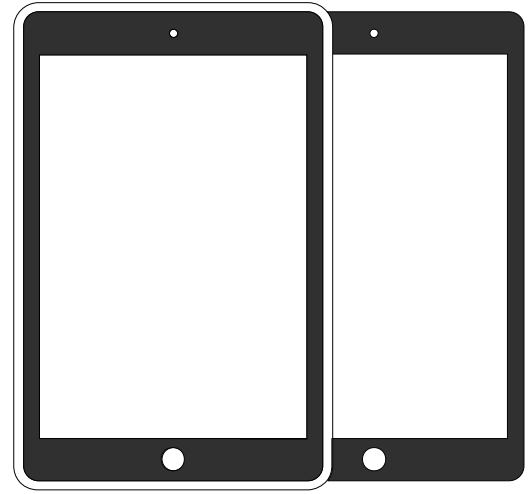
Diğerleri

Şekil V

Veriler incelendiğinde, abonelerin akıllı telefon kullanım oranında, 2013 yılının ilk çeyreğine kıyasla yaklaşık olarak %20'lik bir artış yaşandığı görülebilmektedir. Aynı şekilde, 2018 yılının üçüncü çeyreği, bir önceki çeyrekle kıyaslandığında ise, yaklaşık olarak %5'lik bir artışın yaşandığı gözlemlenmektedir.

²⁰ Kurumumuz tarafından verilen toplam izin adedi akıllı ve akıllı olmayan cihazların tümünü içermektedir.

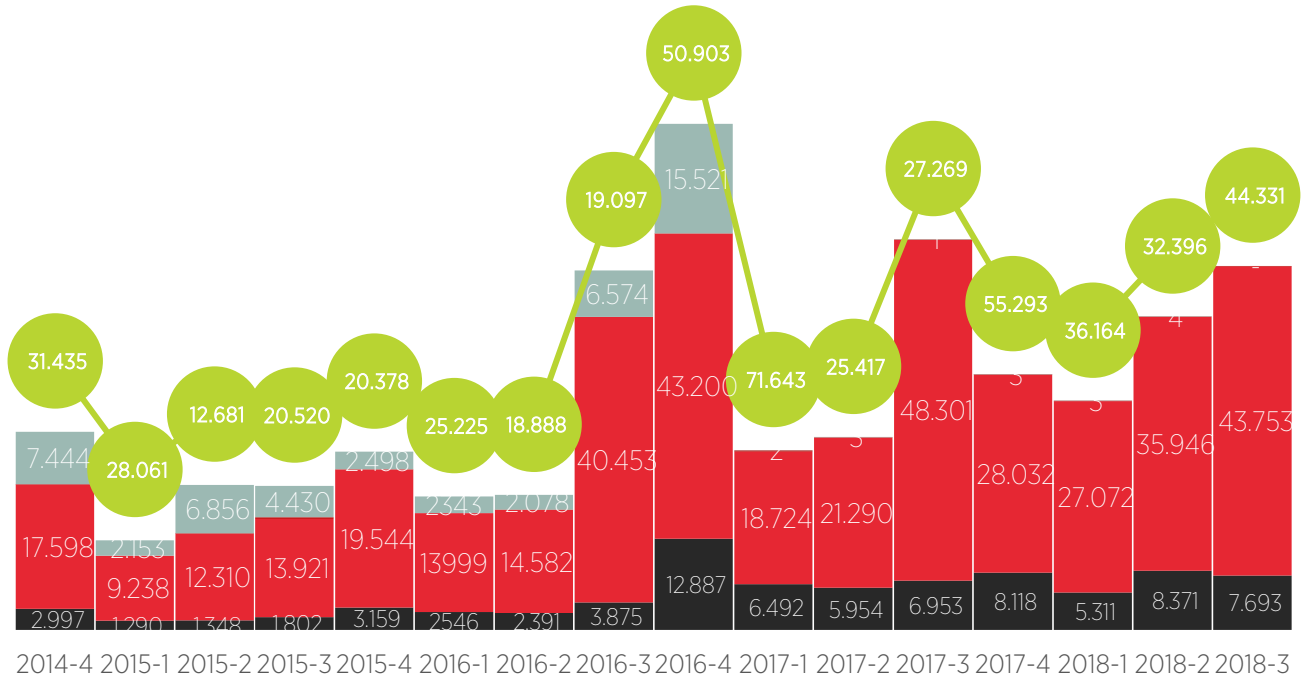
“2013 yılında 115 bin akıllı telefon ve tablet kullanıcısı bulunurken, 5 yıllık bir sürede %202’lik artışla 2018 üçüncü çeyreği itibarıyla 346 bin’e ulaşmıştır”

2014 yılı üçüncü çeyreğinden 2018 yılı üçüncü çeyrek sonuna kadar Kurum tarafından ithal izni verilen IMEI’li cihaz sayısı 819,667 adettir. Söz konusu cihazlar içerisinde yer alan, IMEI kullanan fakat kişisel kullanım cihazı (akıllı ve akıllı olmayan cihazlar) kategorisinde olmayan POS makinesi, araç takip cihazları gibi aygıtlar genel toplamdan düşüldüğünde, söz konusu rakamın 612,736 olduğu görülmektedir. Aşağıdaki şekilde (Şekil Y), ithal izni verilen kişisel kullanım cihazların marka ve dönemlere göre dağılımı gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

Kurum Tarafından İthal İzni Verilen Cihazlar²¹

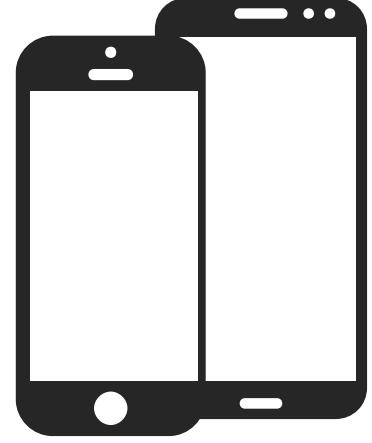
 iOS (APPLE)
  ANDROID
  BLACKBERRY OS
  WINDOWS PHONE
  DiğERLERi

Şekil Y

²¹ IMEI kullanan fakat kişisel kullanım cihazı (akıllı ve akıllı olmayan cihazlar) kategorisinde olmayan POS makinesi, araç takip cihazları gibi aygıtlar dâhil edilmemiştir.

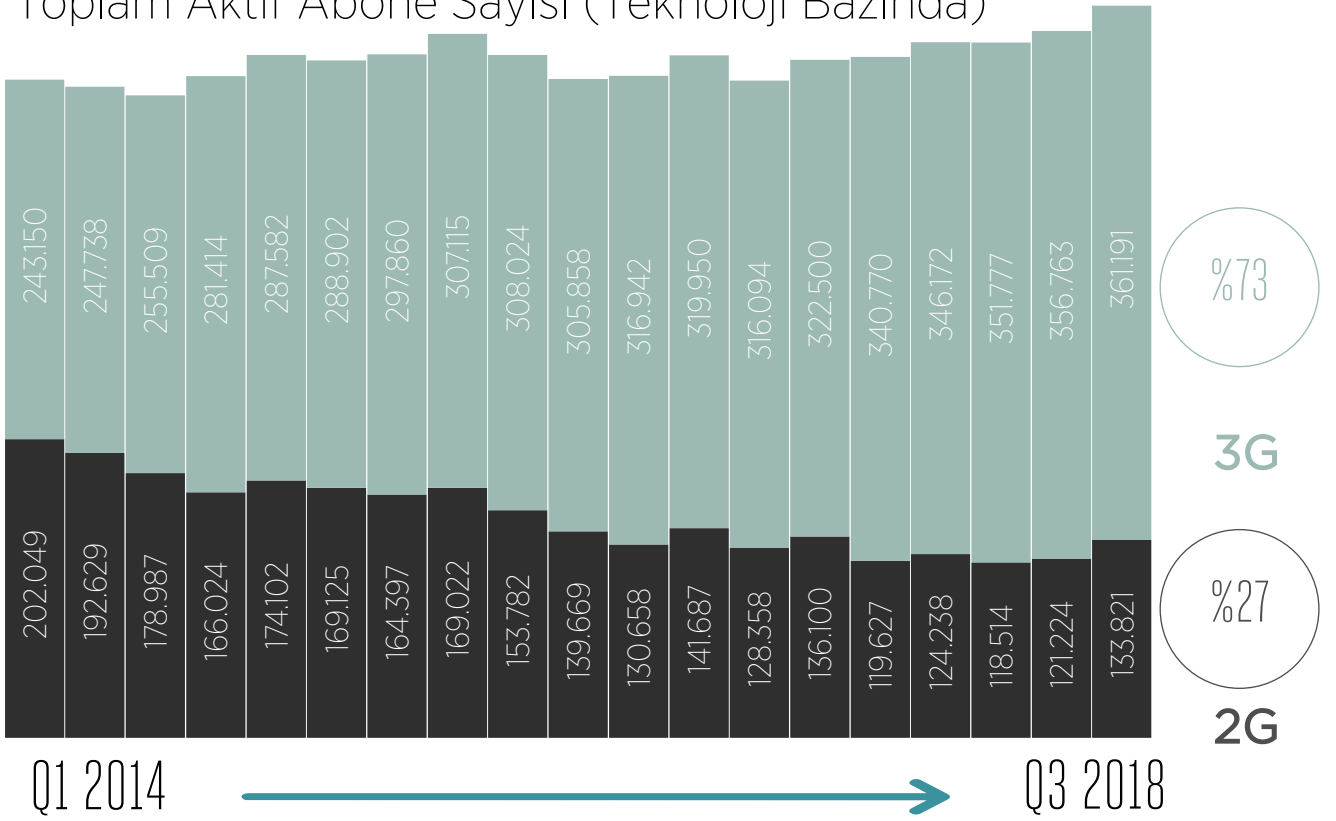
2008 yılında kullanılmaya başlanan ve bu yılın son çeyreği itibarıyla dokuz yıla yakın bir süredir 3G hizmetlerini sunan mobil haberleşme sağlayıcılardan elde edilen verilere göre, mobil bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %1,7 oranında artarak 361,191 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil Z'de mobil haberleşme sağlayıcıların 2018 üçüncü çeyrek itibarı ile abone profiline (2G ve 3G toplam) yer verilmekte ve bu sayılar, geçmiş dönemler halinde belirtilmektedir. Buna göre, üçüncü çeyrekte toplamda 133,821 aktif 2G ve 361,191 aktif 3G abonesi bulunmaktadır. Aktif 3G kullanıcıların sayısı, aktif 2G kullanıcılarının önünde seyretmektedir.

Kaynak: BTHK

Toplam Aktif Abone Sayısı (Teknoloji Bazında)

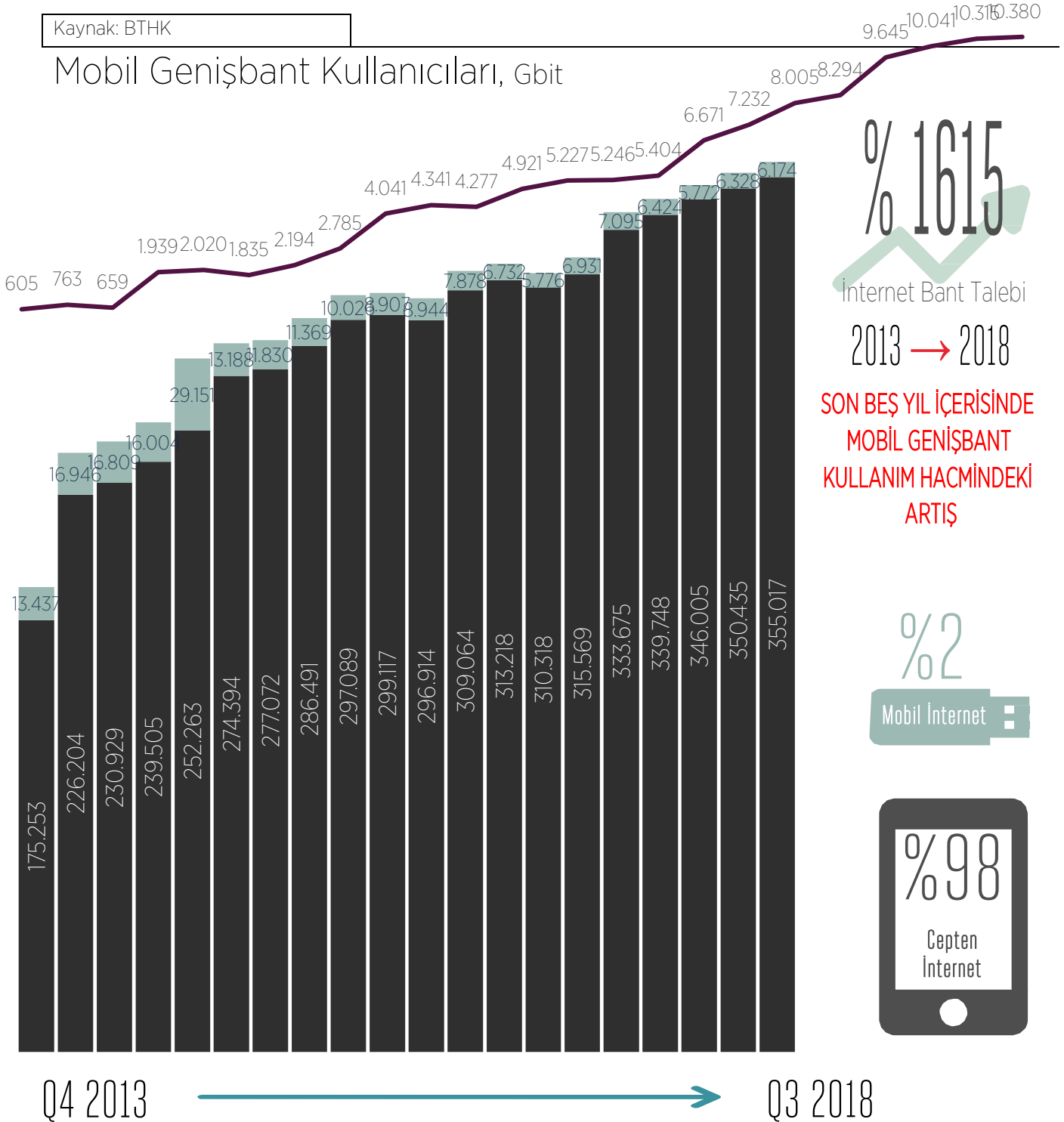

Şekil Z

Şekil AA'de 3G hizmetlerine ilişkin ek detaylı veriler yer almaktadır. 2018 yılı üçüncü çeyreğinde 3G cepten internet kullanan abone sayısı 355,017 olurken; 3G mobil bilgisayardan internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı da 6,174'de²² kalmıştır. 2018 yılı üçüncü çeyrekte toplam bant hacmi talebi ise 10,380 Gbit olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Genişbant Kullanıcıları, Gbit

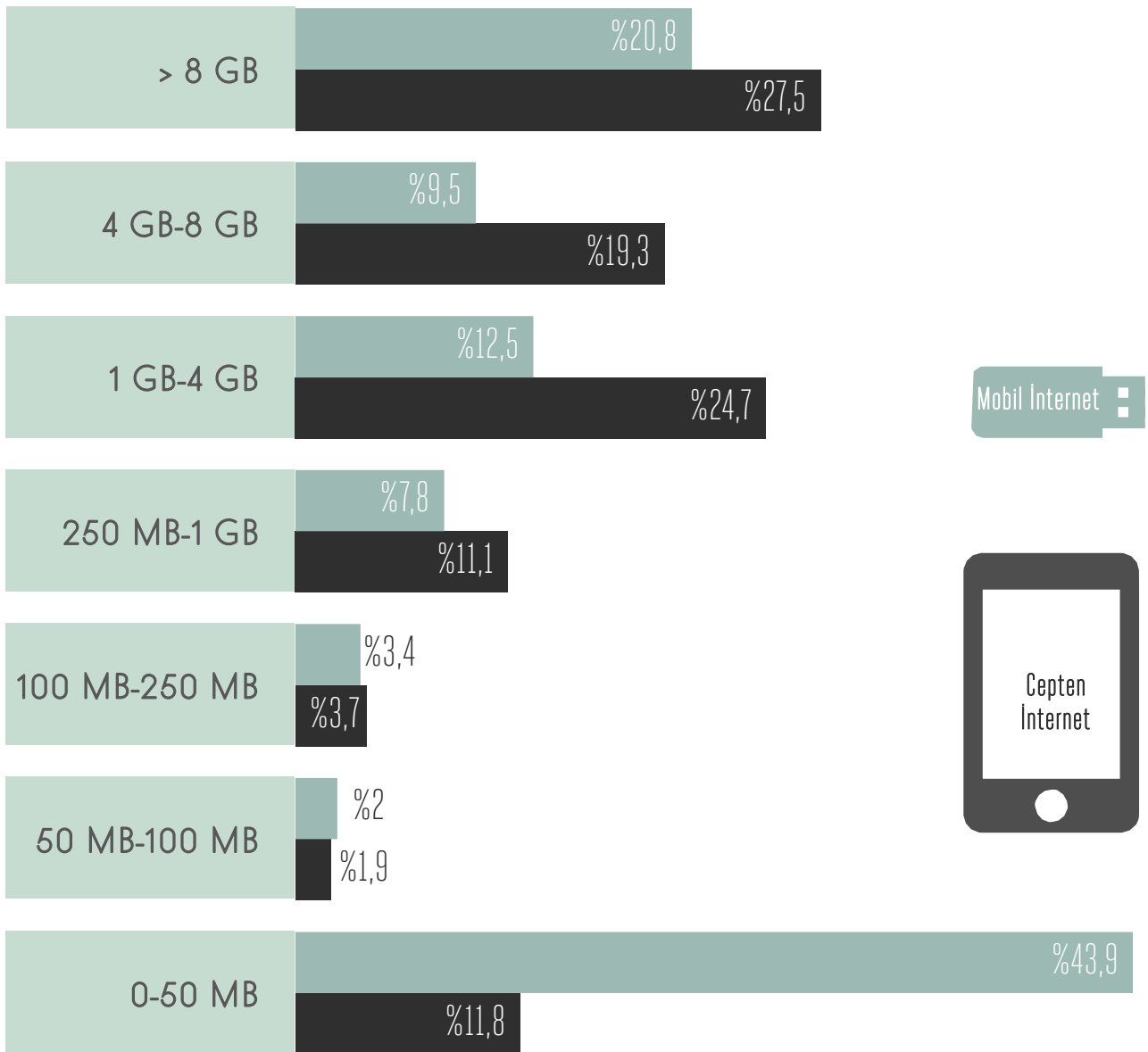
Şekil AA

²² 2014 ve 2015 hariç, faturalı hatlar için mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı, ön ödemeli için mobil internet hizmeti alan abone sayısı toplanmıştır. 2014 öncesi kullanılan cepten internet abone sayısı varsayımsal olarak hesaplanmıştır.

Cep telefonundan internet kullanımına bakılacak olursa, Şekil AB'de cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Buradaki dağılıma göre aboneler tarafından en fazla tüketim %27,5'lik oran ile 8 GB üzeri ve %24,7 ile 1-4 GB kullanım aralıklarında yapıldığı görülmektedir. Aynı şekilde, mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı da verilmektedir. Şekil incelendiğinde 50 MB ve altı kullanımı olan abonelerin oranının yaklaşık olarak %43,9 olduğu anlaşılmaktadır. En az kullanımı gösteren 50-100 MB aralığında ise abonelerin %2'si bulunmaktadır.

Kaynak: BTHK

Mobil Cepten Ve Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı

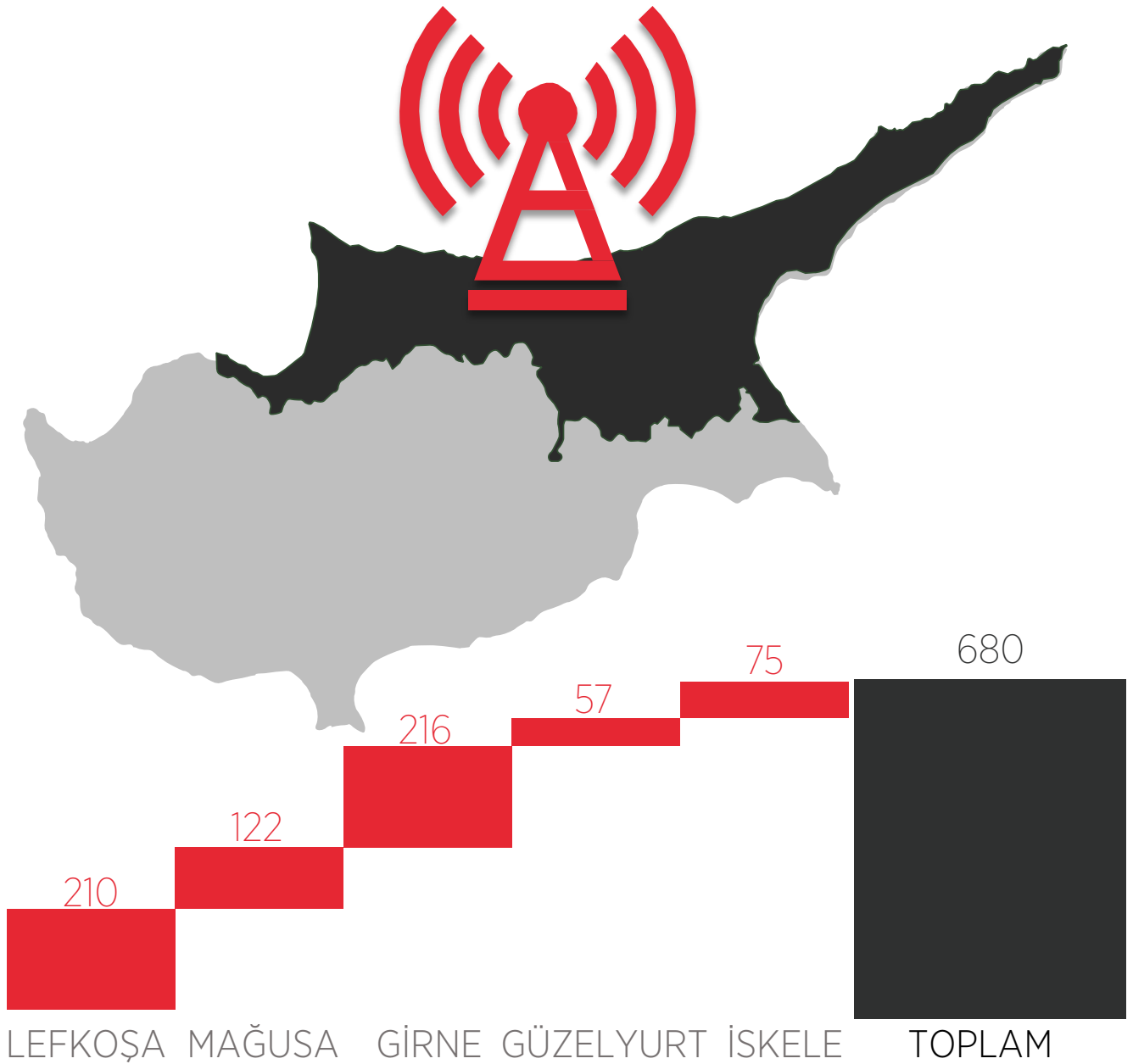
Şekil AB

İSTASYON DAĞILIMI

Ülkemizde faaliyette bulunan mobil haberleşme sağlayıcıların kurulu bulunan istasyon sayılarına ve ilgili istasyonların ilçe bazında dağılımlarına aşağıdaki şekilde yer verilmektedir. İlgili şekilde (Şekil AC), 2018 yılı üçüncü çeyrek itibarı ile kurulu istasyonların sayıları yer almaktadır. Toplam istasyon sayısının 2013 yılının ilk çeyreğinden günümüze kadar 521'den 680'e çıkmıştır.

Kaynak: BTHK

Baz İstasyonlarının İlçelere Göre Dağılımı, 2018 - 3. Çeyrek²³

Şekil AC

²³ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

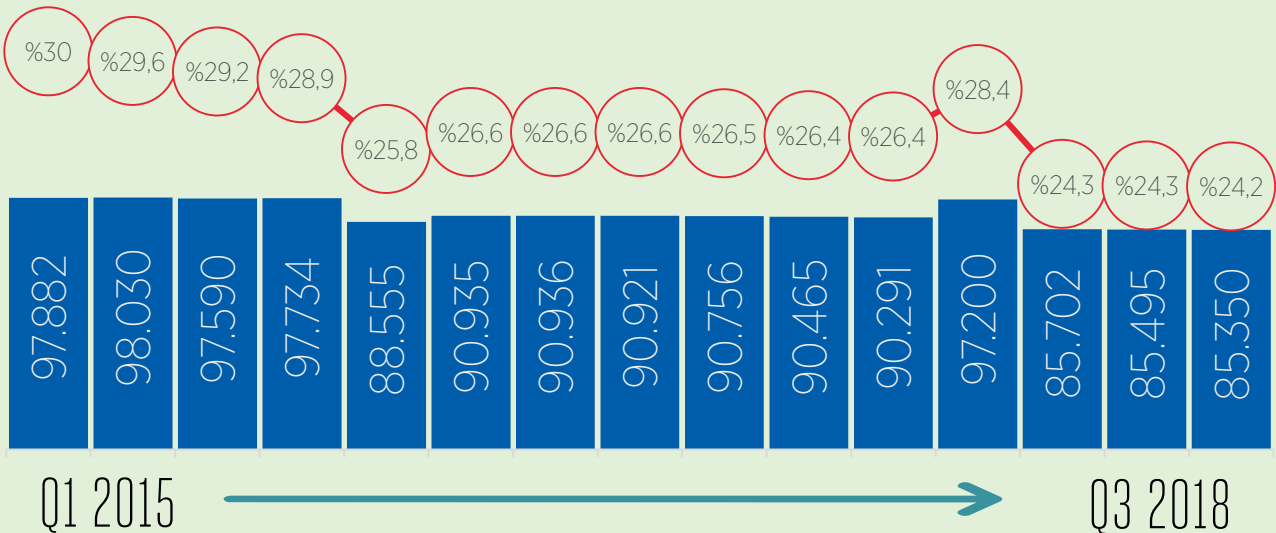
Sabit Haberleşme Sektörü

2018 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %24,2 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 85,350 kayıtlı sabit şebeke kullanıcısı bulunmaktadır. Sabit şebekede ülkemizde yetkili bulunan tek haberleşme sağlayıcı KKTC Telekomünikasyon Dairesi'dir. Aynı dönemde, Telekomünikasyon Dairesi'nin sabit telefon gelirleri yaklaşık 12,58 Milyon ₺²⁴ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki döneme göre %3.3 oranında azalmıştır.

2018 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 85,350 sabit şebeke abonesi bulunan ülkemizde penetrasyon oranı bir önceki çeyreğe göre %0.1 azalmış, 2017 yılının üçüncü çeyreğine göre ise %2.2 azalarak yaklaşık %24,2²⁵ seviyesine gerilemiştir. Ülkemizin ortalama hane halkı büyüklüğünün 2.95²⁶ olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetlerinin azalmakla birlikte halen önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.

Kaynak: BTHK

Sabit Abone Sayısı Ve Penetrasyon, 2018 3. Çeyrek

Şekil AÇ

²⁴ Telekomünikasyon Dairesi'nin gelir verileri geriye dönük olarak güncellenmiştir.

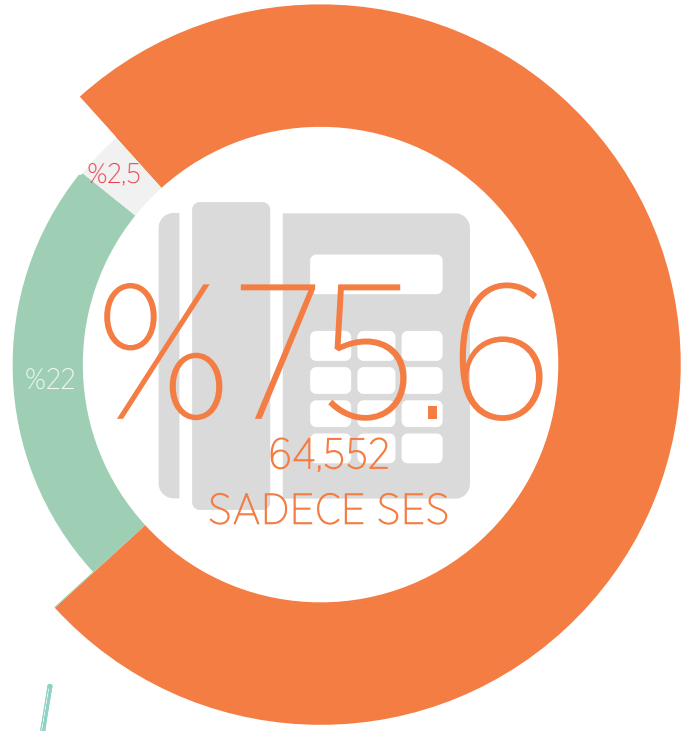
²⁵ KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus DPÖ tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 DPÖ Projeksiyonu: 306,368 & 2014 DPÖ Projeksiyonu: 320,884 & 2015 Projeksiyonu: 338,537 & 2017 Projeksiyonu: 351,965)

²⁶ DPÖ Verisi - 2011 Nüfus sayımı sonuçlarına göre

Aşağıdaki Şekil AD'de sabit ses aboneliği yanında, Telekomünikasyon Dairesi'nin altyapısını sunmakta olduğu xDSL teknolojisine dayalı hizmetlerden yararlanan aboneler görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 85,350 kayıtlı abonenin 18,678 tanesi ilgili hizmetlerden yararlanmakta, bu rakam da toplam ses abonelerinin yaklaşık olarak %22'sine denk gelmektedir. Ön ödemeli (chip) kartlar ve data devreleri (2,120) ise kayıtlı aboneler içerisinde %2.5 paya sahiptir.

Sabit telefon hizmetlerini sunan KKTC Telekomünikasyon Dairesi (Telekomünikasyon Dairesi) ön ödemeli (chip) kartlar ile de son kullanıcılara arama hizmetleri sunmaktadır. Telekomünikasyon Dairesinin 2018 yılının üçüncü çeyreği itibarıyla sattığı toplam ön ödemeli kart adedi 2,955 olarak gerçekleşmiştir.

xDSL Aboneler

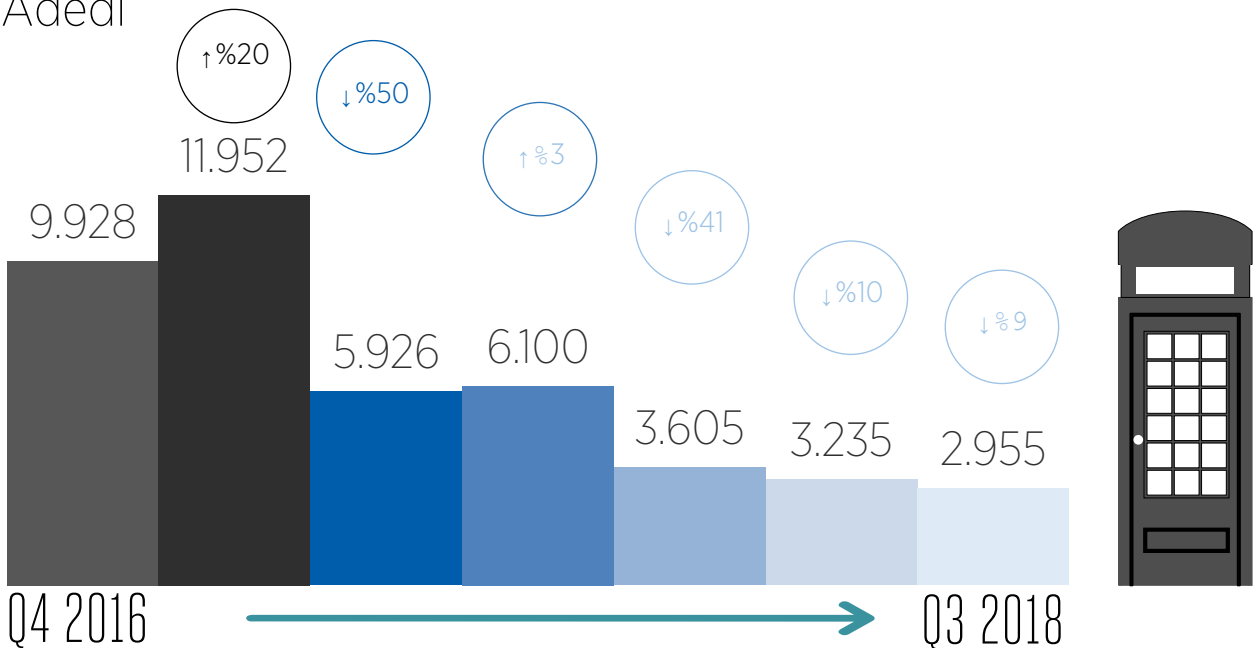
SES + xDSL - 18,678

CHIP KART + ÖZEL DEVRELER - 2,120

Şekil AD

Telekomünikasyon Dairesi'nin Toplam Ön Ödemeli Kart Satış Adedi

Şekil AE

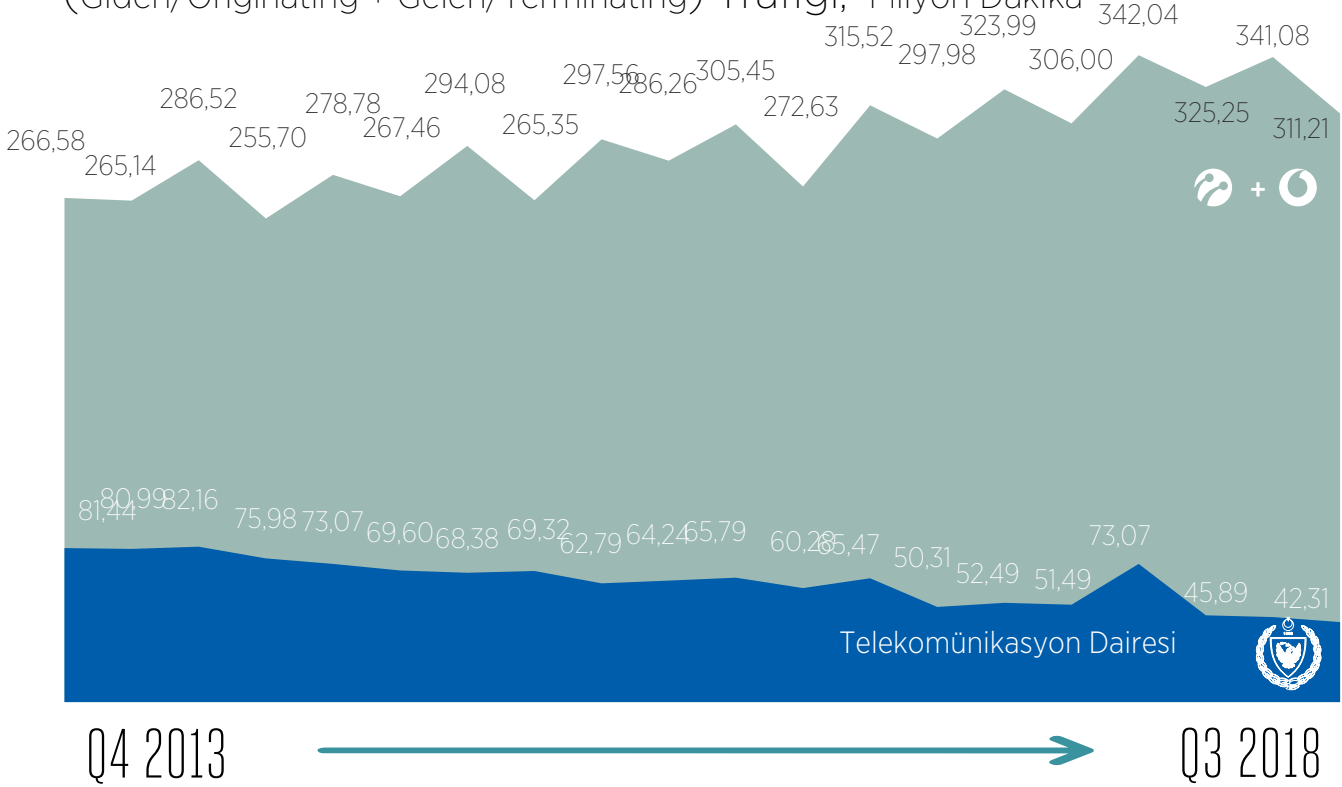
SABİT PAZARDA TRAFİK HACMI

2018 yılının ikinci çeyreğinde yaklaşık 44,9 Milyon dakika olan Telekomünikasyon Dairesi'nin ses trafiği, 2018 yılının üçüncü çeyreğinde 42,3 Milyon dakika olarak gerçekleştiği ve bir önceki döneme göre yaklaşık olarak %6 oranında düştüğü, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %17,8 oranında azaldığı görülmektedir. Sabit trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil AF'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesinin Dönemlere Göre Toplam

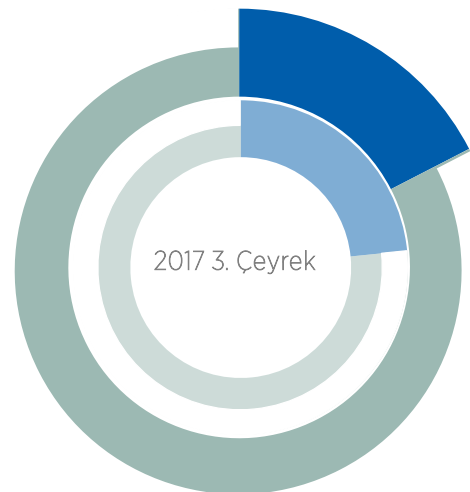
(Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafiği, Milyon Dakika

Şekil AF

“2018 yılının üçüncü dönemine ait trafik bilgileri incelendiğinde toplam trafiğin %88’ini mobil, %12’sini ise sabit şebekede gerçekleştirdiği görülmektedir. Geçen yılın aynı döneminde toplam trafik dağılımı %86 mobil - %14 sabit olmuştur. ”

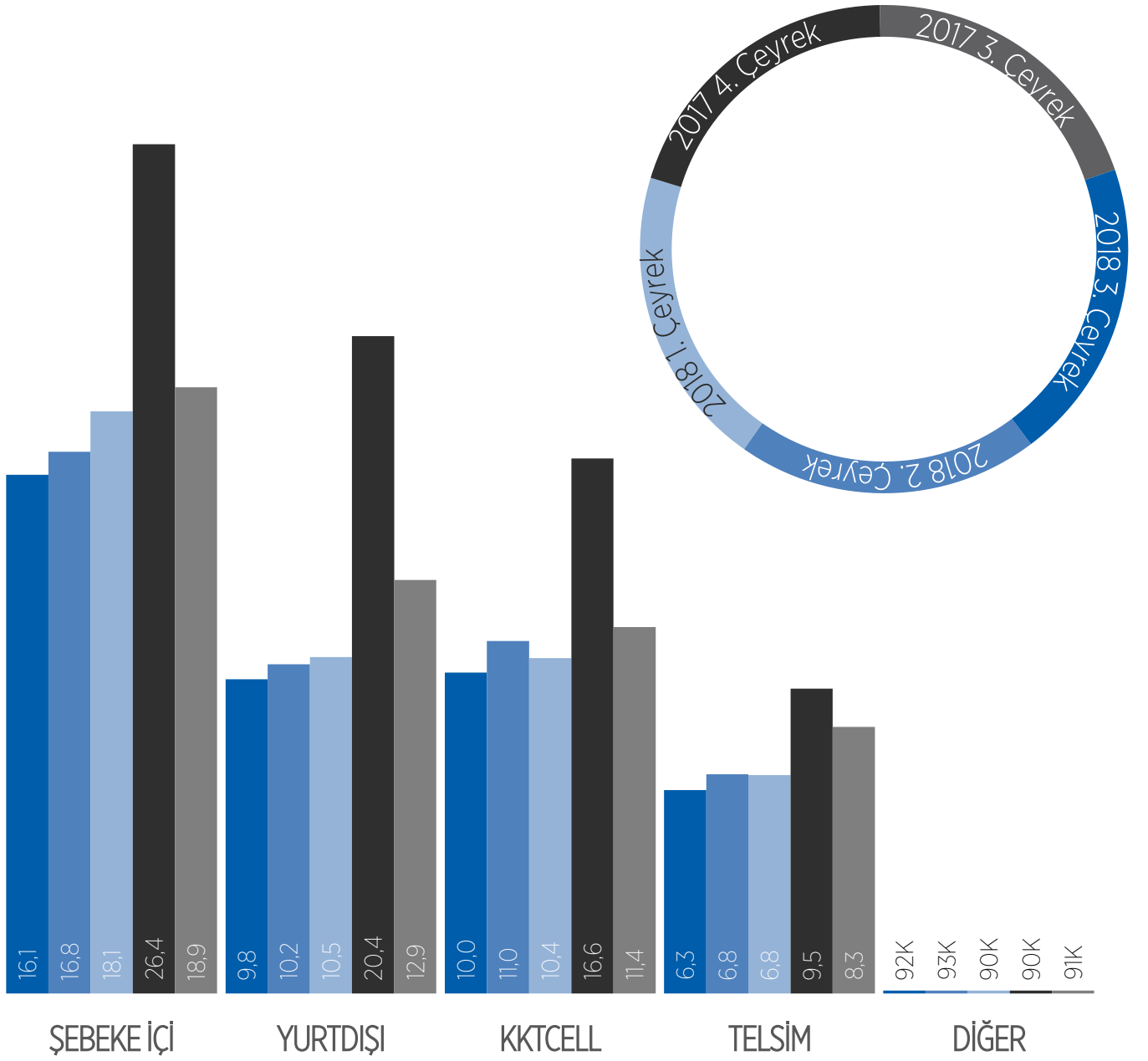
2018 3. Çeyrek

Çeyrek dönemler itibarı ile Telekomünikasyon Dairesinin şebekesinde gerçekleşen trafik dağılımının seyrinin gösterildiği aşağıdaki Şekil AG'de, 2018 yılının ikinci döneminde %37,5 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2018 yılı üçüncü çeyrek döneminde %38,1 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte 2018 yılının ikinci çeyreğinde toplam trafiğin %39.6'sını oluşturan mobile doğru trafik (K.K. Turkcell + Telsim) 2018 yılının üçüncü çeyreğinde %38.6 seviyesine gerilemiştir. Sabit şebekede üretilen ve alınan son 5 dönemdeki toplam trafik dağılımına aşağıda yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesi'nin Trafik Dağılımı, Giden/Originating + Gelen/Terminating Milyon Dakika, (K=Bin)

Şekil AG

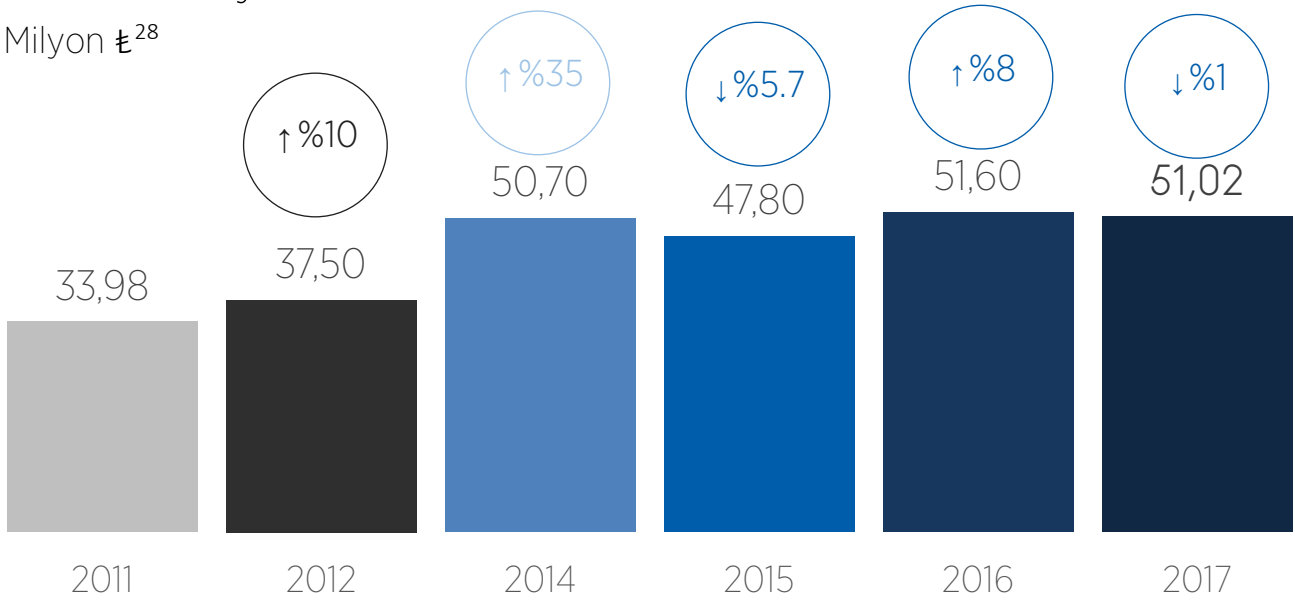
SABİT PAZARDA GELİRLER

Aşağıdaki şekilde (Şekil AĞ) 2011 yılından 2017 yılına kadar gerçekleşen sabit telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen net satış bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. Elde olan 4 yılın verisi birbiri ile kıyaslandığında, sabit gelirler 2011 yılında 33.98 Milyon ₺ olarak gerçekleşirken, 2012 yılında bir önceki yıla göre %10.36 oranında artış göstererek 37.50 Milyon ₺'ye yükselmiştir. 2014 yılının sonunda sabit gelirler 50.70 Milyon ₺'ye ulaşarak 2012 senesine kıyasla %35.2 oranında artmıştır²⁷. 2015 yılı sonunda sabit gelirler 47.8 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı sonunda sabit gelirler 51.6 Milyon ₺'ye ulaşarak %8 oranında yükselmiştir. Son olarak 2017 yılı sonunda sabit gelirler 51 Milyon ₺ olup %1 oranında gerilemiştir.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Sabit Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,

Milyon ₺²⁸

Şekil AĞ

Çeyrek verilere bakıldığında, 2018 yılının üçüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesinin toplam gelirleri 12,576,309 ₺ olarak gerçekleşmiş, bir önceki döneme kıyasla (13,017,655 ₺ - 2018 2. Çeyrek) %3,4 oranında azalmıştır. Diğer sayfadaki Şekil AH'de sabit pazarda Telekomünikasyon Dairesi'nin son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

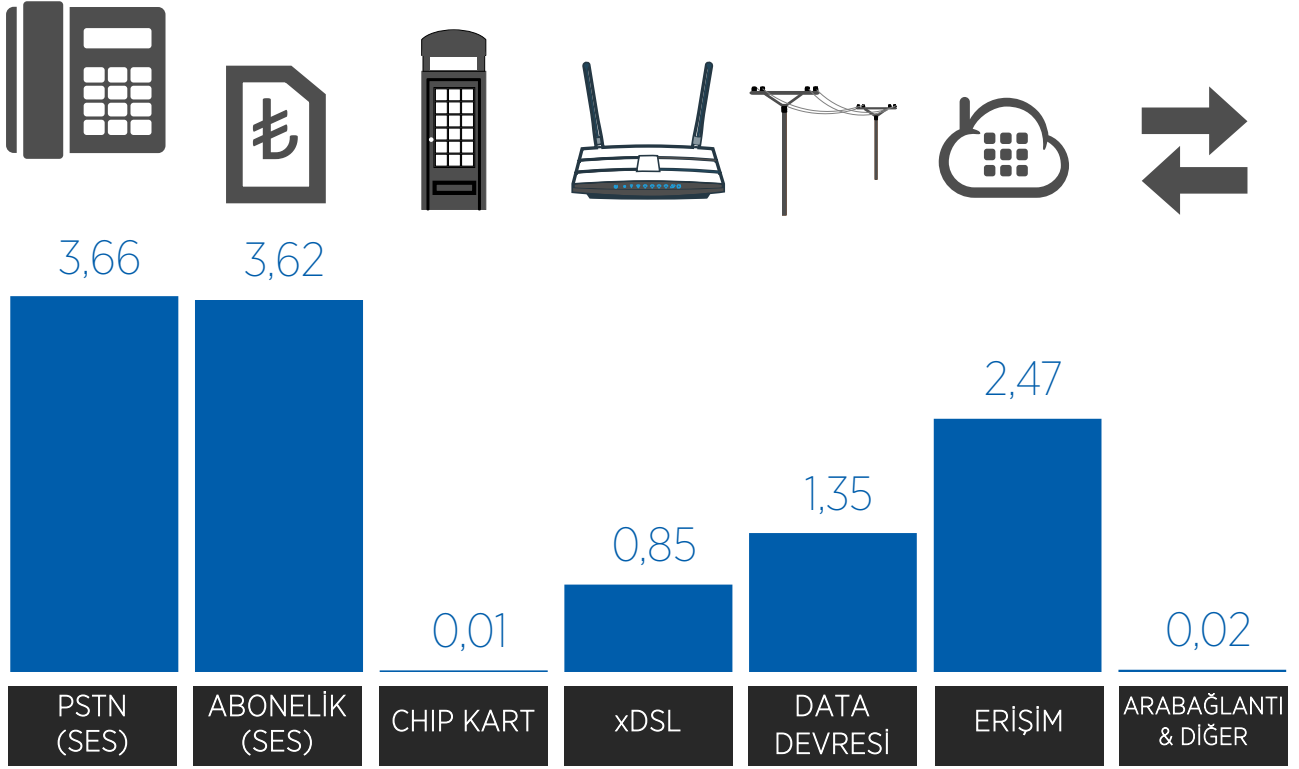
Aynı şekilde, Telekomünikasyon Dairesi'nin son iki çeyrekteki (2018 ikinci çeyrek ve 2018 üçüncü çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre Telekomünikasyon Dairesi'nin Daire üzerinden yapılan yurtiçi ve uluslararası trafik taşıma, abonelik ve altyapı ve parselasyon gelirleri bir önceki döneme göre artış gösterirken, erişim, arabağlantı, data devresi ve erişim, PSTN, chip kart, rehberlik hizmet, ve diğer gelirlerinin azaldığı gözlemlenmektedir. En yüksek düşüş, %23 (39,999 ₺ - 2018 3. Çeyrek & 30,786 ₺ - 2018 2. Çeyrek) ile data abonelik gelirlerinde yaşanmıştır.

²⁷ KKTC Telekomünikasyon Dairesi tarafından Kurumumuza sunulmuş olan 2014 gelirleri güncellendiğinden, söz konusu veri bu dönemde değişmiştir.

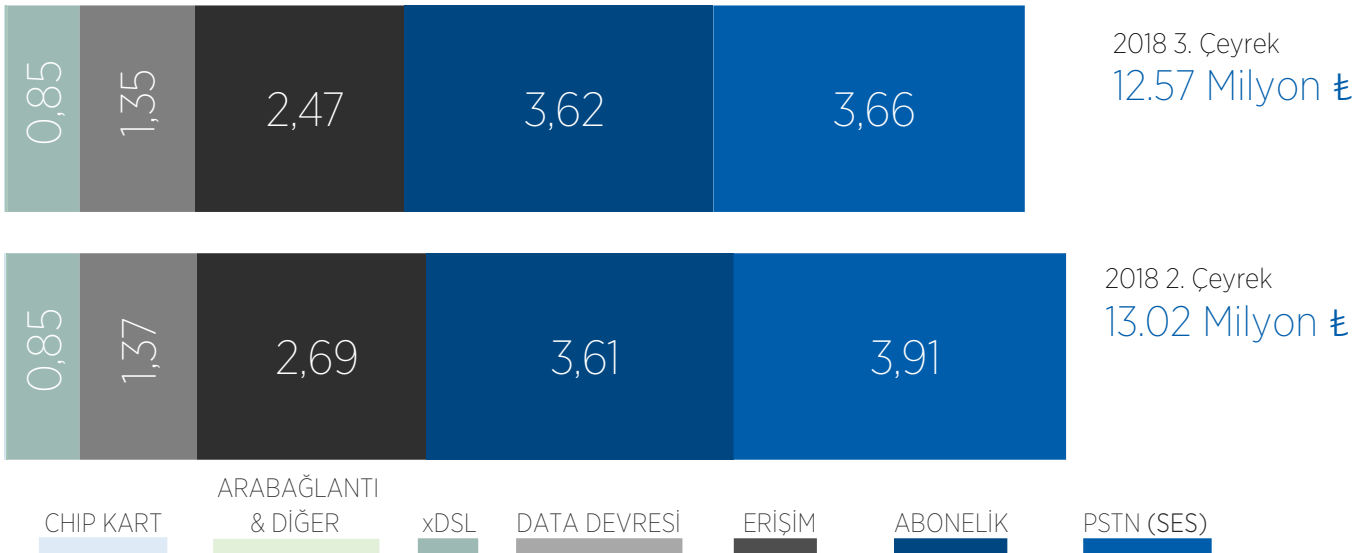
²⁸ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Gelir Dağılımı,

2018 - 3. Çeyrek, Milyon ₺

2018 - 2. Çeyrek & 2018 - 3. Çeyrek

Şekil AH

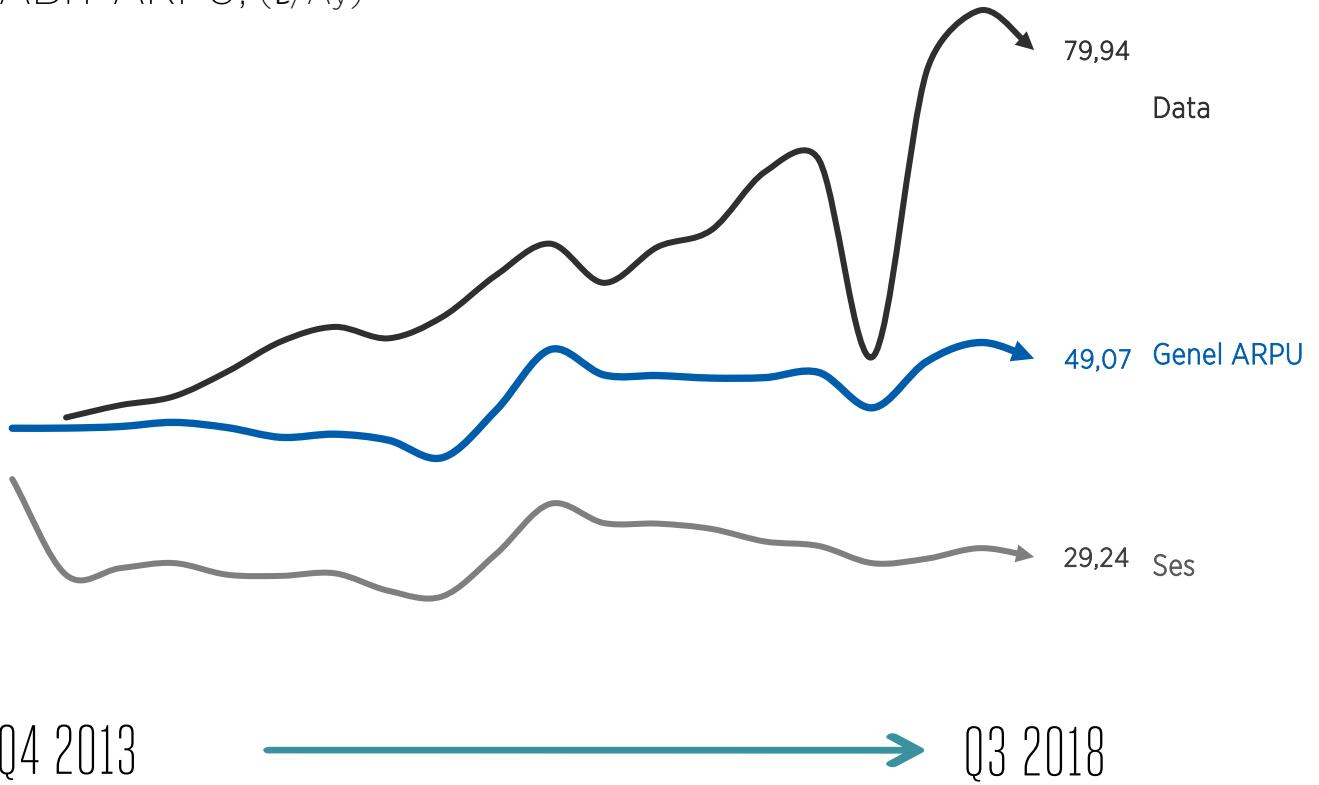
2018 ikinci çeyrekte toplam gelirlerin %30'unu oluşturan PSTN hizmetlerinin 2018 üçüncü çeyrekte toplam gelirlerdeki payı %29,1 seviyesine gerilemiştir. 2018 ikinci çeyrekte toplam gelir içinde %27,7'lik bir paya sahip olan abonelik gelirlerinin, üçüncü çeyrekte toplam gelir içindeki payı %28,8'e yükselmiştir. 2018 ikinci çeyrekte chip kart gelirleri, toplam sabit gelirlerin %0,12'si iken; aynı hizmetin payı 2018 üçüncü çeyrekte %0,11'e gerilemiştir.

ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)

Şekil A1'de Telekomünikasyon Dairesi'nin ses hizmetlerine ilişkin 2013 son çeyrekte ve 2018 yılı üçüncü çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir. 2018 yılı üçüncü çeyrek verilerine göre Telekomünikasyon Dairesi'nin abone başına aylık geliri 49.07 ₺²⁹ olarak gerçekleşmiştir. Ses ve Data ARPU rakamları incelendiğinde 2018 üçüncü çeyrekte Telekomünikasyon Dairesinin ses ARPU'sunun 29,24 ₺ ve Data ARPU'sunun ise 79,94 ₺ olduğu görülmektedir.³⁰

Kaynak: BTHK

SABİT ARPU, (₺/Ay)³¹

Şekil A1

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

²⁹ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Ortalama Kayıtlı Abone Sayısı

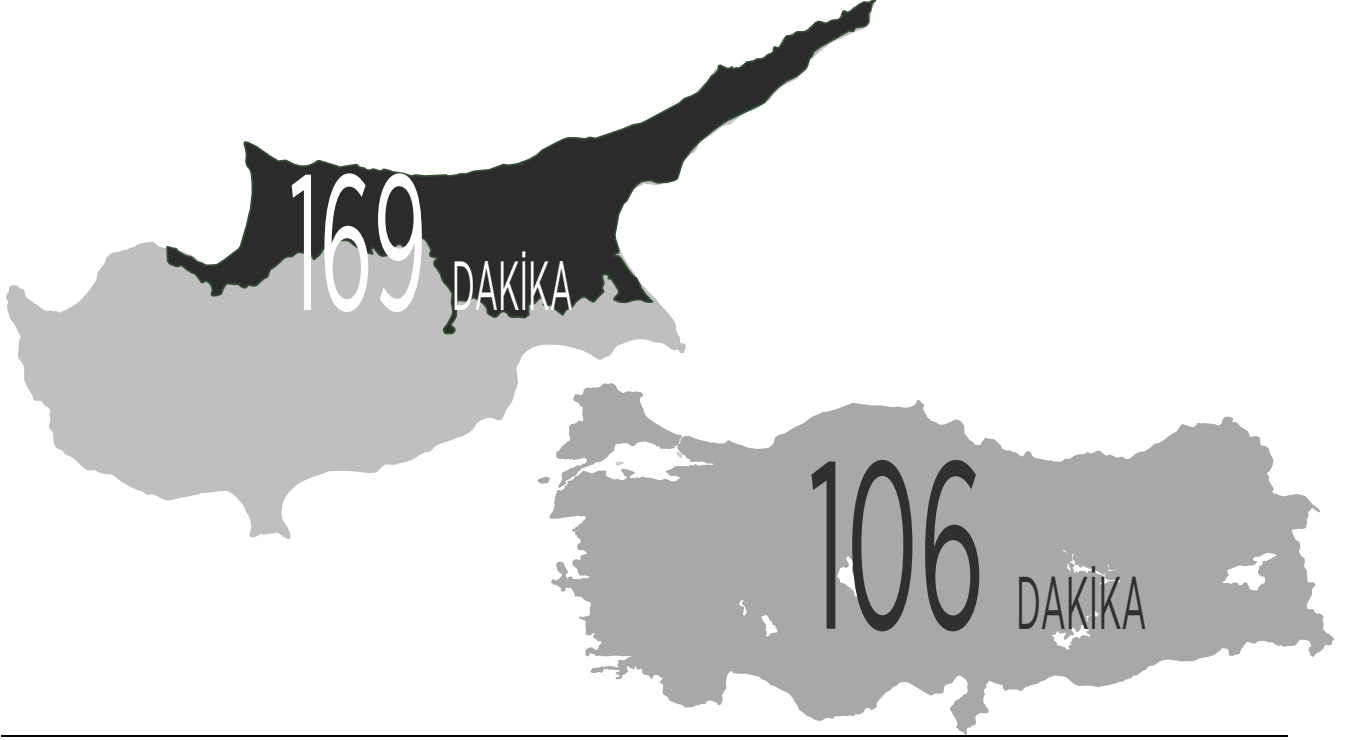
³⁰ Ses ARPU: Toplam Ses Geliri / Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam Data Geliri / Dönem Ortalama Data Abone Sayısı

³¹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU)

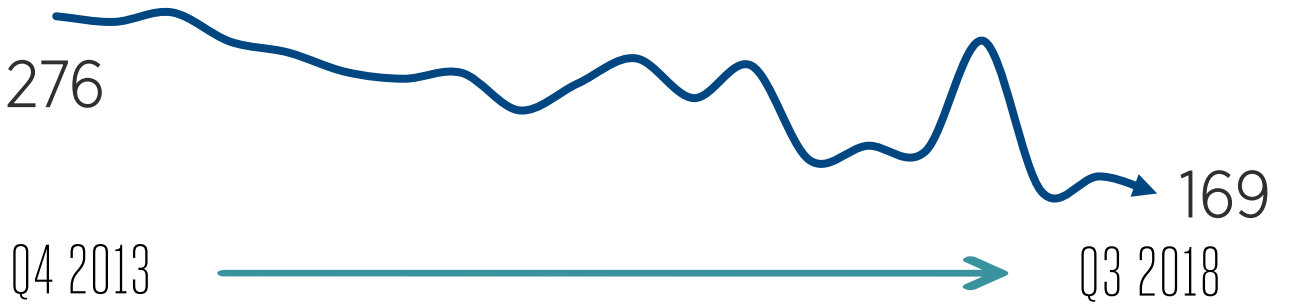
Şekil AJ'de 2013 yılı son çeyreği ve 2018 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla sabit telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage - Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2018 yılı ilk üç aylık döneminde 169 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU³², bir önceki döneme (180) göre %5.8 oranında düşmüştür.

Kaynak: BTHK & BTK TÜRKİYE

Kaynak: BTHK

Sabit MOU, Dakika/Ay³³

Şekil AJ

MOU MINUTES OF USAGE

MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

³² MOU Hesaplama Yöntemi: Toplam Dönem Trafik/ Ortalama Kayıtlı Ses Hattı Sayısı

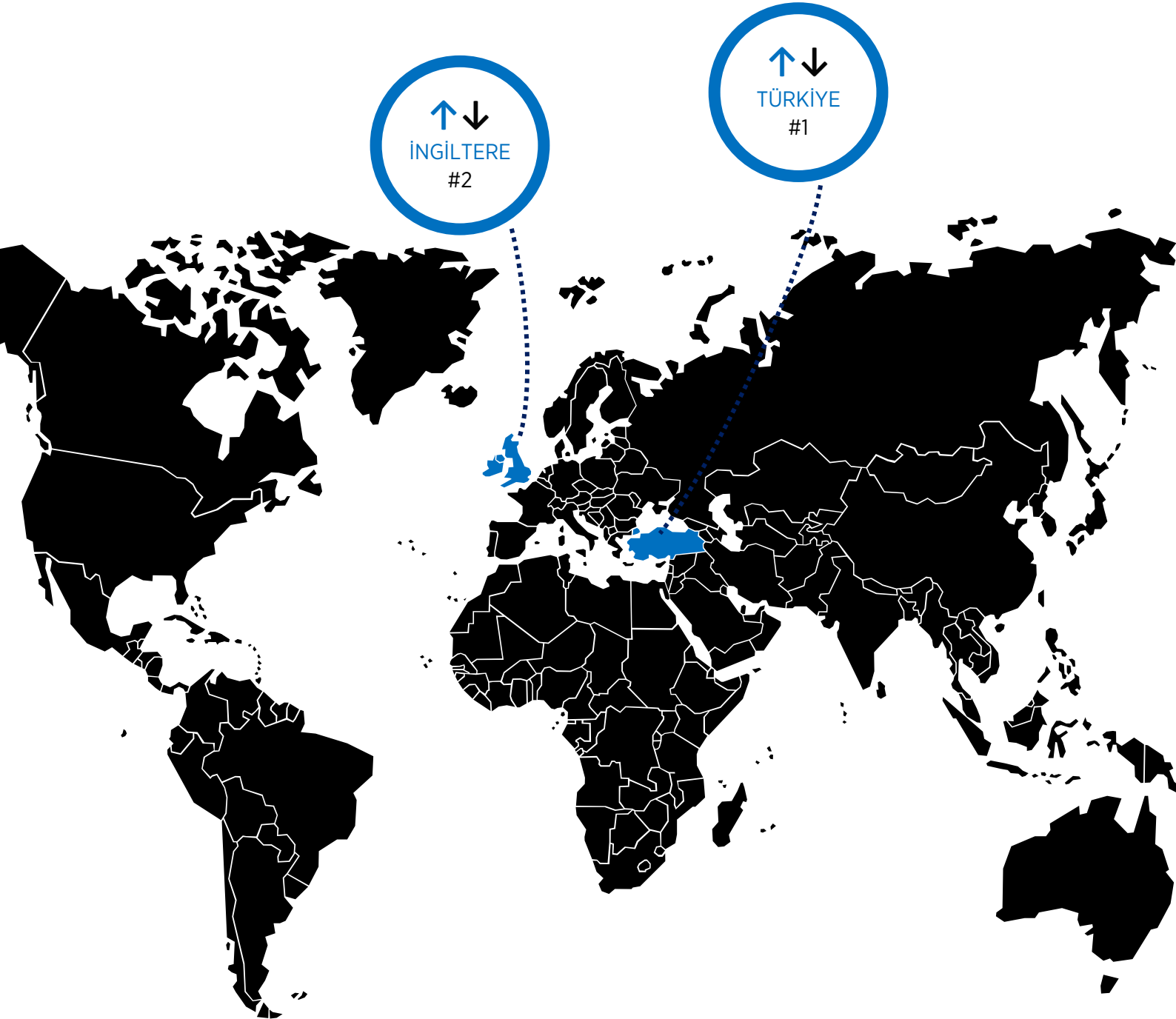
³³ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER

Aşağıdaki çizimde, 2018 yılı üçüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla trafik gönderilen ve alınan ilk iki ülkeye yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye ve İngiltere olmuştur. Telekomünikasyon Dairesi hatlarına en fazla çağrı gönderen ülkelere bakıldığında ise ilk iki sırayı yine Türkiye ve İngiltere'nin aldığı görülmektedir.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER
↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

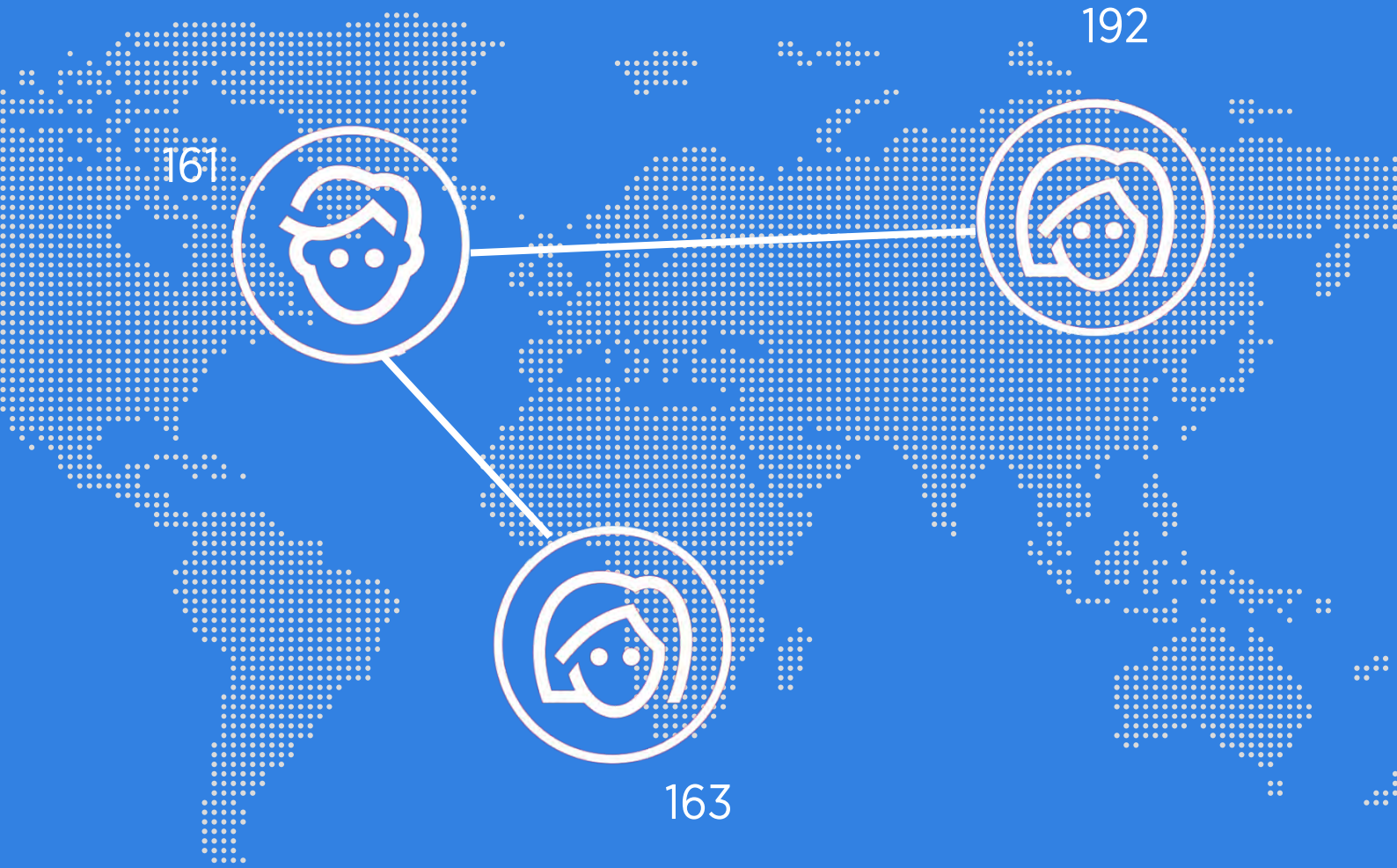

KISA NUMARALAR

Şekil AK'de 2018 yılı üçüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla aranan (arama sayısına göre) 3 kısa numara görülmektedir. Buna göre, 2018 yılının üçüncü çeyreğinde en fazla aranan kısa numaralar, 192 (Bilinmeyen numaralar), 161 (Telekomünikasyon Dairesi Arıza) ve 163 (Telekomünikasyon Dairesi Borç Sorgulama) olmuştur.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2018 3. Çeyrek

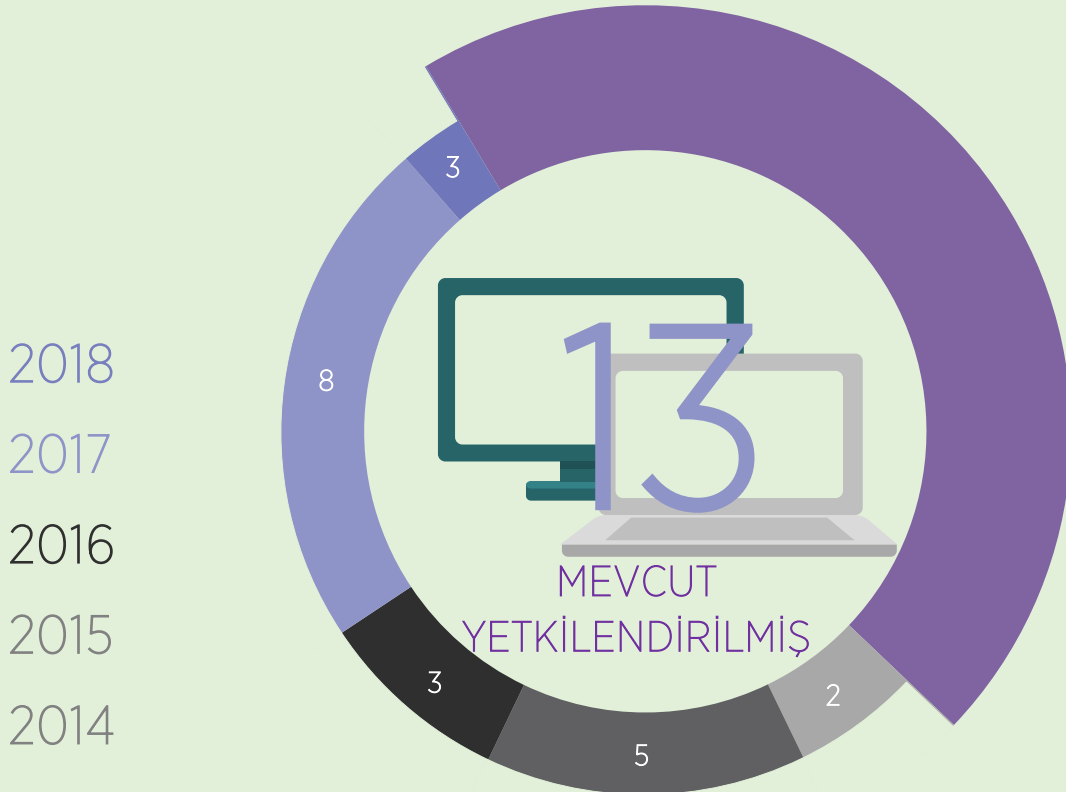
Şekil AK

Sabit İnternet ve Genişbant Sektörü

2018 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla sabit genişbant internet pazarında, Dünya ve Avrupa eğilimleri ile doğru orantılı olarak gerek haberleşme sağlayıcı bazında, gerekse artan kullanım miktarı bakımından artış olduğu gözlemlenmektedir. 2018'in üçüncü çeyreğinde gerçekleşen rakamlara bakılacak olunursa, ülkemizde 34 adet yetkilendirilmiş ve aktif olan internet servis sağlayıcısı (İSS) bulunmaktadır. Aşağıdaki şekilde (Şekil AL), haberleşme sağlayıcıların yıllar itibarı ile yetkilendirme kırılımına yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yıl Bazında Yetkilendirilen İnternet Servis Sağlayıcılar

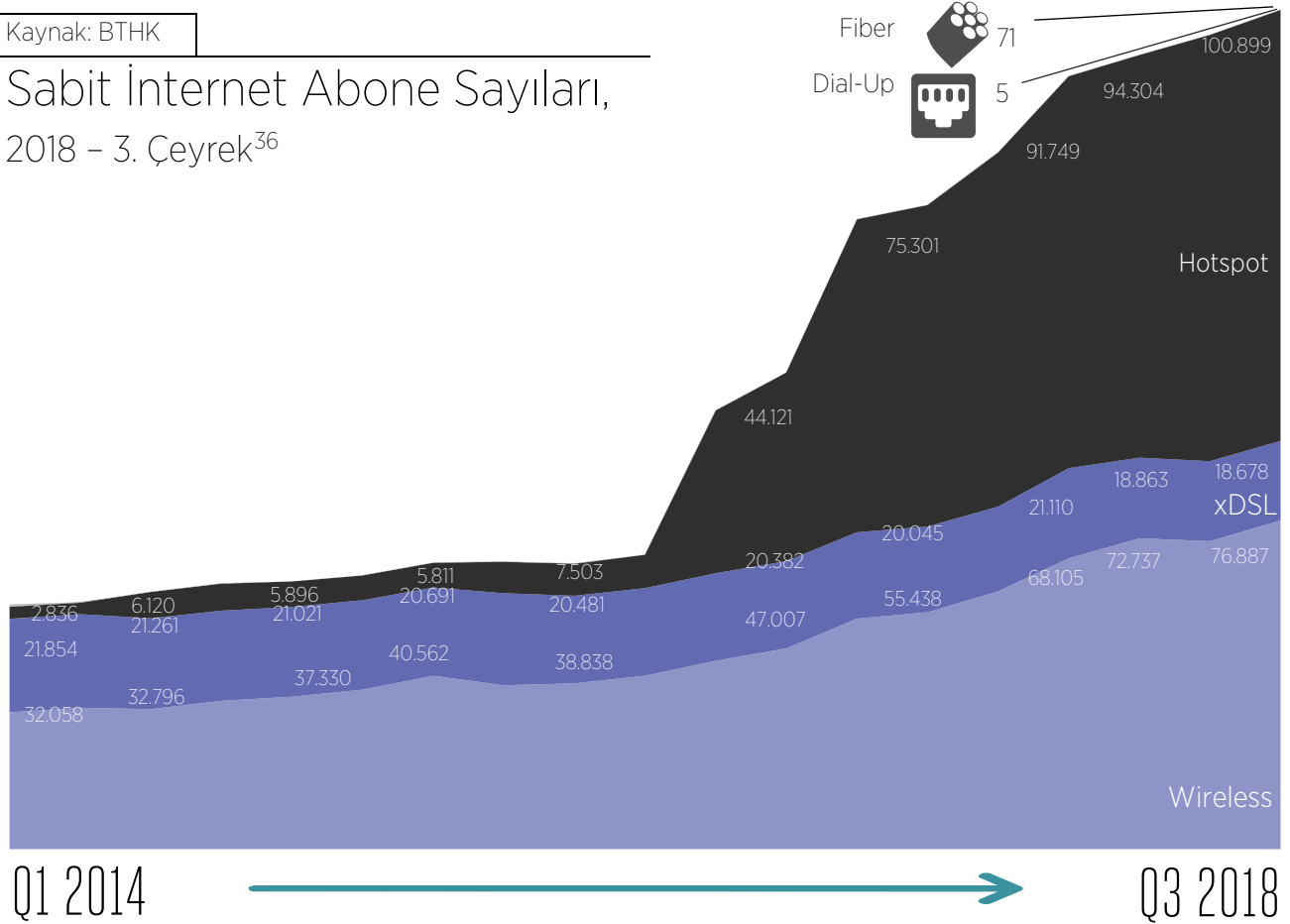
Şekil AL

SABİT İNTERNET HİZMET TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIM

2018 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla ülkemizde 198,263³⁴ ³⁵ sabit genişbant internet abonesi bulunmaktadır. Bir önceki dönem ile kıyaslanacak olursa, geçtiğimiz üç aylık dönemden günümüze dek sabit genişbant abone sayısında %3'lük bir artış (2018 - 2. Çeyrek'te 192,504 abone) meydana geldiği görülmektedir. Genişbant olmayan Dial-Up abone sayısı geçmişe kıyasla ciddi derecede azalmış ve yapılan bildirimlere göre ülke çapında 5 aboneye (2014 yılsonu itibarı ile 32 abone) inmiştir. Sabit İnternet ve genişbant abonelerinin, kullanmakta oldukları hizmet türüne göre dağılımlarını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır. (Şekil AN)

Kaynak: BTHK

Sabit İnternet Abone Sayıları, 2018 - 3. Çeyrek³⁶

Şekil AN

Toplam abone rakamları içerisinde yer alan ve Lifecell Digital Ltd. tarafından bildirilen Hotspot abone sayısı (93,876), ilgili şirketin yan kuruluşu olan Kuzey Kıbrıs Turkcell mobil abonelerinin bir kısmına ek fayda olarak sunulmuş, dolayısı ile yalın hizmet olarak satın alınmamıştır. Bu yüzden, raporun ilerleyen kısımlarında, söz konusu haberleşme sağlayıcıya ait olan Hotspot abone rakamı, değerlendirmeye dâhil edilmeyecektir. Şekil AO'da ise 2018 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla sabit internet ve genişbant abonelerinin hizmet türüne göre dağılımları yer almaktadır. Buna göre, toplam sabit internet abonelerinin %92'lik oranı, hizmet

³⁴ Toplam abone sayısı, internet servis sağlayıcılarından ve Telekomünikasyon Dairesi'nden değişik dönemlerde sunulan çoklu verilerden derlenerek tespit edilmiştir.

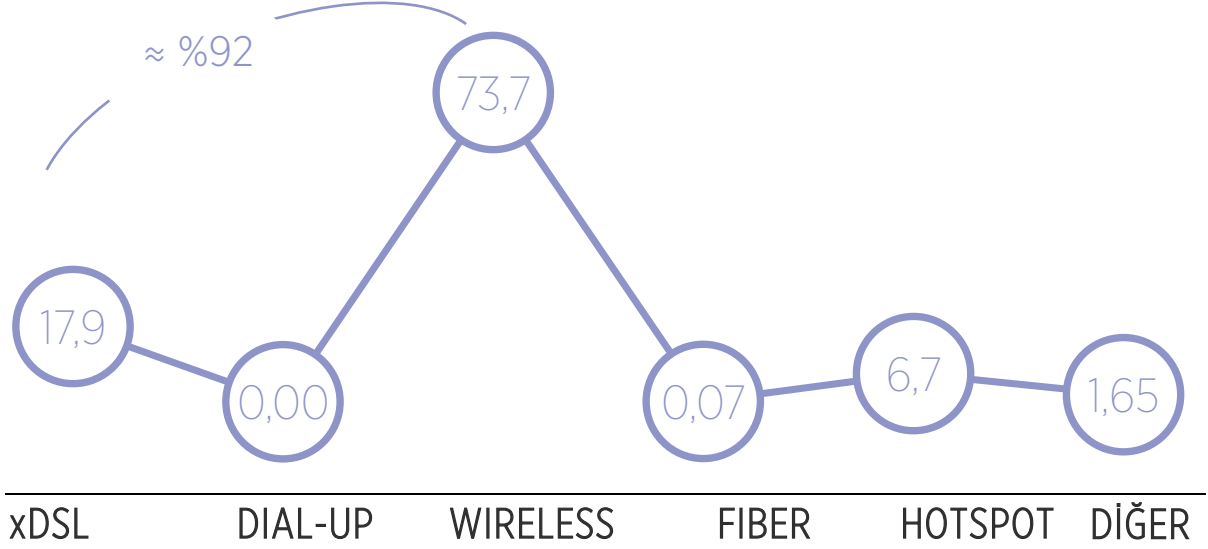
³⁵ Toplam abone sayısında, 2016 yılı 4. Çeyrek'te meydana gelen yüksek artış, Kuzey Kıbrıs Turkcell'in bu dönemde bildirdiği 34,238 Hotspot abonesinin yarattığı farktır.

³⁶ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

türü olarak Wireless veya xDSL teknolojilerini kullanmaktadır. Detaylı bakılacak olursa, en fazla tercih edilen sabit bağlantı yöntemi, %74 ile Wireless olurken, ikinci sırada %18 ile xDSL gelmektedir. Abonelerin %6,7'si bağlantı yöntemi olarak Hotspot'u tercih ederken, Fiber kullanımı bu dönemde de sadece kurumsal müşteriler bazında sınırlı kalarak %0,07 ile en az yararlanılan genişbant hizmet türü olmuştur.

Kaynak: BTHK

Sabit İnternet Abonelerinin Hizmet Türüne Göre Dağılımı, %

Şekil AO

Şekil AP'de xDSL abone sayılarının üçer aylık dönemler itibarıyla seyrine yer verilmektedir. 2017 yılı üçüncü çeyreğinde 19,893 olan abone sayısı, 2018 yılı üçüncü çeyreğinde 18,678 olarak gerçekleşmiştir. Ülkemizde xDSL abonelerine ağırlıklı olarak ADSL az sayıda da G.SHDSL (101) teknolojileri ile hizmet sunulmaktadır. Aynı şekilde kartlı/ön ödemeli ve Data devresi aboneleri de dönemler halinde verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Toplam Data Abone Sayıları

Şekil AP

Şekil AR'de İSS'lerin abone portföyü bireysel (özel kişilik)/kurumsal (tüzel kişilik) ayrımında incelenmektedir. Toplam abonelerin yaklaşık %91,5'i bireysel, %8,5'i ise kurumsaldır.

Kaynak: BTHK

Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %, 2018 - 3. Çeyrek

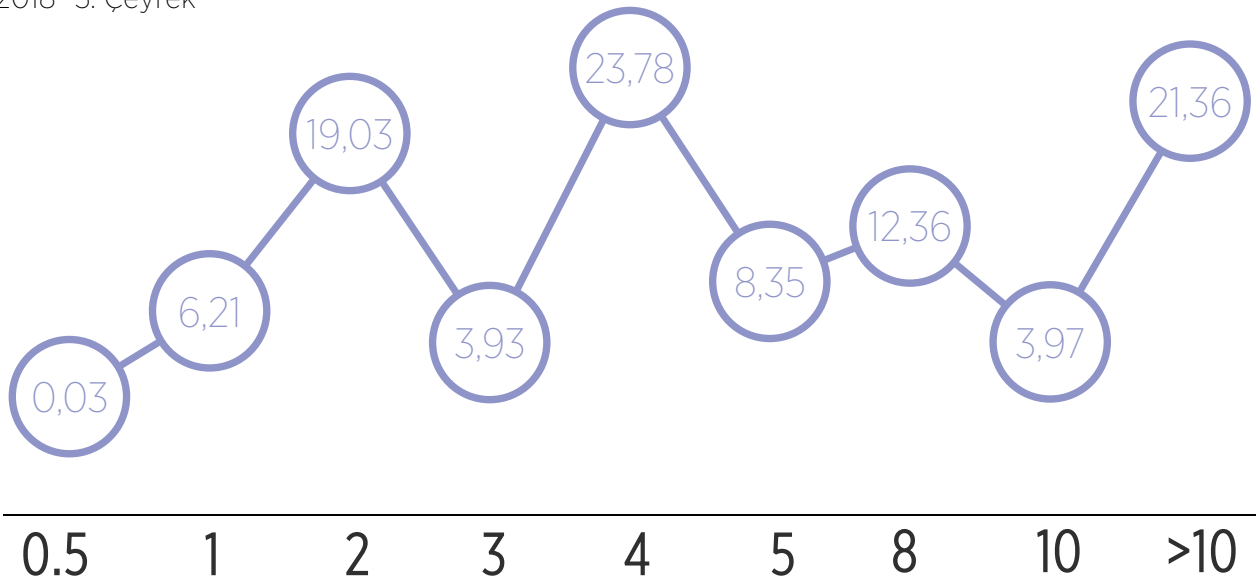
Şekil AR

SABİT İNTERNET GENİŞBANT BAĞLANTI HIZLARI

Şekil AS'de sabit genişbant internet abonelerinin hızlara göre dağılımına yer verilmektedir. Buna göre 2018 yılı üçüncü çeyrekte ülkemizde sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %24'ünün 4 Mbit/s hızı tercih ettikleri görülmektedir. Bunu, %21 ile 10 Mbit/s ve üzeri hızları tercih eden aboneler izlemektedir. 2 Mbit/s hızında bağlantıları tercih eden abonelerin oranı da yaklaşık %19 olup, 4 Mbit/s - 10 Mbit/s arası hız tercih eden abonelerin oranı yaklaşık %24'dür. Bu dönemde 2 Mbit/s altı hızları tercih edenlerin oranı %6.2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, Mbit/s, 2018- 3. Çeyrek

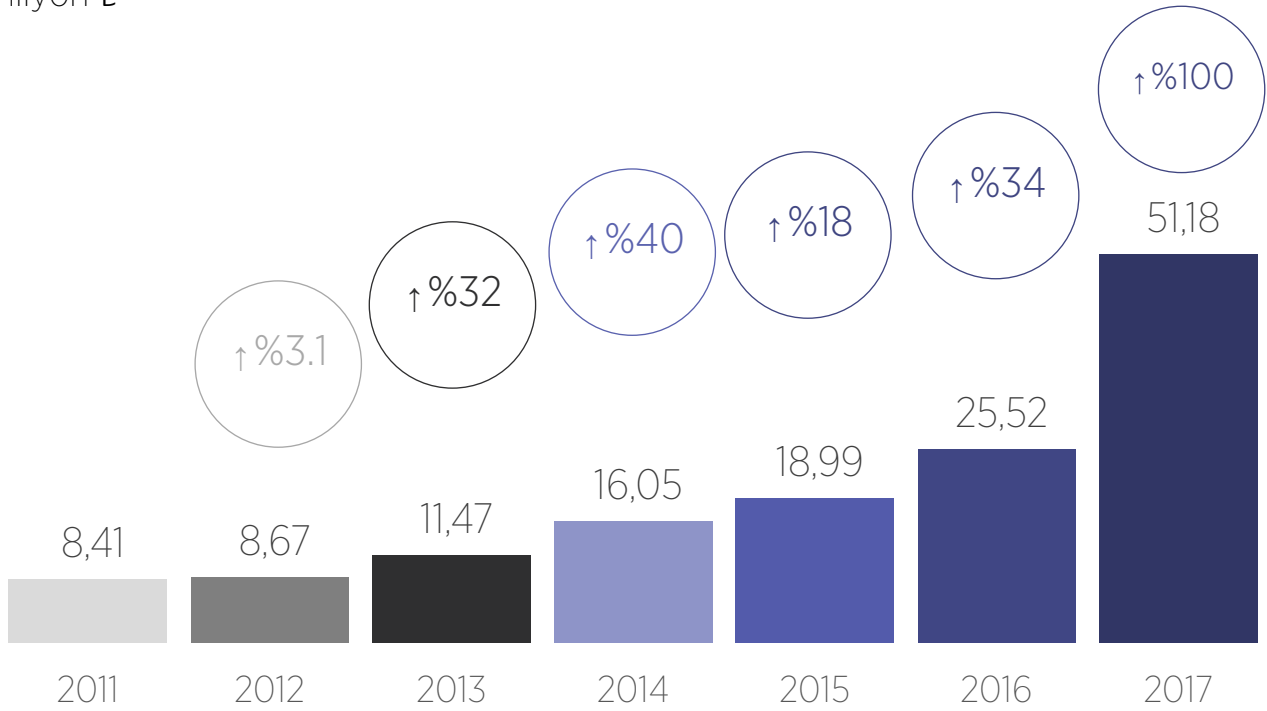
Şekil AS

SABİT GENİŞBANT İNTERNET PAZARINDA GELİRLER

Aşağıdaki şekilde (Şekil AT) 2011 yılından 2017 yılına kadar gerçekleşen sabit internet ve genişbant hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. İSS'lerin 2015 yılı gelirleri bir önceki yıla (16,048,930.52 ₺) göre %18 artarak 18,991,301.19 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2016 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %34 artarak 25,524,593 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. Son olarak, 2017 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %100 artarak 51,176,167 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibarıyla Sabit İnternet Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,
Milyon ₺

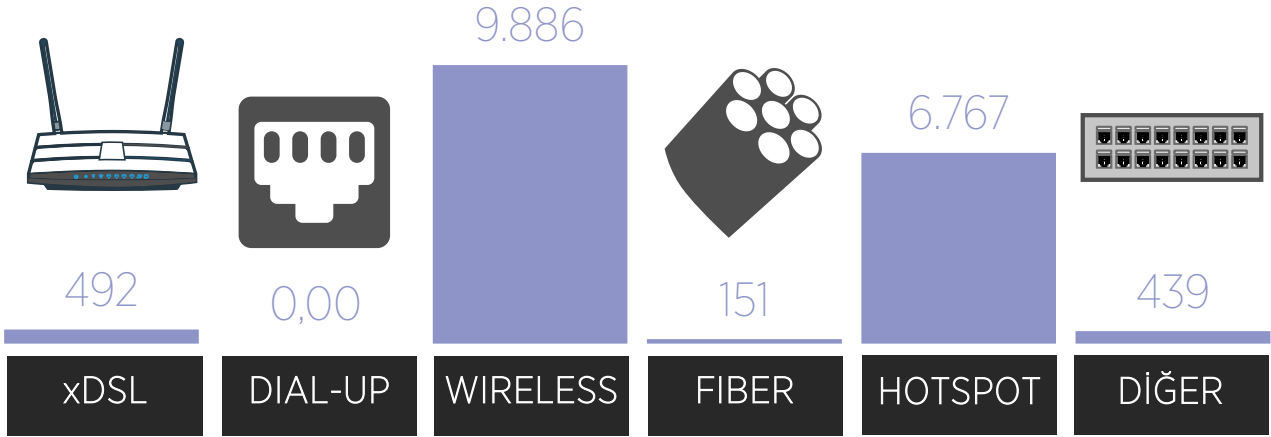
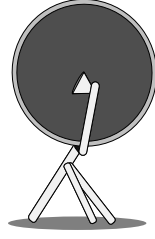

Şekil AT

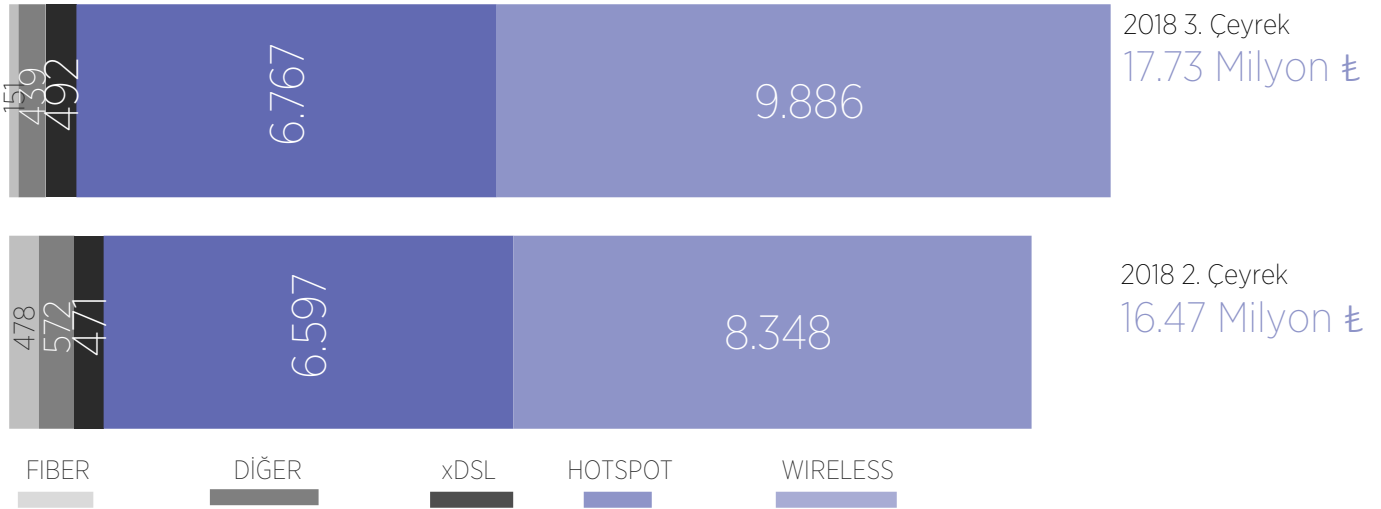
2018 yılı üçüncü çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir yaklaşık 17,735,009.36 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2018 yılı ikinci üç aylık dönemi incelendiğinde, internet servis sağlayıcılarının dönemsel gelirinin bir önceki döneme kıyasla (16,465,827.31 ₺) %7,7 oranında arttığı görülmektedir. Diğer sayfadaki Şekil AU'da sabit genişbant pazarında yer alan haberleşme sağlayıcıların son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

Aynı şekilde, internet servis sağlayıcıların son iki çeyrekteki (2018 ikinci çeyrek ve 2018 üçüncü çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre xDSL, Wireless ve Hotspot gelirleri bir önceki döneme göre artarken, Fiber ve diğer gelirlerinin gerilediği gözlemlenmektedir. Dial-up hizmetlerinden bu dönemde gelir elde edilmemiştir.

Gelir Dağılımı, 2018 – 3. Çeyrek, Bin ₺

2018 – 2. Çeyrek & 2018 - 3. Çeyrek

Şekil AH

2018 ikinci çeyrekte toplam gelirlerin %51'ini oluşturan Wireless hizmetinin 2018 üçüncü çeyrekte toplam gelirlerdeki payı %56 olmuştur. 2018 ikinci çeyrekte toplam gelir içinde %2,9'luk bir paya sahip olan xDSL gelirlerinin, 2018 üçüncü çeyrekte toplam gelir içindeki payı %2,8'e gerilemiştir.

ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)

Şekil AU'de İnternet Servis Sağlayıcıların sunduğu sabit genişbant internet hizmetlerine ilişkin 2014 yılı başından 2018 üçüncü çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir.

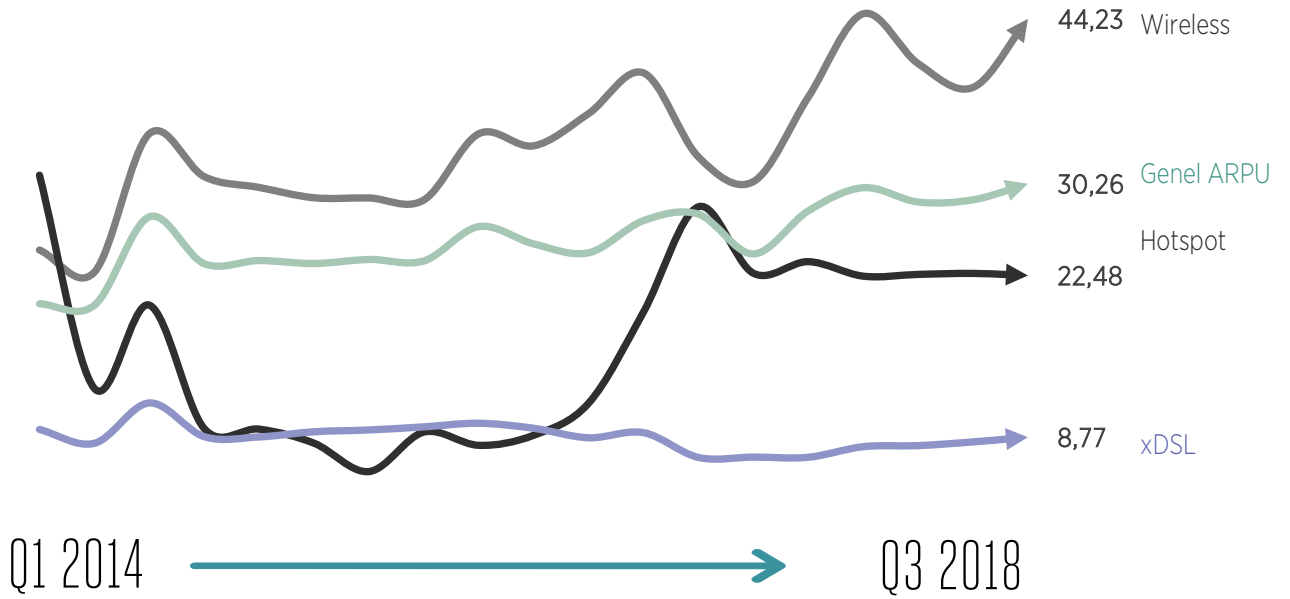
2018 yılı üçüncü çeyrek verilerine göre İSS'lerin abone başına aylık geliri 30.26 ₺³⁷ olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılı üçüncü döneminde, internet servis sağlayıcılarının dönemsel ARPU oranı yaklaşık %4.7 artışla 30.26 ₺ olmuştur. 2018 ikinci çeyrekte aynı rakam 28,89 ₺ idi.

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant İnternet'te ARPU, (₺/Ay)³⁸

Şekil AÜ

Değişik genişbant hizmet türlerine göre, sektörün ARPU rakamları incelendiğinde 2018 üçüncü çeyrekte ortalama Wireless ARPU'sunun 44,23 ₺, Hotspot ARPU'sunun 22,48 ₺ ve son olarak xDSL ARPU'sunun 8,77 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

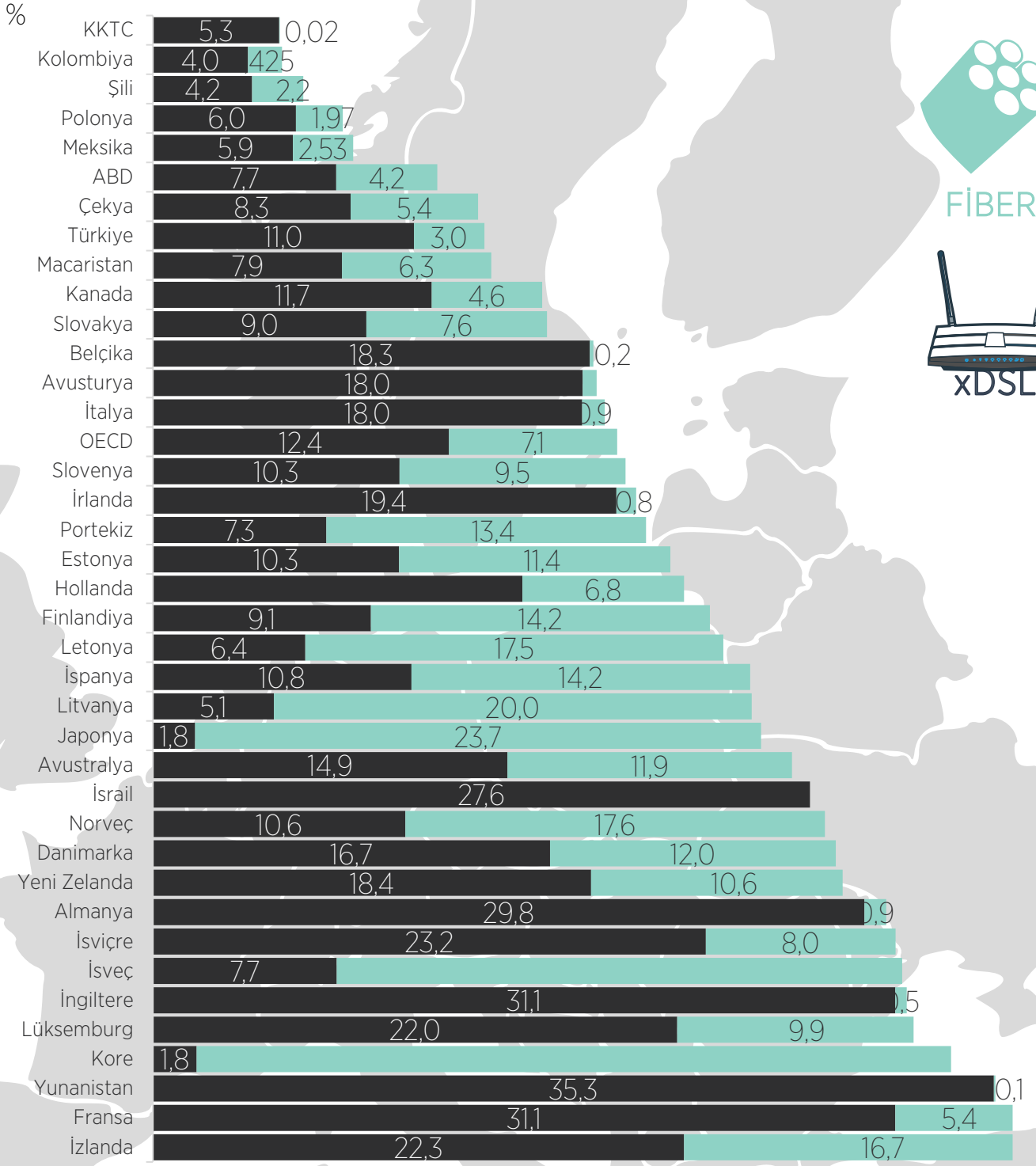
³⁷ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Kayıtlı Abone Sayısı Dönem Ortalaması

³⁸ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Şekil AU'de ülkemiz ve OECD ülkelerinde sabit genişbant internet penetrasyon oranları temel bağlantı teknolojilerine göre verilmektedir. OECD ortalama penetrasyon oranları Aralık 2017 itibarıyla DSL için %12.4 ve Fiber için %7.1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ülkemizde ise Eylül 2018 itibarıyla sabit genişbant internet penetrasyon oranlarının DSL için %5.3 ve Fiber için %0.02 seviyesinde olduğu görülmektedir.³⁹

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit Genişbant İnternet Penetrasyon Oranları,

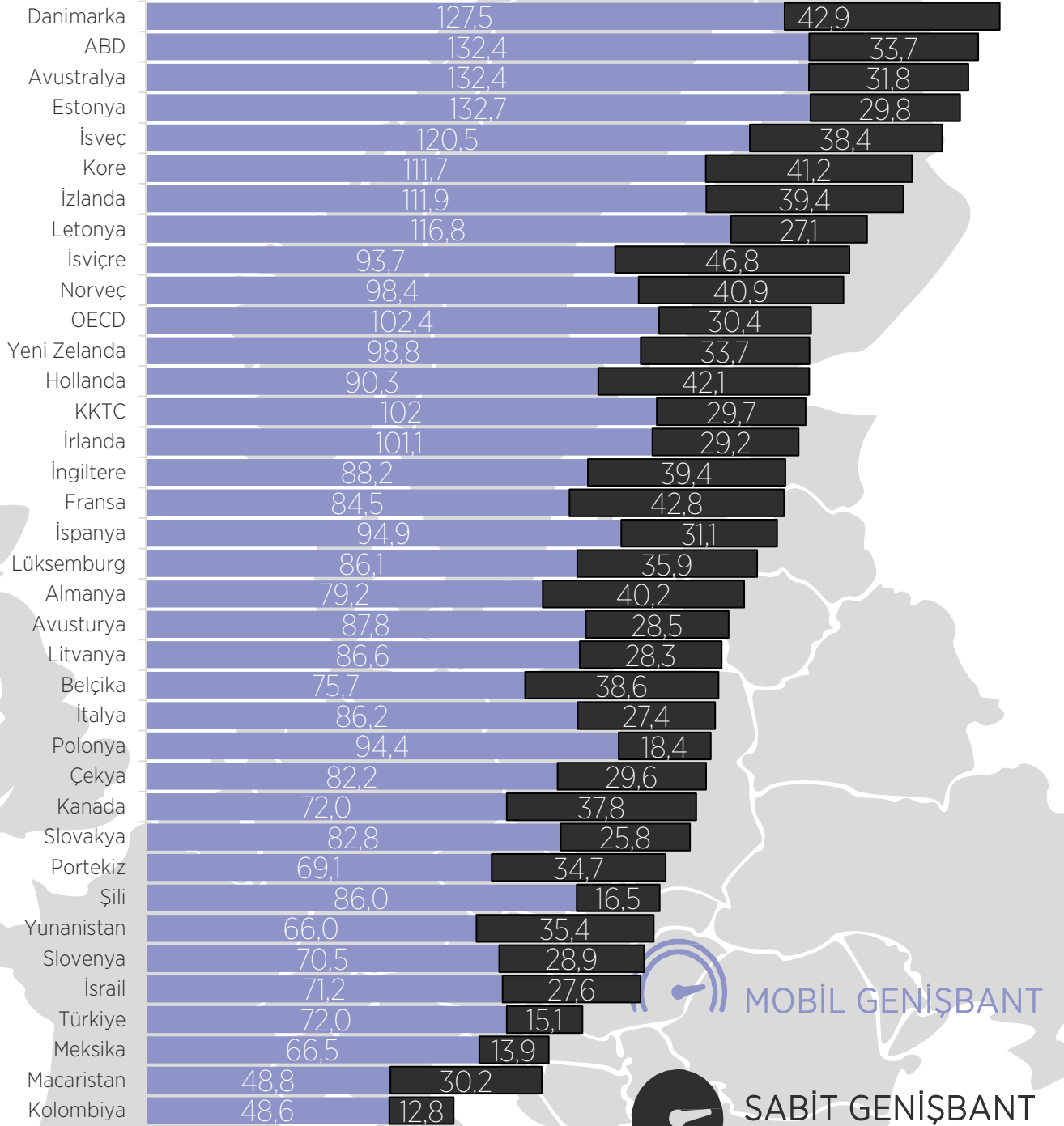

³⁹ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2017, KKTC verileri ise Eylül 2018 tarihlidir.

Şekil AÜ'de OECD ülkeleri ve ülkemizde nüfusa göre sabit ve mobil genişbant penetrasyon oranlarına yer verilmektedir. Ülkemizde nüfusa göre sabit genişbant penetrasyon oranı %29.7 iken OECD ülkeleri penetrasyon ortalaması %30.4'dür. Mobil genişbant penetrasyon oranı ülkemizde %102 iken OECD ortalaması %102.4'dür.⁴⁰

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit-Mobil Genişbant İnternet Yaygınlığı, %

Şekil AÜ

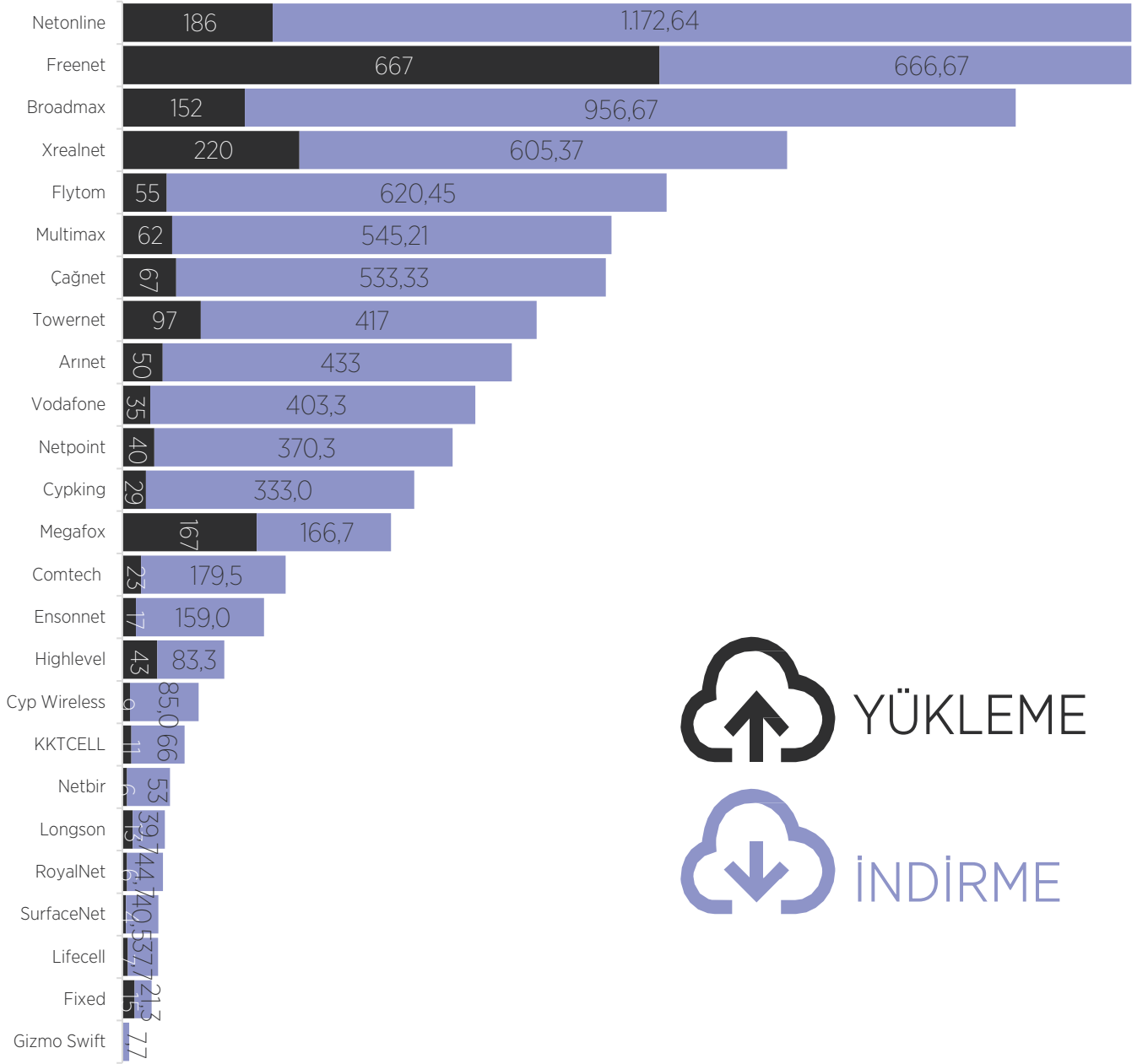
⁴⁰ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2017, KKTC verileri ise Eylül 2018 tarihli dir.

2018 yılı üçüncü çeyreğinde toplam sabit genişbant internet kullanım (indirme ve yükleme) miktarı dönemsel olarak yaklaşık 30,515 TB olarak gerçekleşmiştir. Bu kullanımın yaklaşık %80.2'si (24,476 TB) veri indirme, %19.8'i veri yükleme (6,038TB) şeklinde gerçekleşmiştir. Son bir yılda gerçekleşen toplam indirme ve yükleme miktarı ise yaklaşık olarak 64,889 TB (64.89 Petabyte) olarak hesaplanmıştır.

Buna göre, abone başına düşen indirme 72.9 GB/ay ve yükleme ise 14.5 GB/ay olarak hesaplanmaktadır. Alttağı şekilde (Şekil AV), farklı İSS'lerin aylık toplam indirme ve yükleme hacimleri gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

İSS Bazında Sabit Genişbant İnternet Kullanımı, (TB/Ay)⁴¹

Şekil AV

⁴¹ 2018 3. Çeyrekte veri indirme/yükleme bildirimde bulunan İSS'ler dâhil edilmiştir.

Çağrı Taşıma Sektörü

2018 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla çağrı taşıma hizmeti sunmak amacı ile Kurum tarafından yetkilendirilmiş 5 elektronik haberleşme sağlayıcı bulunmaktadır. Kurum, 2014 yılının ilk çeyreğine dair verilerden başlayarak, 2018'in üçüncü çeyreğine kadar gerçekleşen çağrı taşıma miktarını kayıt altına almıştır.

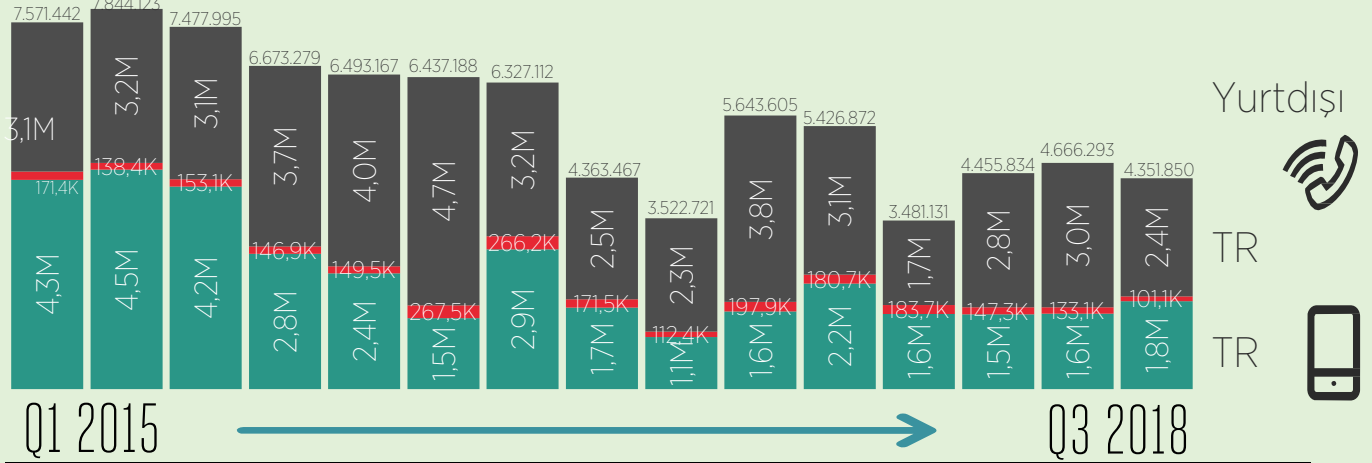
TAŞINAN DAKİKA

Sabit şebekede çağrı taşıma hizmetine genel olarak bakıldığında, 2014 yılında 28,386,929 (28.4 milyon) dakika olarak gerçekleşen toplam transit trafik miktarı, 2015 yılında bir önceki yıla kıyasla %4.2 artarak 29,566,838 (29.6 milyon) dakika, 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla %20 azalarak 23,620,934 (23.62 milyon) dakika olmuştur. Çağrı taşıma hizmeti 2017 yılı verilerine bakıldığında ise toplam transit trafik miktarının 19,245,830 (19.2 milyon) dakika olarak gerçekleştiği, bir önceki yıla göre %18.5 azalma gerçekleştiği görülmektedir. 2018 yılı üçüncü çeyreğinde toplam transit dakika miktarı 4,351,850 (4.4 milyon) dakika olarak gerçekleşmiştir. Altta şekilde (Şekil AY), haberleşme sağlayıcıların 2015 ilk çeyreğinden günümüze dek gerçekleşen trafik taşıma verilerine yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yurtdışından Taşınan Trafik (Geliş Yönüne Göre), Dakika

K=Bin & M=Milyon

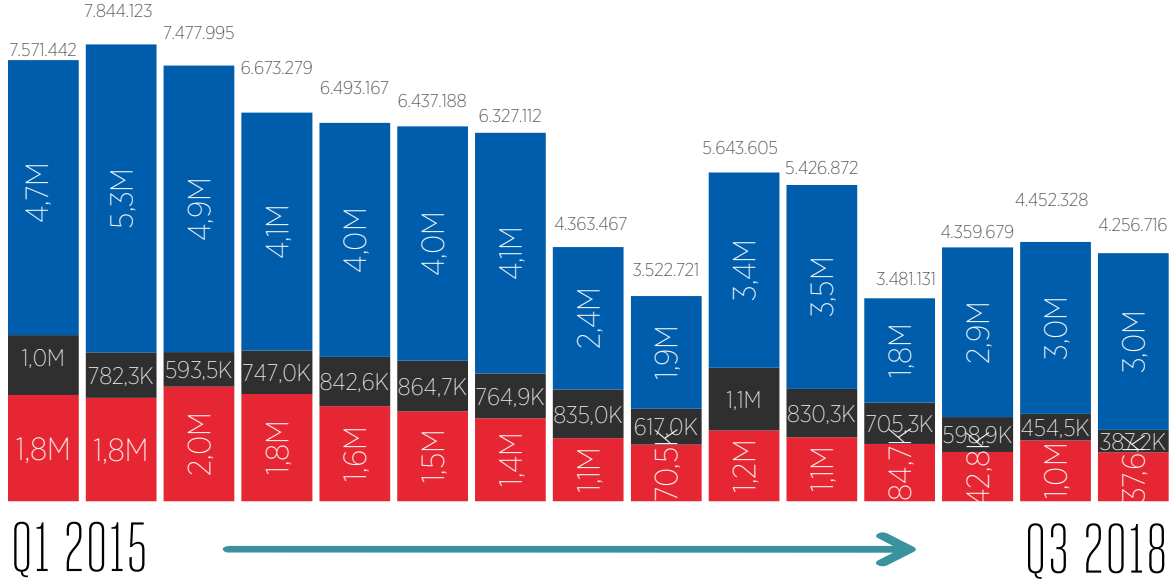
Şekil AY

Altındaki diğer şekilde ise (Şekil AZ), aynı dakika trafiği, taşınan dakikaların sonlandırıldığı haberleşme sağlayıcıya göre belirtilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yurtdışından Taşınan Trafik (Sonlanışa Göre), Dakika

K=Bin & M=Milyon

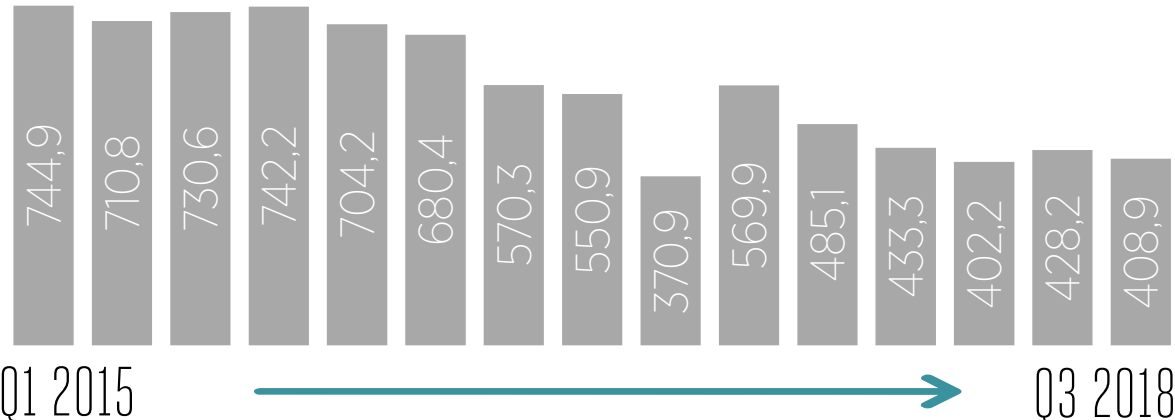
Şekil AZ

ÇAĞI TAŞIMA PAZARINDA GELİRLER

Aşağıdaki şekilde (Şekil BA) 2015 üçüncü çeyreğinden günümüze kadar gerçekleşen çağrı taşıma hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine çeyrek dönemler bazında yer verilmektedir. Çağrı taşıma gelirleri, 2015 yılında 2.93 Milyon ₺ olarak gerçekleşirken, 2016 yılı için aynı rakam 2.51 Milyon ₺ olmuştur. Haberleşme sağlayıcıların 2017 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %25 azalarak 1.86 Milyon ₺ seviyesine gerilemiştir. 2018 yılının üçüncü çeyreğinde 409 bin ₺ gelir elde edilmiştir.

Kaynak: BTHK

Çağrı Taşıma Hizmetinden Elde Edilen Gelir, Bin ₺

Şekil AZ

Detaylı Tablolar

Kaynak: BTHK

Mobil Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %

	2014-2	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4	2016-1	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	
K.K. Turkcell																			
Ön Ödemeli	%5,7	%14,7	%3,1	%13,7	%16,8	%16,9	%16,2	%17,1	%18,7	%20,1	%20,8	%19,1	%19,4	%18,5	%17,6	%18,4	%19,2	%17,6	
Faturalı	%4,3	%3,9	%3,5	%2,7	%1,9	%4,3	%2,1	%2,2	%2,2	%2,1	%2,3	%1,8	%1,8	%2	%1,4	%1,7	%1,9	%1,8	
TELSİM																			
Ön Ödemeli	%14,6	%12,7	%14,3	%12,6	%11,2	%17,8	%20,4	%22,4	%15,7	%19	%35,9	%22,1	%23,4	%23,1	%19,1	%20	%21,2	%22	
Faturalı	%6,0	%4,7	%4,0	%3,4	%4,6	%3,4	%2,3	%2,6	%4,2	%4	%2,5	%2,6	%2,7	%3	%2,2	%2,3	%2,3	%2,9	

Tablo 3

Kaynak: BTHK

Mobil ARPU, (₺/Ay)

	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4	2016-1	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3
K.K. Turkcell																	
GENEL ARPU	34,57	35,20	29,34	28,92	28,20	26,76	25,86	27,40	27,59	25,42	23,55	25,17	24,96	25,32	24,09	26,08	25,14
Ön Ödemeli	21,14	22,93	19,28	20,11	20,50	20,58	20,98	21,34	21,29	22,93	21,96	23,59	21,31	25,35	24,80	25,38	19,94
Faturalı	50,09	49,30	40,06	37,91	33,49	31,71	30,11	31,42	31,72	29,79	27,31	30,49	32,29	29,07	32,26	32,74	36,61
Ses	24,31	24,78	21,23	21,67	20,48	20,36	19,52	21,04	20,31	20,42	18,28	19,11	17,60	18,77	17,98	18,13	15,45
Data	12,58	13,99	12,89	13,55	14,42	15,23	15,84	16,49	16,39	15,20	14,57	14,82	13,99	14,87	14,42	15,15	14,98
TELSİM																	
GENEL ARPU	36,81	41,26	34,24	34,03	32,15	28,99	25,03	26,00	27,78	28,67	27,61	29,45	30,13	31,03	29,84	30,60	34,18
Ön Ödemeli	11,67	20,28	15,71	15,36	15,30	19,35	19,14	17,35	18,62	23,27	21,15	22,18	20,37	26,24	25,63	25,72	24,33
Faturalı	62,90	53,18	45,89	49,12	45,14	33,88	27,47	29,11	30,11	30,13	29,97	31,62	32,57	31,32	30,76	30,24	31,14
Ses	27,03	32,05	25,44	25,46	23,74	24,90	23,64	24,92	25,44	25,36	21,56	22,21	23,20	24,27	23,76	23,00	23,85
Data	6,25	6,55	6,53	7,05	8,17	9,26	10,08	10,47	11,06	14,01	18,32	20,26	19,14	20,27	19,73	20,33	19,60

Tablo 4

Mobil ARPM, (₺/Ay)

	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4	2016-1	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3
K.K. Turkcell																
GENEL ARPM	0.12	0.10	0.10	0.10	0.09	0.09	0.09	0.10	0.09	0.08	0.08	0.08	0.07	0.07	0.07	0.07
Ön Ödemeli	0.09	0.08	0.07	0.08	0.07	0.07	0.06	0.08	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07
Faturalı	0.13	0.12	0.12	0.12	0.11	0.11	0.10	0.11	0.10	0.09	0.08	0.09	0.09	0.07	0.07	0.07
TELSİM																
GENEL ARPM	0.13	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.13	0.11	0.10	0.09	0.10	0.10	0.11	0.10	0.11
Ön Ödemeli	0.11	0.09	0.09	0.09	0.09	0.13	0.11	0.12	0.10	0.07	0.06	0.07	0.07	0.09	0.08	0.10
Faturalı	0.15	0.14	0.14	0.14	0.13	0.12	0.13	0.13	0.12	0.11	0.11	0.12	0.12	0.12	0.11	0.12

Tablo 5

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay

	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4	2016-1	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3
K.K. Turkcell																
GENEL MoU	215	204	227	200	223	215	239	209	239	226	246	239	258	252	254	225
Ön Ödemeli	162	157	181	152	179	196	202	170	203	197	207	189	218	218	198	167
Faturalı	292	270	290	266	283	268	313	281	287	288	292	289	295	303	302	338
TELSİM																
GENEL MoU	210	205	192	205	195	210	203	227	216	237	222	225	238	222	236	220
Ön Ödemeli	167	169	128	121	130	119	104	140	130	147	166	165	194	162	164	136
Faturalı	292	278	275	292	278	294	285	303	297	312	309	307	320	310	326	315

Tablo 6

Mobil Baz İstasyon Sayıları

	2014-3	2014-4	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4	2016-1	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	
K.K. Turkcell																		
Lefkoşa	82	83	83	83	85	87	92	95	96	96	96	99	99	99	102	102	107	
Gazi Mağusa	64	64	64	64	67	70	70	70	71	71	72	71	72	72	72	72	72	
Girne	89	91	91	93	95	95	96	99	100	101	103	107	107	110	110	110	113	
Güzelyurt	26	26	26	27	27	27	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	27
İskele	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	38	38	38	
TELSİM																		
Lefkoşa	84	84	84	84	86	90	92	95	96	97	98	98	98	100	101	101	101	
Gazi Mağusa	43	43	43	43	45	45	46	46	46	47	50	50	43	50	50	50	50	
Girne	72	76	78	80	82	88	89	90	90	92	94	94	67	97	97	98	99	
Güzelyurt	22	24	24	25	26	26	26	26	26	27	28	28	21	28	28	29	30	
İskele	33	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	32	34	35	37	37	

Tablo 7

Sabit Haberleşme Gelirleri, ₺

	2015-4	2016-1	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3
PSTN Gelirleri (Ses)	4144,421	4,248,060	5,243,589	4,847,693	4,851,123	4,708,760	4,351,623	4,218,351	4,727,847	4,192,277	3,908,217	3,660,454
Abonelik Gelirleri (Ses)	3,068,465	3,785,007	3,800,054	3,795,777	3,804,961	3,804,404	3,797,268	3,781,843	3,051,510	3,606,771	3,611,695	3,624,645
GSM Araablağı Gelirleri	19,129	18,398	19,249	19,809	4,128	7	8,7489	21,577	98,377	20,283	21,408	20,780
Trafik Tasıma	123,744	104,845	74,015	102,787	570	644	9,571	276,963	365,176		47,167	49,687
Chip Kart Gelirleri	203,907	120,728	121,350	103,122	56,8597	68,453	33,941	26,647	751,570	16,431	15,084	13,777
Rehberlik Hizmetleri Gelirleri	11,240	9,912	2,938	11,686	-	-	-	-	13,849			
Alıyapı ve Parselasyon Gelirleri	365,326	194,558	283,219	397,377	320,029	298,027	319,210	268,346	229,826	663,620	450,395	504,732
Diğer Gelirler	11,200	6,400	5,000	7,200	9,400	3,200	8,201	3,800	13,200	3,800	5,400	3,050
XDSL Abone	981,795	934,665	936,165	935,190	929,370	920,715	913,890	907,050	984,810	860,745	852,180	851,115
Data Devresi (Özel Devreler)	837,367	920,662	983,290	1,006,927	1,075,50	1,093,167	1,114,492	1,170,112	834,959	1,276,396	1,373,986	1,351,305
Abonelik Gelirleri (Data)	78,324	102,204	49,251	26,276	50,376	32,364	79,501	59,622	21,426	103,735	39,999	30,786
Erişim Gelirleri	1,652,089	1,831,402	1,939,106	1,690,827	1,823,772	1,914,618	2,188,591	2,195,977	1,327,006	2,638,001	2,692,125	2,465,979
TOPLAM	11,477,010	12,276,843	13,457,028	12,944,673	12,926,090	12,844,361	12,825,037	12,930,289	12,419,559	13,382,060	13,017,655	12,576,309

Tablo 8

Kaynak: BTHK

Sabit ARPU, (₺/Ay)

	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4	2016-1	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3
GENEL ARPU	41.60	41.92	41.11	39.37	43.93	49.98	47.45	47.39	47.13	47.18	47.69	44.16	48.78	50.69	49.07
Ses	27.35	27.60	25.85	25.30	29.56	34.55	32.63	32.57	32.05	30.78	30.33	28.61	29.07	30.12	29.24
Data	50.80	52.25	51.11	53.26	57.45	60.58	56.66	60.25	61.95	67.78	68.95	49.26	77.80	83.93	79.94

Tablo 9

Kaynak: BTHK

Sabit Haberleşme Sağlayıcı MoU Değeri, Dk./Ay

	2015-1	2015-2	2015-3	2015-4	2016-1	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3
MoU	242	238	242	219	236	251	227	246	189	198	195	261	171	180	169

Tablo 10

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant İnternet Abone Sayıları

	2015-2	2015-3	2015-4	2016-1	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3
xDSL	20,954	20,691	21,526	20,481	20,533	20,509	20,382	20,206	20,045	19,893	21,100	18,863	18,676	18,678
Dialup	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5
Wireless	37,330	40,562	38,399	38,838	40,576	44,108	47,007	53,938	55,438	60,324	68,105	72,737	72,120	76,887
Fiber	53	57	56	57	58	119	56	60	59	59	66	68	69	71
Hotspot	5,799	5,811	7,333	7,503	7,761	38,085	44,121	73,317	75,301	82,900	91,749	94,304	99,832	100,899

Tablo 11

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant ARPU, (₺/Ay)

	2015-2	2015-3	2015-4	2016-1	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3
GENEL ARPU	23,49	23,84	23,70	26,62	25,16	24,40	27,13	27,68	24,30	27,95	29,92	28,70	28,89	30,26
xDSL	9,23	9,38	9,65	9,95	9,53	8,72	9,16	7,05	7,09	7,07	7,97	8,06	8,37	8,77
Wireless	29,07	29,05	28,88	34,49	33,47	36,20	39,65	32,52	30,43	37,60	44,66	40,44	38,42	44,23
Hotspot	8,26	5,86	9,21	8,08	8,94	11,65	19,39	28,30	22,67	23,65	22,42	22,57	22,65	22,48

Tablo 12

Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar

HABERLEŞME SAĞLAYICI ADI	KISALTMA
MOBİL HABERLEŞME	
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
SABİT HABERLEŞME	
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILIĞI	
Airmax Communicaton Ltd.	AIRMAX
Alemdar Networks Ltd.	ALEMDAR
Analiz Computer (Cesim Ltd.)	ANALİZ
Arinet Security & Internet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Ltd.	BROADMAX
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Cypking Network & Communication Ltd.	CYPKING
Cyprus Wireless Solutions Ltd.	CYPRUS WIRELESS SOLUTIONS
Çağnet Communication Ltd.	ÇAĞNET
Enson Net Ltd.	ENSON NET
Freenet İletişim Ltd.	FREENET
Fixnet Broadband Ltd.	FIXNET
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Gizmoswift Internet Ltd.	GIZMOSWIFT
Gold Surf Internet Ltd.	GOLDSURF INTERNET
High Level Software Ltd.	HIGH LEVEL SOFTWARE
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Lifecell Digital Ltd.	LIFECCELL
Longnet İletişim Ltd.	LONGNET
Mahir & Sons Ltd. (Kıbrıs NET Internet)	MAHİR BİLGİSAYAR
Megafox İletişim Ltd.	MEGAFOX
Multimax İletişim Ltd.	MULTIMAX
Netonline Bilişim Şirketi Ltd.	NETONLINE
Netpoint Networks Ltd.	NETPOINT NETWORKS
Özel Güvenlik Sistemleri Ltd. (Netbir İnternet)	ÖZEL GÜVENLİK
Özle İletişim Ltd.	ÖZLE İLETİŞİM
Royalnet Networks Ltd.	ROYALNET

Sistem Co. Ltd.	SİSTEM CO
S.D.A. Communications Ltd.	S.D.A.
Surface Net Ltd.	SURFACE NET
Towernet İletişim Ltd.	TOWERNET
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
Xrealnet İnternet Ltd.	XREALNET
ÇAĞRI TAŞIMA	
Polyphone Communications Ltd.	POLYPHONE
MMT Telekom Ltd.	MMT
Netonline Ltd.	NETONLINE
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Trio Telekom Ltd.	TRIO
ALTYAPI İŞLETMECİLİĞİ	
Arinet Security & İnternet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Ltd.	BROADMAX
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Netonline Ltd.	NETONLINE
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM

Qbthk

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE
HABERLEŞME KURUMU

İletişim bilgileri;

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Adres: Osmanpaşa Caddesi,
Feray Yağcıoğlu Apt. Kat 2 Daire 1
Köşklüçiftlik, Lefkoşa, K.K.T.C.

T +90 392 600 9000

F +90 392 227 9635

W <http://www.bthk.org>

E info@bthk.org

bthk.org

Raporu indirmek için:

